

**Miscellanea Historica Varadinensia
I.**

**Tanulmányok Nagyvárad újkori
történetéből**

**Szerkesztette
Emődi András**

**Partium Kiadó
Nagyvárad
2009**

Megjelent a

Varadinum Kulturális Alapítvány

támogatásával

**Lektorálta
Sipos Gábor**

A borítón

Nagyvárad 1817-ben
részlet Joseph Schütz rézmetszetéből

Kiadja a **Partium Kiadó**

Levélcím: 410209 Oradea, str. Primăriei nr. 27.
Telefon: 00-40-259-418252/112, Fax: 00-40-259-418252
E-mail: pkeszemle@partium.ro, pkeszemle@yahoo.com

ISSN 2066-6187

Készült a **Metropolis** nyomdában Nagyváradon.

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ	7
EMÓDI ANDRÁS A váradai egyházmegye 18. századi alumnusainak – papnövendékeinek és bölcsészhallgatóinak – névtára	9
KORMÁNYOS LÁSZLÓ Nagyvárad-Olaszi római-katolikus és református lakosságának demográfiai fejlődése a 18. század végén és a reformkorban, az egyházi összeírások és anyakönyvek tükrében (1780–1800, 1819–1853)	107
FAZAKAS GÁBOR Adalékok Nagyvárad 1850. évi közigazgatási egyesítésének történetéhez	181
LAKATOS-BALLA ATTILA A Biharvármegyei és Nagyvárad Régészeti és Történelmi Egylet jegyzőkönyvei	201

LAKATOS-BALLA ATTILA

A BIHARVÁRMEGYEI ÉS NAGYVÁRADI RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI EGYLET JEGYZŐKÖNYVEI

A Biharvármegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egylet több mint hét évtizedes működése a civil kezdeményezések, a polgári önszerveződés egyik legsikeresebb példája a dualizmus kori Nagyvárad történetében. Tevékenységével megteremtette a Bihar megyei műemlék- és műtárgyvédelem, valamint a helytörténeti és régészeti kutatás első szervezett és hosszabb időn át fenntartható kereteit, létrehozta a város és a megye máig fennálló, művészettörténeti, régészeti, történelmi és néprajzi közgyűjteményeinek alapjait: későbbi jogutódja, a Körösvidéki Múzeum törzsgyűjteményét, valamint a régészeti és helytörténeti kutatás első állandó szakmai fórumát, az Egylet több-kevesebb rendszerességgel, ám három évtizeden át állandóan megjelenő évkönyveinek sorozatát. Az 1872 és 1948 között, valós állami és önkormányzati háttér nélkül, pusztán egy maroknyi váradai polgár, valamint egyházi és világi előljáró önkéntes munkájával és anyagi áldozatvállalásával működő egyesület azon kevés hasonló kezdeményezés közé sorolható, amelynek eredményei máig ható hagyományokat teremtettek Nagyvárad kulturális és tudományos életében.

Mindezeket szem előtt tartva különös és szomorú tény, hogy az Egylet történetének monografikus igényű feldolgozása, Bihar megye történelmi és régészeti kutatástörténetének feltárással együtt mindmáig várat magára. Mindez azért is rendkívül sajnálatos, mivel a Régészeti és Történelmi Egylet vezetői és munkatársai mindvégig különös érdeklődéssel viseltettek mind saját történetük és hagyományaik ápolása, mind pedig a működésükre vonatkozó források megőrzése iránt. Ennek következtében az Egylet felszámolása és gyűjteményeinek államosítása óta eltelt évtizedek számos viszontagsága ellenére ma is rendkívül gazdag, jórészt feltáratlan levéltári anyag áll a vállalkozó kedvű kutatók rendelkezésére. Ugyanakkor a munka vezérfonalaként rendelkezésre áll az Egylet egykori munkatársainak időről-időre közzétett, leginkább a visszatekintést és önreflexiót segítő céllal írott intézménytörténeti írásai. Ezek közül a legkorábbi írás, alig több mint egy évtizeddel az egyesület megalapítása és csupán öt-hat évnyi aktív működést követően, az Egylet egyik legnevesebb vezetőjének Rómer Flórisnak, a modern magyar régészet egyik atyjának tollából származik.¹ Egy évtizeddel később, 1896-ban, a város első önálló Múzeumának megnyitása alkalmával már az Egylet akkori titkára, Karácsonyi János tekintett vissza az addig eltel mintegy negyed századra.² Végül egy újabb keresztút előtt és egy generációváltást követően, a két világháború közötti válságos időszakban Bíró József, mint az Egylet levéltárosa végzett tudományos igényességű kutatásokat ebben a témában, azonban

---

¹ RÓMER Flóris Ferenc: *Megnyitó értekezés az 1886. évi június hó 14-én, az egylet tárlatának megnyitási ünnepélyén*, (A biharmegyei történelmi és régészeti egylet évkönyve, 1885/6 – 1886/7, Nagyvárad, 1886, 121–128.)

² KARÁCSONYI János: *A Biharvármegyei és Nagyváradi múzeum keletkezése, (Emlékkönyv a Biharvármegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egylet múzeum-épületének és a bennelévő kettős gyűjteménynek megnyitói ünnepéről*, szerk. Karácsonyi János, Nagyvárad, 1896, 31–33).

eredményeit csupán rendkívül vázlatos formában volt alkalmá közzétenni.³ A tragikus sorsú, kiváló művészettörténésznek ez a munkája, annyi más kutatásával együtt befejezetlenül maradt. Az államosítást követő évtizedek hangulata érthető módon nem segítette a felszámolt Egylet történeti hagyatékának ápolását. Jogutódja, a *Nagyvárad Regionális Múzeum*, majd 1971-től a *Körösvidéki Múzeum* a gyűjtemény és a Bihar megyei régészeti kutatás évszázados múltját igen hamar kisajátította, ám annál kevesebb hajlandóságot mutatott az Egylet örökségének és szellemi hagyatékának ápolására. A nagyvárad múzeum fennállásának centenáriuma alkalmával megjelent vaskos tanulmánykötet szerkesztői például csupán néhány oldalt szántak az intézmény első 70 évének bemutatására.⁴ Nem csoda hát, hogy a 20. század végére az Egylet történeti szerepéről és jelentőségéről alkotott fogalmak kikerültek mind a polgári, mind a szűkebb tudományos közvélemény látóköréből. Többek között ennek tudható be, hogy a Régészeti és Történelmi Egylet iránti történelmi érdeklődés az elmúlt években sem lépte át az ismeretterjesztő irodalom határait.⁵

Az alábbi forrásközlemény célja messze elmarad a fentebb említett monografikus igényű intézménytörténeti kutatástól. E sorok írójának szándéka szerint csupán egyik első elemét képezi azoknak a forrásfeltáró előmunkálatoknak, amelyek idővel egy múzeumtörténeti monográfia alapanyagát szolgálhatják. Ugyanakkor ezek a jegyzőkönyvek nem csak a történeti és régészeti, valamint a műemlék- és műtárgyvédelmi kutatások számára szolgálhatnak értékes forrásul, de a régió intézmény- és társadalomtörténete szempontjából sem érdektelenek.

Mind ez ideig az alapítás korszaka az Egylet történetének egyetlen olyan periódusa, amelyre nézve a források legalább egy csoportjával, a korabeli sajtótudósítások feldolgozásával rendelkezünk.⁶ Azonban erről az időszakról alkotott képünket is számos közhely, félreértés, valamint későbbi, a köztudatban makacsul rögzült állapotok emléke homályosítja el. A 19. század végére a katolikus egyházi értelmiség, elsősorban a konzervatív egyházi történetírók, valamint a nagyvárad latin szertartású püspökség és káptalan papsága olyan mértékű befolyásra tett szert az Egylet irányításában, amely Nagyvárad társadalmi köztudatában meghatározó eleme lett az intézmény identitásának. Az egylet közgyűjteményének „Ipolyi-múzeum”, illetve „egyházi-múzeumként” való felbukkanása a korabeli sajtótudósításokban (és ezzel összefüggésben nyilván a köznyelvben és köztudatban is) számos okra vezethető vissza. Mindenekelőtt a gyűjtemény gerincét alkotó Ipolyi Arnold féle művészettörténeti és iparművészeti gyűjteményre, amely 1918-ban történt, Budapestre, majd Esztergomba való menekítéséig mindvégig egyházi tulajdonban maradt, valamint az ennek fenntartása körül vállalt egyházmegyei szerepvállalásra. Mindenekelőtt azonban a váradi egyházmegye klérusának szerepvállalására az egyesület irányításában és

---

³ BIRÓ József: *A Múzeum története* (Biharmegye, Nagyvárad kultúrtörténete és öregdiákjainak emlékkönyve, szerk. Fehér Dezső, Nagyvárad, 1933-1937, 204–207).

⁴ TÓTH János: *Începuturile activităţii muzeografice din Bihor, oglindite în ziarul Nagyvárad* (Centenar muzeal orădean, Nagyvárad, 1972).

⁵ KORDICS Imre: *A jelen haladását a múltnak szálaihoz kell kötni. Százharminc éves a nagyvárad muzeológia*, (Erdélyi Napló, 2002.08.07.).

⁶ TÓTH 1972.

szellemiségének kialakításában. Ez azonban korántsem érvényes az Régészeti és Történelmi Egylet működésének első másfél évtizedére.

Az egyesület hivatalosan 1872. augusztus 28-án jött létre a szervezet alapszabályzatának és első állandó tisztviseelő karának megválasztásával Bihar megyei Régészeti és Történelmi Egylet néven.⁷ Az alapítás körülményeit, valamint az alapítók és az első vezetők személyét tekintve a huszonöt évvel későbbitől nagyban különböző kép bontakozik ki előttünk az Egylet életének kezdeteit illetően. Országos összehasonlításban a nagyváradi kezdeményezés nem tekinthető rendkívül korainak. 1872-re nem csak a fővárosban és a Dunántúlon, de a tiszántúli megyék jó részében és Erdélyben is működtek már hasonló tudományos célú szervezetek. Mitöbb, Bihar megyében jóval korábbra keltezhető a *Debreceni Református Kollégium* múzeumának létrejötte, amely az Egylet alapítását megelőzően és később is hasonló műtárgyvédelmi és közgyűjteményi funkciókat látott el. Az egylet alapítását megelőzően Bihar vármegye bizottmányában már 1871 nyarán felvetődött egy régészeti és történelmi emlékek gyűjtésére és bemutatására szolgáló múzeum alapításának gondolata, amelyről még az év novemberében hivatalos határozat is született.⁸ Mindez azt mutatja, hogy a múzeum alapításának kezdeményezői eredileg egy, a vármegyei önkormányzat keretei között működő intézmény létrehozását tervezték. Azonban az 1871. évi novemberi alapítási végzés már civil egyesületi forma megteremtéséről rendelkezik. Ennek oka nyilvánvalóan abban keresendő, hogy az akkor érvényben lévő közigazgatási jogszabályok nem tették lehetővé egy ilyen, közpénzekből finanszírozott, vármegyei igazgatású kulturális intézmény megteremtését. Ennek ellenére az Egylet ezt követően egészen 1918-ig a vármegye „védőszárnyai” alatt, annak anyagi és egyéb természetű támogatásával, gyakran Bihar megye főispánjainak formális vezetése alatt működött, némiképpen mindvégig kitarva az alapítók eredeti szándékai mellett.

De kik is voltak az alapítók? Ha végigtekintünk az Egylet első éveinek tiszviselői karán meglepően egységes társadalmi kép bontakozik ki előttünk. Az egyesület elnöki, alelnöki, ügyészi és pénztárosi tisztjeinek ellátói, valamint a választmány aktív tagjai: *id. és ifj. Gyalóky Lajos, Gálbory Sámuel, Ritoók Zsigmond, Dús László, Winkler Lajos, Bozóky Alajos, Mezey Mihály, Mayer Antal* stb. egytől-egyig megtalálhatóak a *Báttaszéky Lajos* által szerkesztett, akkor még független és radikális programú, *Nagyvárad* című napilap körül szerveződő értelmiségi körben.⁹ Az alapítás tehát korántsem a később oly nagy szerephez jutott konzervatív katolikus egyházi értelmiség érdeme, hanem a vármegye és a kiegyezést követő első nagyváradi politikai napilap körül kikristályosodó, progresszív, polgárosodó, jórészt középneemesi származású értelmiség azon generációié, akik ebben az időszakban fokozatosan vezető szerephez jutottak a helyi társadalmi és politikai élet más színterein is. Az alapítás ideje tehát részben ennek a rétegnek az 1867-es kiegyezést követő fokozott szerepvállalásához, valamint az általános politikai és társadalmi légkör oldódásához köthető. Ezzel összhangban az Egylet szellemisége, programja

---

⁷ A Biharvármegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egylet levéltára a Román Nemzeti Levéltár Bihar Megyei Igazgatóságának gyűjteményében (a továbbiakban: Egyleti levéltár). (Direcția Județeană Bihor ale Arhivelor Naționale ale României, Fondul Societății de Arheologie și Istorie), 1a iratcsomó, 3–5.

⁸ Egyleti levéltár, 1. iratcsomó, 1–2.

⁹ LÁNG József: *A „Nagyvárad” politikai napilap huszonhat éve*, Nagyvárad, 1896, 3.

és tevékenységének fő iránya kezdetben ezt, az 1848-as forradalom eszméiből táplálkozó, progresszív polgári eszmevilágot tükrözte, ahol a nemzeti múlt kutatása és bemutatása beleilleszkedik a nemzet történelmi és kulturális különállását, önállóságát és olykor létjogosultságát demonstráló erőfeszítések sorába. Az alapítást követő első évtized egyleti tisztikarában még alig-alig akadunk a katolikus papság képviselőire. Az alapítók között szereplő Lipovniczky István váradi püspök, id. Gyalóky Lajos és Gálbory Sámuel mellett inkább az 1848-as forradalom hősei közé számítható, egyébként pedig súlyos betegsége miatt, amely életének utolsó 12 évében Kanonok-sori rezidenciájához kötötte, alig vett részt az Egylet életében. Ebben az időszakban más megvilágításba kell helyeznünk a két premontrei paptanárt, Cséplő Péter és Barlanghy Adorján szerepét is. Cséplő Péter, mint a Premontrei Főgimnázium történelemtanára és a valóságos múzeummá fejlődött gimnáziumi érem- és régiségtár őre, talán az egyetlen volt a korabeli Nagyváradon, aki valós közgyűjteményi és műtárgyvédelmi gyakorlattal rendelkezett. A másik premontrei történész, Barlanghy Adorján titkári szerepköre pedig az egyleti levéltár jegyzeteinek tanúsága szerint elsősorban kivételes gyorsírói szakismeretének és csak kisebb mértékben történelemtanári képzésének köszönhető. Egyébként mindketten igen hamar távoztak az egylet vezérkarából.¹⁰

A Biharmegyei Régészeti és Történelmi Egylet történetének első időszaka meglehetősen ellentmondásos volt, és a későbbi kanonoki kinevezésével 1878-ban Nagyváradra érkező Römer Flóris közbelépése nélkül minden bizonytalanság rövid és dicstelen véget ért volna. Az Egylet ugyanis mintegy 4 évi működés után 1876 tavaszától majd egy évtizedig szüneteltette tevékenységét. Ezt Römer Flóris 1886-ban közzétett visszatekintésében elegáns általánosítással a társadalmi érdeklődés hanyatlásával, és a váradi polgárság érdektelenségével magyarázta, a helyzet azonban ennél összetettebbnek tűnik.¹¹ Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy az 1872 és 1876 közötti időszak az egylet életének egyik legtermékenyebb és legígéretesebb korszaka volt. Viszonylag stabil társadalmi és vármegyei támogatás mellett 1872 decemberében sikerült megszervezni az Egylet első kiállítását a Vármegyei Házban egyik helyiségében, elkezdődött a szakkönyvtár állományának kiépítése, sor került az első, bár némileg kezdetleges színvonalú ásatásokra Berettyóújfaluban, és megtették az első lépéseket a szervezett műtárgyvédalom és régészeti leletmentés megszervezésére. Ugyanakkor 1875 júniusától megindult az Egylet és egyben a bihari helytörténeti és régészeti kutatás első szakmai fóruma, a *Régészeti és Történelmi Közlemények*. Összességében megállapítható, hogy az Egylet működésének első éveiben, ha kezdetleges formában is, de pusztán társadalmi kezdeményezésre és szigorúan önkéntességi alapon elkezdte azoknak a közgyűjteményi és örökségvédelmi feladatoknak az ellátását, amelyet manapság rendkívül kiterjedt és költséges tudományos és hatósági apparátus biztosít. Valószínűleg ez a hatalmas lendület lehetett a kezdeményezés bukásának egyik kiváltó oka is. Az Egylet kezdetben jelentős társadalmi támogatottságának oka arra a kiegyezést követően oldódó társadalmi és politikai légkörre vezethető vissza,

---

¹⁰ Cséplő Péter egészségi állapotára és tanári teendőire hivatkozva 1874-ben lemondott múzeumőri tisztségéről (Egyleti levéltár, 1. iratcsomó, 12.), amelyet majd csak 14 év múltán, 1892-ben vállalt el újra, Barlanghy Adorjánt pedig Váradról való elhelyezése szakította el végleg az Egylettől.

¹¹ RÖMER 1886, 122.

amely magát az Egyletet is létrehozta. Ez a lelkes és önzetlen közhangulat azonban, amely elsősorban a nyomás alól fölszabaduló magyar társadalom kulturális és szellemi erejének demonstrálásában volt érdekelt, hamar megtört a kutatás és a műtárgyvédelem időigényes, hétköznapi munkájának rutinján. A választmányi jegyzőkönyvek a tisztségviselők hanyatló részvételi hajlandóságáról tanúskodnak, az Egylet munkájának nagyrésztét végző ifj. Gyalóky Lajos, Bölöni Sándor és Barlanghy Adorján Nagyváradról való elkerülését követően pedig az utódok nélkül maradt szervezet tevékenysége 1876 és 1885 között gyakorlatilag teljesen megszűnt. Ennek némileg ellentmondani látszik ugyan, hogy a gyűjteményi leltárkönyvek tanúsága szerint ebben az időszakban, egyleti tevékenység és állandó kiállítóhely hiányában is a régészeti leletek és egyéb kiállítási anyag beáramlása az Egylet gyűjteményébe szinte megszakítás nélkül folytatódott,¹² ez azonban legfeljebb annak a jele, hogy a gyűjtemény őrei nem mondtak le végleg a múzeum újjászervezéséről.

Rómer Flóris nagyváradi kanonoki kinevezése nem hozott azonnali javulást az Egylet működésében. 1877-es beiktatását követően rövid idő alatt felszámolta budapesti állásait és már a következő évben végleg Váradra költözött, majd a tőle megszokott lendülettel vetette bele magát új állomáshelye tudományos és közgyűjteményi életébe. 1878 tavaszán a még Váradon tartózkodó egyleti vezetőkkel, elsősorban Bölöni Sándorral és id. Gyalóky Lajossal országos régészeti kiállítást szervez, névleg a Régészeti és Történelmi Egylet keretei között. Abban a korban ez országos premiernek számított, ugyanakkor ez volt az Egylet első olyan tevékenysége, amely újszerűségével és a vállalkozás méreteivel messze a vidéki múzeumok és más régészeti társulatok átlaga fölé emelte. A 16 különböző múzeum és egyéb magángyűjtemény anyagának bevonásával megrendezett országos méretű kiállításához hasonló kezdeményezésre mindaddig nem volt példa Magyarországon a fővároson kívül.¹³ Rómer ambícióit tükrözi, hogy az ezres nagyságrendű régészeti és iparművészeti anyag megtekintéséhez a látogatók számára, a budapesti országos rendezvényekhez hasonlóan még vasúti kedvezményeket is kieszközölt.

Ugyanez év nyarán Rómer Stornó Ferenc társaságában egy sor tanulmányutat szervezett, amelyek során felkereste a vármegye legfontosabb műemlékeit és régészeti lelőhelyeit. Ezekről publikálásra szánt, illusztrált naplójegyzeteket készített.¹⁴ Személyes tettvégya és példamutatása azonban ekkor még nem bizonyult elégségesnek. Csak jónéhány évvel később, 1885-re sikerült szívós munkával újra társadalmi támogatást és önkéntes munkaerőt állítania az Egylet mögé. Az ezt követő évek a kezdeti időszak túlzott lelkesedésével való szakítás jegyében teltek el. A Rómer Flóris elnöklete alatt újjászerveződő Egylet tisztségviselői kara részben az alapítók közül került ki (id. Gyalóky Lajos, Bölöni Sándor, Gálbory Sámuel). Azonban feltűntek új arcok a helyi társadalom legváltozatosabb rétegeiből. Megindult a katolikus papi értelmiség beáramlása (Bunyitay Vince, Cséplő Péter, később Karácsonyi János, Némethy Gyula), sikerül bevonnani olyan, történelmi kutatásokkal eddig az egylet keretein kívül foglalkozó

---

¹² *A Biharmegyei régészeti és történelmi egylet régiségtári naplója 1872-től* (Kézirat a nagyváradi Körösvidéki Múzeum Gyűjteményében, lelt. sz.: 1889)

¹³ Egyleti levéltár, 7 sz. iratcsomó.

¹⁴ SZ. MÁTHÉ Márta: *Rómer Flóris bihari munkássága (A bihari útinapló)*, (A debreceni Déri Múzeum Évkönyve, 1974), 283–346.

személyeket, mint Bihar megye 1848-as krónikását, Hegyesi Mártont, valamint a város polgári felső középosztályának jeles tagjait, köztük első alkalommal a helyi zsidó és román értelmiség képviselőit.

Rómer személyes ambícióit és a tőle megszokott nagyvonalú tervezést félretéve apró lépésekkel vezette vissza az Egyletet a helyi közéletbe. Mindenekelőtt igyekezett visszaszerezni a vármegye és a város anyagi támogatását és profilba vágó közmegbízásokat teljesíteni, mint például azt az 1885-ben készült a tanulmányt, amelyben az Egylet egy kijelölt bizottsága javaslatokat tett Nagyvárad utcáinak átnevezésére. Az Egylet új tárlatára számára egy szerény, két helyiségből álló házat bérelt az egykori Apáca utca (ma: Moscovéi) Fő utca felőli végén, amely 1896-ig szolgált az Egylet és a nagyváradi múzeum székhelyül.¹⁵ Annak ellenére, hogy ebben az időben Rómer Flóris az ország legelismertebb régészei közé tartozott, négy éves elnöksége alatt az Egylet egyetlen ásatást sem folytatott, de újra megszaporodtak a leletmentések és beszolgáltatások. Ugyanakkor az ő kezdeményezésére indult meg két nagyon fontos folyamat: az ősiségi törvény eltörlése miatt jelentőségüket veszített családi levéltárak (Baranyi, Nadányi, Fráter, később a Bölöni), valamint a céhrendszer megszűnését követően ugyancsak pusztulásra ítélt céhes levéltárak és egyéb emlékek bemenedítése az Egylet gyűjteményébe. Ezek jelenleg a Román Állami Levéltár önálló állományait képezve Bihar megye középkori és újkori történetének legfontosabb forrásai közé tartoznak.

Az Egylet történetét 1887-től kezdődően Ipolyi Arnold nagyváradi püspök halála és felbecsülhetetlen értékű hagyatéka ügyének rendezése kényszerítette új, minden korábbinál sikeresebb pályára. Ipolyi rövid, alig öt hónapos váradi tartózkodása nem volt elegendő hatalmas művészettörténeti és iparművészeti hagyatékának rendezésére. Bár a püspök eziránt saját egyházmegyéje javára végrendelkezett, utóda, Schlauch Lőrincz kezdetektől nem szándékozott nagyobb befektetés árán otthont biztosítani a korszak talán legnagyobb magyarországi magángyűjteménye számára. Rómer Flóris, mint Ipolyi egyik végrendeleti végrehajtója, már néhány hónappal a püspök halála után felvetette a Régészeti és Történelmi Egylet, valamint az Ipolyi-gyűjtemény kiállításának összevonását. Azonban Ipolyi végrendeletét gyakorlatilag az összes érdekelt fél megtámadta, az Egylet pedig nem rendelkezett a kiállítás feltételeinek biztosításához szükséges anyagi erőforrásokkal, ezért több mint négy éves huzavona árán sikerült csak kiegyezni abban, hogy az Egylet letéti formában átveszi és kiállítja a püspökség tulajdonában megmaradó Ipolyi-gyűjteményt, Schlauch püspök pedig telek- és pénzadományokkal segíti egy új, állandó múzeum létrehozását.¹⁶ Ennek az 1896-ig tartó, rendkívül mozgalmas időszaknak a története kiválóan követhető az Egylet választmányának jegyzőkönyveiben. Ekkor indul meg a katolikus papi értelmiség fokozott térnyerése az Egylet vezetésében, amelynek oka nem csupán az

---

¹⁵ A nagyváradi múzeum második székhelye, a Tóth Ferenc féle ház abban a háztömbben állt, amelyet a 19. század végén a Szigligeti Színház építéskor a város kisajátított és lebontott.

¹⁶ Az Ipolyi-gyűjtemény történetének nagyváradi időszakára vonatkozó ismereteink mindeztől kezdve rendkívül hiányosak. Ennek egyik fő oka, hogy az 1920-as évek elején, gyűjtemény Budapestre menekítését követően az eljárást jogi úton megtámadó román államhatalom bekérte e tárgyban a Régészeti Egylet gyűjteményében lévő összes dokumentumot. Ezek sorsáról máig nincs biztos tudomásunk.

egyházmegyével ápoltt szoros kapcsolatokkal magyarázható, hanem azzal is, hogy a 19. század végére Nagyváradon kialakult egy történelmi érdeklődésű, viszonylag magasan képzett egyházi értelmiségi réteg, amely az elkövetkező évtizedekben meghatározó szerepet töltött be Bihar megye helytörténeti és régészeti kutatásában egyaránt.

A püspöki palota és a székesegyház szomszédságában épülő új múzeum és ehhez kapcsolódóan az Egylet működését fokozódó társadalmi érdeklődés és támogatás kísérte egészen annak 1896. június 27.-én sorra került felavatásáig. Az ezt követő két évtizedre a nagyváradi közönség lanyhuló érdeklődése jellemző, ugyanakkor azonban tudományos szempontból ez a korszak mondható a legtermékenyebbnek az Egylet életében. Ha nem is évente, de viszonylagos rendszerességgel jelentek meg az Egylet tudományos publikációi, sor került az első szakszerűnek tekinthető ásatásokra és addig nem látott ütemben gazdagodott a múzeum gyűjteménye is. Az egylet országosan elismert kutatói, Karácsonyi János, Bunyitai Vince és Cséplő Péter mellett a korszak egyik meghatározó, mára azonban jórészt elfeledett személyisége Középesy Gyula, a régészeti gyűjtemény őre volt 1897 és 1918 között. Középesy pozsonyi német származású felmenői a marosi sóvám bérlőiként kerültek Erdélybe a 19. század elején. Valószínűleg ebből az időszakból származik az a rendkívül érdekes provinciális római kori régészeti gyűjtemény, amelyet Középesy Gyula 1896-ban a Régészeti Egyletbe való belépésekor adományozott a gyűjtemény számára. Ez képezi mind a mai napig a Körösvidéki Múzeum görög-római gyűjteményének magját. Egy évvel később az Egylet közgyűlése Cséplő Péter mellett segédőrré választotta. Ettől kezdve egészen haláláig rendkívül kiterjedt és szigorúan önkéntes, ám alig publikált régészeti munkásságot fejtett ki az Egylet múzeuma számára.¹⁷ Széleskörű levelezést folytatott Bihar megye régészeti érdeklődésű vidéki értelmiségével, amelynek során számos értékes leletet sikerült megmentenie a gyűjtemény számára és jónéhány azóta kivételesen jelentősnek bizonyult lelőhelyet azonosított. Mintegy két évtizeden keresztül szinte napi rendszerességű leletmentést folytatott a nagyváradi Szálka-dombon is, amelyet ebben az időszakban bolygatott meg először Guttman József téglagyára. Az általa gyűjtött anyag, valamint az ehhez kapcsolódó feljegyzések képezik a kivételes jelentőségű, azóta jórészt elpusztult lelőhelyről fennmaradt legfontosabb forrásainkat. Az ő érdeklődésének és előrelátásának köszönhetően jött létre a tiszántúli vármegyék között elsőként a múzeum magyar és román néprajzi osztálya, valamint ugyancsak saját korát megelőzve kortárs emlékanyag gyűjtése révén a mai Körösvidéki Múzeum századfordulós és első Világháborús gyűjteményének törzsanyaga.

A Régészeti Egylet pályáját, akárcsak a századforduló annyi más hasonló civil kezdeményezéséét az első világháború és az azt követő impériumváltás törte derékba. Románia 1916-os hadbalépését követően a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelete elrendelte az Ipolyi-gyűjtemény, és egy sor további értékes műtárgy evakuálását. A Felügyelet megbízásából Nagyváradra utazó Varjú Elemér a kijelölt anyagot számbavette és becsomagoltatta, ezek elszállítására azonban csak a háború végén, 1918 nyarán került sor. Az Ipolyi gyűjtemény a román katonai hatóságok tiltakozása ellenére ideiglenesen Budapestre, majd jogi helyzete

---

¹⁷ *II.ik számú törzskönyv 1887-től bez. 1897. év* (kézirat a nagyváradi Körösvidéki Múzeum gyűjteményében, lelt. sz.: 1883).

rendeződése után Esztergomba került, ahol a mai napig az Esztergomi Keresztény Múzeum gyűjteményének gerincét képezi. Nagyváradon, nem utolsósorban az Ipolyi gyűjtemény körüli jogvita miatt az Egylet csak 1922-ben kapott újra működési engedélyt.¹⁸ A megváltozott helyzetben azonban többé már nem volt képes igazi megújulásra. Az új állami és helyi kormányzati szervek támogatása nélkül sem az Ipolyi gyűjtemény helyét nem volt képes kitölteni, sem az időközben megromlott állagú múzeumépület javításához szükséges anyagi erőforrásokat nem tudta előteremteni. Társadalmi bázisa jelentősen megcsappant, valamelyest stabil hátteret csupán a katolikus egyházmegye biztosíthatott számára.

Mindezek ellenére, bármely különös is, Roska Márton kolozsvári régészprofesszor vezetésével ebben az időszakban, pontosabban a múlt század 20-as éveiben került sor az Egylet legkiterjedtebb, ugyanakkor legmagasabb szakmai színvonalú régészeti ásatásaira a megye jónéhány kulcsfontosságú régészeti lelőhelyén, elsősorban a bihari földvárnál és az ottományi bronzkori lelőhelyen.¹⁹ Ezek finanszírozását minden nehézség ellenére a Karácsonyi János vezetése alatt álló Egylet biztosította. Érdekes módon a következő évtizedekben Bihar megyében az élénknek mondható régészeti kutatások színterei már az Egyleten kívül teremtődtek meg. Érmihályfalva régészeti érdeklődéséről ismert körorvos, dr. Andrassy Ernő saját otthonában rendezett be múzeumot, ahol 1923-tól számos érmelléki ásatás és leletmentés anyagát állította ki. Nagyváradon Ardos Frigyes, a város román gimnáziumának természetrajz-tanára ugyancsak saját vagyonából, valamint a Régészeti Egylet múzeumának ellenpólusaként létrehozott román Nemzeti Ház (Casa Națională) megbízásából vezetett ásatásokat a város és Bihar megye több pontján. Rendkívül gazdag gyűjteményét később a Román Akadémia Régészeti Intézetének adta el, míg Andrassy Ernő gyűjteménye a múlt század 50-es éveiben számos viszontagság után a Körösvidéki Múzeumhoz került. Bár a két világháború közötti bihari régészeti kutatás mindkét jelentős alakja elvben tagja volt a Régészeti Egylet választmányának, valójában azonban sohasem fejtettek ki semmilyen konkrét tevékenységet az Egylet keretei között.

A múlt század negyedik évtizedében és az azt követő háborús években a múzeum hagyományos keretein belül csupán Rácz András városi levéltáros és a művészettörténész Biró József végzett figyelemreméltó tudományos kutatásokat, elmozdítva ezzel az Egylet munkásságának súlypontját a régészettől a levéltári kutatások irányába.

A bécsi döntést követő háborús évek, bár újra kormányzati támogatást biztosítottak a Múzeum számára, nem voltak elegendőek arra, hogy új irányt adjanak az Egylet életének. 1940 után csupán két további közgyűlésről van tudomásunk. A második világháború végét és Nagyvárad Romániához való visszacsatolását követő években az Egylet működése 1948-ig követhető, azonban az erre vonatkozó forrásaink rendkívül szórványosak. A működésre vonatkozó hivatalos dokumentumok nem ismertek. Új, kétnyelvű tagsági könyvek kerültek kinyomtatásra Némethy Gyula elnöki aláírásával, valamint az Egylet

---

¹⁸ Az egylet 1918 utáni újjászervezésére vonatkozó dokumentumok a nagyváradai Körösvidéki Múzeum gyűjteményében találhatóak (lelt. sz.: 427).

¹⁹ Roska Márton Bihar megyei ásatásaira vonatkozó levelezés megtalálható a Körösvidéki Múzeum gyűjteményében (lelt. sz.: 1484–1494), valamint az Egyleti levéltárban (20. sz. iratcsomó).

újraindításához nyújtott támogatást elismerő okleveleket bocsátott ki, amelyekből a Körösvidéki Múzeum gyűjteményének tanúsága szerint a városvezetés, sőt a román katonai közigazgatás képviselői is részesültek.²⁰ Az Egylet utolsó dokumentálható tevékenysége egy nagyszabású megemlékezésorozat volt az 1848-as forradalom és szabadságharc centenáriumának tiszteletére.²¹ Ezt követően az Egylet feloszlására és gyűjteményeinek államosítására vonatkozó források nem maradtak fenn. Épületét és gyűjteményeit a Nagyvárad Regionális Múzeum, később a Körösvidéki Múzeum vette át.

Az Egylet házi levéltárának legnagyobb része a múlt század 70-es éveiben a Román Állami Levéltár Bihar Megyei Igazgatóságához került, egyes töredékei azonban ma is a Körösvidéki Múzeumban találhatóak. Sajnálatos módon mindkét intézmény jelentősen megbolygatta a levéltár eredeti elrendezését, az iratok egy része pedig elveszett. Az alább közölt források az egykori egyleti levéltárnak a Román Állami Levéltár állományába került részében található²² és a Régészeti és Történelmi Egylet két legfontosabb döntéshozó fórumának jegyzőkönyveit tartalmazzák.

Az 1a. jelzésű iratcsomó 88 egybekötött lapból áll és az Egylet közgyűléseinek jegyzőkönyveit tartalmazza 1871 és 1942 között. Az Egylet szervezeti sajátosságaiból adódóan fennállása során a közgyűlések nagyrészt ünnepélyes és sok szempontból formális találkozók voltak, amelyeken szinte soha nem kerültek meg tárgyalásra olyan kérdések, amelyeket korábban a szűkebb vezető testület, a választmány nem vitatott meg. A közgyűlés döntései rendszerint a választmány javaslataihoz igazodtak. Mivel azonban ezek a jegyzőkönyvek teszik egyedül lehetővé az egyesület választott vezető testületeinek, valamint a közgyűlések alkalmával elhangzott tudományos előadások témáinak megismerését, a szövegű közlés helyett ezeknek az adatcsoportoknak a kivonatolása mellett **döntöttünk**. Az *1. melléklet* a Régészeti Egylet választott vezetőinek listáját tartalmazza időrendben, tisztségek szerint csoportosítva. A nevek mellett zárójelben közöljük az illető tisztségre való megválasztás dátumát. Az Egylet alapszabályai szerint egy megbízatás három évre szólt. Az ettől eltérő eseteket a megfelelő helyen lábjegyzetben jelöltük.

Az Egylet közgyűlései és értekezletei alkalmával tartandó tudományos előadások ötlete az alapítás éveitől kezdődően felmerült, azonban megvalósítására csak 1892-től került sor. Ezt követően minden közgyűlés alkalmával elhangzott legalább egy történelmi vagy régészeti tárgyú előadás, amelyek csupán az Egylet működésének utolsó éveiben váltak ismeretterjesztő jellegűekké. A *2. melléklet* ezeknek az előadásoknak a jegyzékét közli. Az előadások egy része később nyomtatásban, illetve nagyobb írások részeként is megjelent, ezeket a hivatkozásokat lábjegyzetben közöljük.

Végül a *3. melléklet* a Régészeti és Történelmi Egylet választmányi üléseinek szövegű közlését tartalmazza. A Román Állami Levéltár Bihar Megyei Igazgatóságának gyűjteményében fellelt, 142 egybekötött lapból álló iratcsomó az 1871 és 1897 közötti időszak jegyzőkönyveit tartalmazza. Az ezt követő évek

---

²⁰ A Körösvidéki Múzeum gyűjteménye, lelt. sz.: 2780–2783.

²¹ Egyleti levéltár, 13. az. iratcsomó.

²² Egyleti levéltár, 1a. és 5a. sz. iratcsomó.

jegyzőkönyveit mind ez ideig nem sikerült megtalálni. Feltehetően elvesztek, de az sem kizárt, hogy 1897 után nem is készültek ilyenek. Az utolsó év jegyzőkönyvei ugyanis azt mutatják, hogy ezeken a gyűléseken jóformán csak az Egylet legszűkebb vezérkara vett részt, a tanácskozások pedig szinte csak a felolvasott jelentések elfogadásában és az egyes javaslatok vita nélkül való elfogadásában merültek ki. Ezek alapján nem tartjuk kizártnak, hogy 1898-tól már nem vezettek jegyzőkönyveket a választmányi üléseken, esetleg maga a választmány is csak ritkán ült össze. Mivel a fennmaradt jegyzőkönyvek a Régészeti Egylet és a múzeum történetének egyik legfontosabb forrásanyagát képezik, teljes szövegük közlése mellett döntöttünk. A korabeli írásmódhoz és helyesíráshoz minden részletben ragaszkodtunk, az eredeti szöveghez képest csak ott tettünk apróbb változtatásokat, ahol egyértelműen megállapítható volt a szöveg szerzőjének tévedése (betűkihagyás, szókettőzés, stb.).

Meg kell jegyeznünk, hogy mind a közgyűlési, mind a választmányi jegyzőkönyvek egy része korábban már napvilágot látott nyomtatásban az Egylet hivatalos publikációinak mellékleteiként. Mivel azonban a közlésre kerülő iratcsomók a maguk egészében az Egylet történetének gerincét képezik, a korabeli publikációk nagyrésze pedig ma már igen nehezen hozzáférhető, nem láttuk értelmét annak, hogy ezeket kihagyjuk a forrásközleményből.

1. MELLÉKLET

A BIHARVÁRMEGYEI ÉS NAGYVÁRADI RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI EGYLET TISZTSÉGVISELŐI AZ EGYLETI KÖZGYŰLÉSEK JEGYZŐKÖNYVEI ALAPJÁN (1871-1942)

TISZTELETBELI ELNÖKÖK

1. báró Dőry József, Bihar megye főispánja (1885. augusztus 2., 1888. június 19.)

ELNÖKÖK

1. báró Dőry József, Bihar megye főispánja (1871. december 28.) – az alapszabályzat kidolgozására kiküldött bizottság elnöke
2. báró Dőry József (1872. augusztus 28.)
3. Rómer Flóris Ferenc (1885. augusztus 2., 1888. június 19.)²³
4. Bunyitay Vince (1891. június 28.)
5. dr. Beóthy László, főispán (1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)
6. Karácsonyi János (1922. június 5., 1925. június 4.)
7. dr. Némethy Gyula (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29., 1942. október 15.)²⁴

ALELNÖKÖK

1. id. Gyalókay Lajos (1872. augusztus 28., 1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)²⁵
2. id. Gálbory Sámuel (1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. május 16.)
3. Hegyesi Márton (1904. június 30.)
4. Karácsonyi János (1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)
5. Bozóky Alajos (1916. június 12.)
6. Fráter Imre (1922. június 5.)
7. dr. Némethy Gyula (1922. június 5., 1925. június 4.)
8. Keszthelyi Zoltán (1923. június 17., 1929. július 12., 1932. július 24.)
9. dr. Cifra Kálmán (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29., 1942. október 15.)
10. Follmann Géza (1935. június 29.)
11. Gyöngyössi István (1938. szept. 25., 1939. május 29., 1942. október 15.)

TITKÁROK

1. Barlanghy Adorján (jegyző az 1871. december 28.-i alakuló ülésen)
2. Barlanghy Adorján (1872. augusztus 28.)²⁶
3. ifj. Gyalókay Lajos (1874 augusztus 8.)²⁷

---

²³ Elhunyt 1889-ben.

²⁴ Az egyesület elnöki tisztét további közgyűlési megerősítés nélkül 1947-ig tölti be.

²⁵ Elhunyt 1899-ben

²⁶ Nagyváradról való elhelyezése miatt 1874-ben lemondott.

4. Hegyesi Márton (1885. augusztus 2.)
5. dr. Karácsonyi János (1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)
6. dr. Némethy Gyula (1898 május 30.)
7. Tóth Szabó Pál (1904. június 30.)
8. Kiss Kolos Jenő (1907. június 9.)
9. Peszeki Ferenc (1910. május 16., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)
10. dr. Horváth Jenő (1917. június 10.)
11. dr. Oszwald Arisztid (1922. június 5.)
12. Follmann Géza (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29.)
13. Bélteky Ferenc (1939. május 29., 1942. október 15.)

MÚZEUMŐRÖK

1. Cséplő Péter (1872. augusztus 28.)
2. ifj. Bölöni Sándor (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28.)
3. Cséplő Péter (1892 december 26., 1894 július 1.)²⁸
4. dr. Némethy Gyula és Középesi Gyula (1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)²⁹
5. Grócz Béla (1922. június 5., 1929. július 12., 1932. július 24.)
6. Szépkuthy Tamás (1935. június 29.)
7. Rácz András³⁰ (1938. szept. 25., 1939. május 29., 1942. október 15.)

HELYETTES MÚZEUMŐRÖK

1. Leitgeb Imre (1885. november 3.)³¹
2. Novotny Károly (1886. április 21.)³²
3. Ritoók Ernő, Némethy József³³ és Baranyi András (1887. április 23.)
4. Szűcs Dezső (1890. május 10.)³⁴
5. Baróthy Pál (1891. december 6.)
6. dr. Némethy Gyula és Középesi Gyula (1897. május 30.)

KÖNYV- ÉS LEVÉLTÁROSOK

1. Tarnay Károly (1896. november 29.)
2. Makkay József (1897. október 17.)
3. Karakas Károly (1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
4. Ferdényi Kálmán (1913. június 1., 1916. június 12.)

---

²⁷ Budapestre történt kerületi rendőrkapitányi kinevezése miatt tisztségéről 1876-ban lemondott.

²⁸ Elhunyt 1900-ban.

²⁹ Közgyűlési megerősítés nélkül már Cséplő Péter halála után átveszik a múzeumőri teendőket.

³⁰ Rácz András már az 1937-es jegyzőkönyvben múzeumőrként szerepel, mivel azonban a megelőző évből nincs adatunk a múzeumőr személyére, kinevezésének ideje bizonytalan.

³¹ Lemondott 1886 tavaszán.

³² Lemondott 1887 április 23.-án.

³³ Lemondott 1890. június 29.-én.

³⁴ Felmentik 1891. december 6.-án.

5. Karakas Károly (1922. június 5., 1929. július 12.)
6. Biró József (1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29., 1942. október 15.)

PÉNZTÁRNOKOK

1. Szarukán Gergely (1872. augusztus 28.)
2. id. Gálbory Sámuel (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1.)
3. Bereczky Géza (1897 május 30., 1904. június 30.)
4. Lakos Lajos (1907. június 9.)
5. Tóth Márton (1910. május 16., 1910. 1910. szeptember 25.)
6. Ferdényi Olivér (1912. május 12., 1913. június 1., 1916. június 12., 1922. június 5.)
7. Devich Miklós (1929. július 12.)
8. Brust István (1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
9. Nyárády István (1942. október 15.)

ÜGYÉSZEK

1. Ritoók Zsigmond (1872. augusztus 28., 1885. augusztus 2., 1888. június 19.)
2. Hegyesi Márton (1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)
3. dr. Ritoók Géza (1900. június 4.)
4. dr. Thury Kálmán (1902. június 26., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12., 1922. június 5., 1929. július 12.)
5. Gyöngyössy István (1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25.)

A VÁLASZTMÁNY TAGJAI

1. Adorján Péter (1938. szept. 25., 1939. május 29.)
2. Barlanghy Adorján (1874.08.08)
3. Baróthy Pál (1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)
4. b. Bémer Pál (1872.08.28, 1885. augusztus 2., 1888. június 19.)
5. Bereczky Géza (1904. június 30.)
6. Bereczky Gyula (1925. június 4.)
7. Biró József (1935. június 29.)
8. Biszterszky István (1922. június 5.)
9. dr. Bozóky Alajos (1872.08.28, 1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1.)
10. Bölöni Sándor (1894 július 1.)
11. Bruszt István (1935. június 29.)
12. Bulyovszky József (1901. június 9.)
13. Bundala Mihály (1910. május 16.)
14. Bunyitay Vince (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1.)

15. Cséplő Péter (1885. augusztus 2., 1891. június 28.)
16. Dús László (1885. augusztus 2.)
17. Des Echerolles Károly (1872. augusztus 28, 1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)
18. H. Fekete Péter (1913. június 1., 1916. június 12.)
19. Fetser Antal (1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1.)
20. Follmann Géza (1925. június 4., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
21. dr. Fráter Imre (1916. június 12.) – közkórházi igazgató
22. Gerliczy István (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29.)
23. Géczy Lajos (1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1916. június 12.) – nyug. püspökségi főtitkár
24. dr. Géher Lambert (1913. június 1., 1916. június 12., 1922. június 5.)
25. Glacz Antal (1907. június 9.)
26. Gresinszky Antal (1922. június 5., 1925. június 4., 1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
27. Grócz Béla (1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1925. június 4.)
28. Gyalokay Jenő (1911. június 5., 1913. június 1., 1916. június 12.)
29. ifj. Gyalokay Lajos (1872.08.28)
30. dr. Gyöngyössy István (1915. június 6., 1916. június 12., 1922. június 5., 1925. június 4., 1929. július 12., 1935. június 29.)
31. Hegyesi Márton (1888. június 19., 1901. június 9., 1904. június 30.)
32. Heilinger József (1922. június 5.)
33. Hlatky Endre (1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
34. Horváth Árpád (1939. május 29.)
35. Hoványi Lajos (1872.08.28)
36. Hoványi Gyula (1913. június 1., 1916. június 12.)
37. Incze Lipót (1939. május 29.)
38. Kakas István (1929. július 12., 1932. július 24.)
39. Karakas Albert (1925. június 4.)
40. Karakas Károly (1904. június 30.)
41. Karácsonyi János (1898 május 30.)
42. Kereszthy Kornél (1915. június 6., 1916. június 12., 1922. június 5)
43. Keszthelyi Zoltán (1922. június 5.)
44. Kis Kolos Jenő (1910. szeptember 25.)
45. Kollányi Ferenc (1913. június 1., 1916. június 12.)
46. Kotunovics Sándor (1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)
47. Kovács Kandid (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29.)
48. Középesi Gyula (1894 július 1., 1897 május 30.)
49. dr. Krausz László (1872.08.28)
50. Kravjanszky Mór (1914. június 14., 1916. június 12., 1922. június 5.)
51. dr. Krüger Jenő (1939. május 29.)
52. Kuncz Gusztáv (1897 május 30.)
53. Lakos Lajos (1904. június 30., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12.)
54. Lenner Nándor (1872.08.28)
55. Lipovniczky István (1872.08.28)

56. Lopussny Gyula (1915. június 6.)
57. Lövenstein Zsigmond (1922. június 5., 1925. június 4., 1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
58. dr. Markovits Manó (1929. július 12., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
59. dr. Mayer Antal (1872.08.28)
60. Medvigy Ferenc (1929. július 12., 1938. szept. 25.)
61. Medvigy Mihály (1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1.)
62. Medvigy István (1917. június 10.)
63. Meszéna Ferenc (1872.08.28)
64. Mezey Mihály (1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25.³⁵)
65. Nagy István (1872.08.28)
66. Nátafalusy Kornél (1892. december 26., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30.)
67. Nemeskey Andor (1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30.)
68. Nemlaha György (1939. május 29.)
69. dr. Némethy Gyula (1897 május 30., 1904. június 30.)
70. Novotny Alfonz (1903. június 28., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
71. dr. Petry Gyula (1939. május 29.)
72. Petrovics Ferenc (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1.)
73. dr. Pollák László (1872.08.28)
74. Réz Mihály (1922. június 5., 1925. június 4.)
75. ifj. Rimanóczy Kálmán (1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
76. Ritoók Zsigmond (1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30.)
77. dr. Rozner Ervin (1885. augusztus 2.)
78. dr. Schriffert Béla (1929. július 12., 1932. július 24., 1935. június 29., 1938. szept. 25. 1939. május 29.)
79. Sípos Árpád (1885. augusztus 2.,)
80. Sípos Orbán (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
81. Sobó Jenő (1913. június 1., 1916. június 12.)
82. dr. Szabó György (1892. december 26., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30., 1907. június 9.)
83. dr. Székely István (1897 május 30.)
84. Személyi Kálmán (1885. augusztus 2., 1888. június 19.)
85. Szépkuthy Tamás (1935. június 29.)
86. Szilágyi Dósa (1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1939. május 29.)
87. Szirmay L. Árpád (1916. június 12.)
88. Dr. Szirmay Lajos (1939. május 29.)
89. Szmazsenka Ernő (1901. június 9., 1904. június 30., 1907. június 9., 1910. szeptember 25., 1913. június 1., 1916. június 12., 1922. június 5., 1925. június 4., 1935. június 29., 1938. szept. 25.)

---

³⁵ Elhunyt 1911-ben.

90. Szokoly Tamás (1907. június 9., 1910. szeptember 25.)
91. Tóth Szabó Pál (1901. június 9., 1904. június 30.)
92. dr. Thury Kálmán (1902. június 26., 1925. június 4., 1935. június 29., 1938. szept. 25., 1939. május 29.)
93. dr. Ulfert József (1939. május 29.)
94. Vallner Ödön (1913. június 1.)
95. Verner Kálmán (1913. június 1., 1916. június 12., 1922. június 5.)
96. Vidovich Béla (1913. június 1., 1916. június 12.)
97. Vidovich György (1897 május 30., 1904. június 30.)
98. Vucskics Gyula (1913. június 1., 1916. június 12.)
99. Vulkán József (1888. június 19., 1891. június 28., 1894 július 1., 1897 május 30., 1904. június 30.)
100. Winkler Lajos (1885. augusztus 2., 1888. június 19., 1891. június 28.)

2. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁSOK A BIHARVÁRMEGYEI ÉS NAGYVÁRADI RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI EGYLET KÖZGYŰLÉSEIN

1. Bunyitay Vincze, *Színi és operai előadások Nagyváradon a múlt században* (1892. december 26.)
2. Zsák Adolf, *Nagyvárad 1556-71k évi ostroma* (1897. május 30)
3. Némethy Gyula, *Koroknyai Ottó – Mátyás király Bécs előtt* (1898. május 30.)
4. Gyalokay Lajos (sic!)³⁶, *Nagy-Várad vára* (1898. május 30.)
5. Gyalokay Jenő, *A perlaszi 1848 szeptember 2iki ütközetről* (1900. június 4.)
6. Cséplő Péter, *A bihari várban végbement ásatásokról* (1900. június 4.)
7. Karácsonyi János, *Az utolsó Ártándy* (1901. június 9.)
8. Tóth Szabó Pál, *A váradí egyházmegye a XV. század utolsó évtizedében* (1902. június 26.)
9. Karácsonyi János, *A bihari honfoglaláskori leletek* (1902. június 26.)
10. Gyalokay Jenő, *Zólyom vára* (1903. június. 28.)
11. Karácsonyi János, *A bihari 1902iki ásatások eredményei* (1903. június. 28.)
12. Hegyesi Márton, *Az utolsó lengyel forradalom* (1904. június 30.)
13. Lakos Lajos, *A bihari bandérium a várnai csatában* (1905. június 25.)
14. Karácsonyi János, *Panasz, a panaszi Pázmányok faluja* (1907. június 9.)
15. Gyalokay Jenő, *Várad 1692.iki képe* (1907. június 9.)
16. Karácsonyi János, *Embervadászat Biharban* (1909. június 3.)
17. Gyalokay Jenő, *Új adatok Nagyvárad 1660-iki helyrajzához* (1910. május 16.)
18. Karácsonyi János, *A Toldyak nagyfalusi kastélya* (1910. május 16.)
19. Karácsonyi János, *Szent László király lovas szobrának alakja és pusztulása* (1911. június 5.)
20. Gyalokay Jenő, *A nagyváradí várban 1911-12 években folyt ásatások eredményei* (1912. május 19.)
21. Sobó Jenő, *Szőllőművelés Bihar megyében 1688–1703* (1913. június 1.)
22. Karácsonyi János, *„Az zygyn Zenth Istwan”-ról* (1913. június 1.)
23. Sobó Jenő, *Biharvámegye ermelleki járásának birtokosai 1689-1703* (1914. június 14.)
24. Karácsonyi János, *Szent-László és Erdély* (1914. június 14.)
25. Karácsonyi János, *Török dsámi és szegényház Nagy-Váradon* (1915. június 6.)
26. Némethy Gyula, *Faliszőnyegekről* (1916. június 12.)
27. H. Fekete Péter, *Arany János jegyzőségéről* (1917. június 10.)
28. Némethy Gyula, *A történeti képtárról* (1918. június 9.)
29. Oszvald Arisztid, *A nagyváradí premontrei ház és a szentmártoni kastély története (1705-1787)* (1923. június 17.)
30. Karácsonyi János, *Különböző népek lakásai Bihar megyében* (1926. június 6.).

---

³⁶ A jegyzőkönyvet vezető Karácsonyi János itt valószínűleg hibát vétett, az előadó valójában Gyalokay Jenő lehetett.

31. Karácsonyi János, *Kavarodás Nagyvárad történetében egy kis betű miatt* (1927. május 26.)
32. Némethy Gyula, *A remetei templom régi falfestményeiről* (1928. május 28.)
33. Némethy Gyula, *Dr. Karácsonyi János emlékezete* (1929. július 12.)
34. Roska Márton, *Paleolit leletek* (1930. június. 29)
35. Roska Márton, *Nagyvárad őstörténelméről, Bihar megye és Nagyvárad őskultúrájáról* (1931. június 29.)
36. Roska Márton, *Az ősember élete és táplálkozása* (1932. július 24.)
37. Roska Márton, *Az ősember életéről* (1933. július 16.)
38. Roska Márton, *Az őskori Várad* (1934. július 8.)
39. Ardos Frigyes, *Less község középkori temploma* (1934. július 8.)
40. Biró József, *Ismeretlen Kracker kép a belényesi római katolikus templomban* (1935. június 29.)
41. Biró József, *A várad múzeum története* (1936. augusztus 2.)
42. Biró József, *Schöpf Nepomuk János festő nagyvárad tevékenysége* (1937. szept. 26)
43. Biró József, *Nagyvárad városképének kialakulása* (1938. szept. 25.)
44. Follmann Géza, *Az ember küzdelme a betűért* (1939. május 29.)

3. MELLÉKLET

A BIHARVÁRMEGYEI ÉS NAGYVÁRADI RÉGÉSZETI ÉS TÖRTÉNELMI EGYLET VÁLASZTMÁNYÁNAK JEGYZŐKÖNYVEI (1872–1897)

- A biharvármegyei régészeti és tört. egylet 1872 okt. 20án tart. vál. ülésének
Jegyzőkönyve

Jelenvoltak mélt. B. Döry József főispán úr elnöklete alatt: Barlanghy Adorján, Cséplő Péter, Szarukán Gergely, B. Bémer Pál, Des Echerolles Károly, B. Meszéna Ferencz, ifj. Gyalokay Lajos.

1. Titkár felolvassa időszaki jelentését, melyből kitűnik, hogy mind a belépett tagok, mind az ajándékozott tárgyak számát illetőleg a közönség fokozott mérvben tanusít az egylet iránt érdekeltséget.

A felolvasott jelentés örvendetesen tudomásul vétetvén egyúttal kimondatik, hogy az adományok jegyzéke két példányban lesz kiállítandó, melyek egyike az őrnél marad, másik a pénztárnoknak fog kiadatni; - az adományozóknak pedig az ig. vál. aláírásával külön köszönő irat fog küldetni.

2. Az egyleti tárlat helységeknek bebútorozása végett titkár a választmány intézkedését kéri.

Egyleti ör megbízatik, hogy várnagy Kazinczy Géza úrral magát érintkezésbe tévén közösen intézkedjenek, hogy a helyiséget betörés és tűzmentes vastáblákkal elláttassák, s mindazon bútorok, melyek ott műtárgyak megőrzésére és fenttartására nélkülözhetetlenek, minél rövidebb idő alatt beszereztesse. Felhatalmaztatnak egyúttal, hogy a terv és alku szerint előállítandó munkálatok végére az illető mesterekkel megegyezzenek, az általuk kikötött összeg pedig ez alkalommal utalványozottnak tekintetvén, pénztárnok annak kifizetésére utasíttatik.

3. Tárgyaltván az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének azon pontja, mely az egylet ig. választmányát [...] régészeti és egyéb műbeccsel bíró kiállítás rendezésével megbízta elhatározza a választmány, hogy ezen kiállítás előmunkálatainak megtételére, felhívások kibocsátására, s magának a rendezés teendőinek ellátására kebeléből egy öttagú bizottságot küld ki, melynek tagjai B. Bémer Pál, Des Echerolles Károly, ifj. Gyalokay Lajos, ör Cséplő Péter, titkár Barlanghy Adorján; s míg az így megalakított rendező bizottságot a részletekre nézve teljhatalommal felruházza, a kiállítás idejéül december hó első felét, helyiségéül a vármegyeház kistermét, tartamául pedig 8 napot határoz meg.

4. Titkár bemutatván az egyleti tagok névsorát

Pénztárnoknak kiadatik azon meghagyással, hogy az alapítványi tőkéket a rendes és pártoló tagok évdíjával együtt mielőbb szedje be.

5. Minthogy az egylet még sokkal rövidebb létű, semhogy a létezése a megye és a város minden részében köztudomású lenne, s minthogy igen sokan vannak, kik a

megalakulásról tudomással bírnak ugyan, de a cél felől, melyet az egyeslet magának kitűzött magokat biztosan tájékozni nem tudják az igazgató választmány,

Titkárt egy általános felhívás szerkesztésével bízta meg, melyben az egyeslet céljai részletesen ki legyenek fejtve. Azon tárgyak sorozata pedig, melyeket gyűjteménye számára az egyeslet szívesen fogad, főbb vonalaiban összeállíttassék. E felhívásnak a lapok útján eszközözlendő közlése, s azonfelül városunk s megyénk területén minél szélesebb körben terjesztése az ig. választmány nézete szerint nagy mérvben fog oda hatni, hogy mind azok, kik bárminemű ritka, becses régészeti tárggyal bírnak, az egyeslet gyűjteményében, mint legilletékesebb és legbiztosabb helyre fogják azokat juttatni, melyben azok nem csak az adományozók lelkes áldozatkészségéről tesznek örökre tanúbizonyságot, de tudományos szempontból is nagyobb becsét nyernek egy oly gyűjteményben, mely a kiállítás terjedelme, összhangzata és szakszerű berendezése által nagyobb benyomást és biztosabb átnézetet nyújt a szemlélőnek, ha tanulmányait e nemben bővíteni kívánja. Hozzájárul még azon szempont is, hogy ezen gyűjtemény a vármegye pártfogása alatt állván, abban minden tárgy sokkal biztosabban megmenthető a jövőre kor számára, mint egyesek birtokában, hol könnyelműség, vigyázatlanság s a kellő felügyelet hiánya miatt igen sok veszteséget szenvedett a hazai régészet és történettudomány.

6. Gyalokay Lajos jelenti, hogy a borsi határban igen érdekes bronzkori tárgyak találtak.

Egyl. ór megbízatik: puhatolja ki a talált tárgyak számát és minőségét; tudja meg kinek birtokába kerültek, s ha egészben vagy részben széthordattak volna, tegye meg a szükséges lépéseket hogy azok az egyesleti gyűjtemény számára megszereztesse. Ha pedig az lehetséges nem volna, legalább azok rajzát és leírását a találás körülményeivel együtt iparkodjék összeállítani.

• Titkári jelentés 1872 okt. 20-ki 1° vál. ülésen

Mélyen tisztelt választmányi ülés! A biharmegyei régészeti és tört. egyeslet alapszabályának 12ik §-a értelmében a titkári teendőkhöz tartozik a köz- és vál. üléseken az egyeslet lefolyt tudományos működéséről jelentést tenni. Már ha az alapszabályok készítése alkalmával aggodalmasnak tűnt fel előttem e pont, a mennyiben tudtam, hogy nem mindig a titkáron fog múlni, ha semmi jelentenivalója nem lesz; sokszorozódott az aggodalmam akkor, midőn a titkári teendővel én lettem megbízva. Aki tudja, hogy egy egyeslet jövője mennyire függ az első megindulás körülményeitől és esélyeitől, aki tapasztalta, hogy nem a biztató optimizmus, hanem a felmutatott siker szokott párthíveket toborozni valamely eszmének az a felelősség érzetéből származott ez aggodalmaimat nem fogja egészen indokolatlannak találni. S én, ki ez alkalommal első jelentésemet megtenni szerencsés vagyok, én, ki bártalanul tettem meg első lépéseimet az új pályán, kedves kötelességemnek tartom ezúttal kijelenteni, hogy aggodalmaim alaptalanok voltak, hogy a számításomban csalódtam, hogy a rövid idő alatt elért eredmény legvérmesebb várakozásomat felülmúlta. A kétkedés köde által borúba tartott láthatár mihamar feltisztult a lelkes, meleg érdekeltség napja előtt, s én tényekre hivatkozva bátran el merem mondani, hogy ha volt valaha egyeslet, mely jogosult reményeket kelthetett jövője iránt, akkor a mi egyesletünk ezek sorában az első.

Bihar megye közgyűlését illeti a dicsőség, hogy egyesületünknek hajlékot adott házában. Ha gyarapodni fogunk idővel övé lesz a dicsőség is. Van tehát biztos helyünk, hol az egyesek áldozatkészsége által összegyűlt műtárgyakat megőrizhetjük. De szükségünk is volt rá, mert az adományok megalakulásunk rövid ideje óta a legszebb mérvben folynak be.

A 46 ajándékozó körülbelül 500 éremmel gyarapította gyűjteményünket, melyek közt sok igen becses és ritka példány található. Más különféle régészeti tárgy 30-nál több van birtokunkban.

Ezek elhelyezése a szekrényeket és más egyéb bútorokat nélkülözhetetlenekké teszi, kérem tehát ez ügyben is a választmány határozatát.

Régészeti és történelmi érdekű kirándulást tett egyesületünk két buzgó fiatal tagja ifj. Gyalóky Lajos és ifj. Bölöny Sándor, kik mindenütt, hol megfordultak, vándor apostolai voltak az egyesület ügyének s tapasztalataikkal, melyeket e téren szereztek, csak hasznára lesznek egyesületünknek.

Ezek azok, amiket a választmány tudomására hozni szükségesnek tartottam. Ez egyesület alapítása volt szükséges arra, hogy kitűnjék, mily érzékeny talajra talált az eszme a közönségnél. S habár még nem mondhatjuk el, hogy általánosan elterjedt működésünk terve és célja, mindamellett a rendezendő régészeti kiállítás ügyét és ezzel egyesületünk jövőjét biztosnak tarthatjuk.

- A biharvármegyei régészeti és történelmi egyesület 1873. január 31-én tartott vál. ülésének jegyzőkönyve

Jelenvoltak: B. Dóry József főispán úr őtmtga elnöklete alatt

Krausz G. László, Szarukán Gergely, Bozóky Alajos, ifj. Gyalóky Lajos, Ritoók Zsigmond, Cséplő Péter tárlati őr, titkár.

1. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a titkár felolvassa idászkai jelentését, mely az egyesületi élet legnevezetesebb mozzanataként a múlt évi decemberben rendezett kiállítást tüntetvén fel, kiválólag azon siker méltatása körül forgott, mely sikert anyagi és szellemi tekintetben azon kiállításnak felmutatni lehetett.

Titkár jelentése tudomásul vétetik.

2. Olvastatik a régészeti kiállítás rendezése végett kiküldött bizottság jelentése, melyből kitűnik: a) hogy a kiállítás ha nem is fényesen, de mégis annyira sikerült, hogy az egyesület életképességéről és a közönség jövőben mindinkább fokozódó érdekelttségéről a legszebb reményt táplálhatni. b.) A kiállítást 10 nap lefolyása alatt 300-nál többen látogatták, ennek eredménye gyanánt begyűlt belépti díjakból 70,20, felülfizetésekkből 28,60, Összesen 98,80. (ft.) Ebből levonva a mellékelt számla szerint nyomtatási és felragasztási s székfordási költségeket 10 fto, marad vissza jövedelemnek: 88f. 80kr. c.) A kiállítás éji őrjeinek díj gyanánt megígért 10 fto Des Echerolles Károly úr az egyesület iránt tanúsított szíveségből sajátjából fedezi, ezenfelül azon szekrényeket, melyekben az általa felajánlott tárgyak kiállítva voltak az egyesületnek ajándékozta.

A rendező bizottság jelentése örvendetes tudomásul vétetvén ugyanannak a választmány fáradozásaiért köszönetét fejezi ki, valamint Des Echerolles Károly úrnak is nagylelkű adományaiért, és azon lankadatlan ügybuzgalmáért, mellyel az

egylet ügyeit folytonosan támogatja. Bejött tiszta jövedelem pedig 88 f. 80 kr. pénztárba beutalványoztatik s titkár utasíttatik, hogy bútorzás körül felmerült költségek fedezésére nyugtatvány mellett pénztárnoknak azon összeget adja át.

3. Minthogy azon bronz-kard, mely a nváradí I. sz. káptalan szívességéből a kiállítást oly nagy mérvben emelte, az állandó muzeumnak is kiváló díszét képezhetné, választmány elhatározza, hogy a nagyváradí I. sz. káptalantól azon becses régészeti tárgyat a gyűjtemény számára elkéri, s az átírat kiállításával a titkárt megbízza.

4. Az alapszabályilag megállapított pecsét még eddig megrendelve nem lévén,

Titkár megbízatik, hogy gondoskodjék annak elkészítéséről. Mintául a helybeli dalárda pecsétje lenne veendő, miért is titkár meghatalmaztatik, hogy magát a dalárda elnökével érintkezésbe téven, tegye meg a szükséges lépéseket, hogy az alapszabályokban körülírt minőségű pecsétnyomó ízléssel és az egylet jellegének megfelelő kiállítással mielőbb elkészüljön.

5. Minthogy az egylet mintegy fióként az alapszabályzatot alkotja a központi országos egyletnek s mivel a pénzgyűjtemény rendezésére szakfolyóiratok nélkülözhetetlenek, elsőre nézve elhatározza a választmány, hogy Tört. Társulatba magát tagul beíratja, másodikra nézve pedig a Numismatische Blätter meghozatását elrendeli. Egyúttal elhatározza azt is, hogy a Magy. Tud. Akadémia, s különösen ennek archaeológiai bizottsága felkéressék, hogy kiadványaikból azokat, melyek az egylet céljainak megfelelnek, az archaeológiai és történelmi tudományoknak terjedésének érdekében egyletünknek megküldeni szíveskedjék.

6. Egyleti ór felszólítása folytán titkár szóba hozza: hogy miután nemcsak gyűjtés, de a tudomány népszerűsítése is beillik az egylet tevékenységének keretébe, s miután már akadt is vállalkozó, ki hajlandó volna az egylet aegise alatt történelmi felolvasást tartani, rendezzen az egylet felolvasásokat, melyeken hallgatókul nemcsak egyleti tagok, de mindenki szívesen látott vendég lenne.

A választmánynak ezen felolvasások ellen nincs kifogása, azokat célszerűnek találja, hogy így a közérdekeltség a tudomány iránt felélesztessék, - az eszmét tehát elvben elfogadja. Csakis azt köti ki, hogy a történelmi értekezések tárgya csak a hazai történelemből vétessék; - azok azonban, melyek régészeti színezettel bírnak, lehetnek általános archaeológiai tevékenységekre vonatkozó, minthogy itten már nincs azon éles határvonal, mely történelmi tekintetben a különféle nemzeteket egymástól elválasztja.

7. A jegyzőkönyv hitelesítésének eddigi módját titkár nem tartja célszerűnek azon indokból, mert mindig meg kell várni a következő vál. gyűlést, hogy az ott hitelesített jegyzőkönyv cikkelyei kiadhatók legyenek. Ezokból indítványozza, hogy a hitelesítés a vál. gyűlés után bármikor eszközölthessék az e célra kiküldött vál. tagok által.

Az indítvány elfogadtatván, jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Krausz G. László és Bozóky Alajos vál. tagok megbízatnak.

8. Bozóky Alajos vál. tag indítványozza, hogy azon épületek, melyek történelmileg eléggé érdekesek, mint pl. a váradai vár, akadémiái épület, volt székesegyház stb, s melyek az építkezések következtében még emlékülben is megsemmisülnek, München példájára, mely város egészen modellírozva van, mentessenek meg az utókor számára legalább mintázatok által.

A választmány indítványozót, titkárt, egyleti őrt megbízza, hogy magokat ez ügyben szakképzett Szőke Gyula egyleti taggal érintkezésbe téven, az indítványt vizsgálat és intézkedés tárgyává téve, a tárgyalások eredményeiről a választmánynak jelentést tegyenek.

9. Ajándékokul bejelentetnek: Elnök b. Dőry József főispán úr ő mlga részéről 1 mammuth fog és Des Echerolles Károly úr részéről 5 darab régi pénz a gaborjáni leletből.

Köszönettel vétetnek

Kelt Nváradon, mint fennebb

Barlanghy Adorján titkár

Hitelesítés jelélül:

Krausz G. László vál. tag, Dr. Bozóky Alajos v. tag

- A biharmegyei régészeti és tört. egylet 1873 máj. 30^{án} tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve

Jelen voltak: b. Dőry József főispán úr ő mlga elnöklete alatt

Dr. Pollák László, Ritoók Zsigmond, ifj. Gyalóky Lajos, Szarukán Gergely.

Pénztárnok bemutatja múlt 1872^{2/3} egyleti év számadását, melyet a választmány az alapszabályok értelmében megvizsgálván azt minden pontjában helyesnek találja s pénztárnoknak fölmentését indítványozza. A számadás s a mellékelt okiratok irattárba tétetnek, a biharvármegye közönségének 100 ft. adományáról, továbbá a nváradai takarékpénztár és Pathay András főispán úr ő mlga 50-50 ft. alapítványáról szóló könyvecske pénztárnoknak további kezelés végett kiadatik

Kelt Nváradon maj. 30. 873.

Barlanghy Adorján titkár

- Jegyzőkönyve

A „Biharvármegyei régészeti és történelmi egylet” igazgató választmánya
1874 év augusztus hó 16án Nagyváradon tartott ülésének.

Jelen voltak: B. Dőry József elnöklete alatt: Ritoók Zsigmond ügyész, dr. Hoványi Lajos, dr. Mayer Antal, Nagy István b.t.l. és ifj. Gyalóky Lajos titkár.

Olvastatván az egylet július havi működéséről szóló titkári jelentés

1 sz. az midőn egyrésztől örvendetes tudomásul szolgálván irattárba tétetni határoztatik másrésztől az abban foglalt s az egylet jövő működésének irányt adó pontok helyeseltetvén, titkár utasítatik, hogy az egylet ügyeinek vezetésében ahhoz alkalmazkodni igyekezzék.

Kifolyólag a titkári jelentésből az egylet tárlatának rendezésére megkívántató pénztani szakkönyv beszerzése czélszerűnek ismertetvén el;

2. Egyleti titkár megbízatik, miszerint Welzl Welenheim egyetemes pénztani munkáját az egylet tárlata részére rendelje meg; az e célra szükséges költséget a pénztárból kiutaltatván.

Az egylet anyagi támaszának legnagyobb tényezőjeként az egyleti tagoktól bejövő tagsági összeg szolgálván, kívánatosnak tartja az igazgató választmány, hogy e tekintetben minden eszköz megkísértetvén, az egylet anyagi ereje új tagok szerzése által fokoztatva, az egyleti pénztárnak a mindinkább terhesbülő kiadások fedezése lehetővé tétessék.

3. Minek céljából egyleti titkár megbízatik, hogy a vármegye szolgabíráihoz intézendő felhívásában ezeket az egylet aláírási íveinek minél tágabb körben való terjesztésére kérje fel.

A titkár jelentéséből kifolyólag belátván az igazgató választmány azt, hogy a felhalmozott munka anyag ledolgozását az egylet pénztára meg nem bírja, s hogy az egylet által kitűzött feladat nem csak egyesek és a tudomány de a közcél érdekében is kívánatos

4. Megkeresni határozza Biharvármegye és Nagyvárad város közönségét a célból, hogy az egylet részére évi költség vetésökben felveendő összeggel az egyletet segíeyezni szíveskedjenek. Jelen határozat foganatosításával egyli. titkár bízattván meg.

Egyl. titkár jelenti miszerint Berettyó Újfaluban lakó közbirtokos Tardy Sándor úr a birtokán létező halmoknak felásatását megengedte.

5. Midőn Tardy Sándor úrnak e tettéért köszönet szavaztatnék, egyszersmind az egylet a kínálkozó kedvező alkalmat nem késik felhasználni, utasítván titkárt az ásatás foganatosítására, részére 40 v. é. Frt. a pénztárból kiutaltatván.

Egyleti titkár előterjeszti miszerint a nagy ürögdi lelethez tartozó frisaciens pénzek közül egyik helybeli ezüst műves által 8 db. megvételre ajánlatott.

6. Minthogy az egylet tárlata a leletheből már több darabbal bír azok teljessé tétele végett titkár megbízatik az érmek megvételével, az ezekért járó 80 kr.nyi összeg a pénztárból kiutaltatván.

Egyl. titkár indítványozza, miszerint a tiszai alföldi vasút és keleti vasúttársaságok kéressenek fel, hogy az egylet érdekében teendő tudományos kutatások alkalmával az egyleti kiküldöttet kedvezmény menetárban részesíteni szíveskedjenek.

7. Az egylet érdekének szemmel tartása levén fő célja az igazgató választmánynak ezen indítványt mely a terhek könnyebbítését czélozza magáéva tevén a szükséges lépések megtételére indítványozó titkárt bizza meg.

Tapasztaltatván azon sajnos körülmény miszerint az utak, gátak készítésénél építéseknel gyakran belértékkel nem bíró, de a tudományra nézve sokszor fontos tárgyak találtnak, melyek a találók értelmetlensége vagy rossz akarata folytán vagy

egészen megsemmisítettnek, vagy az ismerhetetlenségig eltorzulnak, minélfogva indíttatva érzi magát az egylet

8. Miszerint úgy Biharvármegyét, mint Nagy Várad várost az építéseknel, utczakövezéseknél előforduló talált tárgyak érdekében teendő lépésekre felhívja, felkérve egyszersmind mindkét törvényhatóságot, hogy az ilyen alaklommal előforduló leleteket egylet tárlata részére szolgáltatassák be. A jelen indítványban foglalt intézkedések foganatosításával titkár bízatik meg.

Egyl. titkár jelenti miszerint az egyleti pecsét elkészítésére időközileg 6 v. é. Frt posta költségek fedezésére pedig 5 v. é frt utalványoztatott.

9. Tudomásul vétetik.

Egyleti titkár előterjeszti miszerint a tárlati helységben lévő könyvek elhelyezésére egy könyv szekrény szükségeltetik, kérve az ig. választmányt az intézkedések megtételére.

10. A szükségelt könyv szekrény beszerzésével a titkár bízatik meg, részére a szükséglendő összeg a pénztárból kiutaltatik.

Egyl. titkár jelenti, miszerint a Biharvármegye levéltárában létező becsesebb könyvek és történelmi becsű darabok egyl. tag Gálbory Sámuel úr indítványozása és közbenjárása folytán a megyei levéltárból a tulajdonjog fenttartása mellett az egyleti régiségtárba lettek áttéve.

11. Az ig. választmány midőn titkár bejelentését örvendetes tudomásul veszi, egyszersmind nem mulaszthatja el egyleti tag Gálbory Sámuel úrnak közbenjárásáért forró köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezni.

Egyl. titkár jelenti miszerint nagyváradi polgár Vargha Gáspár úr egy a tulajdonát képező 1594 évi sírkövet kész az egylet rendelkezésére bocsájtani, ha az egylet egy hasonló nagyságú és az előbbi rendeltetésének megfelelő követ állít a síremlék helyébe.

12. Örömmel veszi tudomásul ai ig. vál. Vargha Gáspár úr ajánlatát és kész a kért feltételbe egyezni, utasítva a titkárt a szükséges intézkedések megtételére, elnököt pedig a szükséges összegnek a pénztárbóli kiutalására.

A magyar orvosok és természet vizsgálóknak Győrött f. évi aug. hó 24 és következő napján tartandó nagygyűlésén az egylet hivatalosan kívánván magát képviseltetni

13. E célból Nagy István igazgató választmányi tagot felkéri és a titkárt a megbízó levél kiadására utasítja.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével elnök

14. Dr. Hoványi Lajos és Dr. Mayer Antal tagokat bizza meg.

Kelt mint fent. jegyzette:

Ifj. Gyalóky Lajos titkár

Jelen jegyzőkönyv általunk hitelesítetett

Hoványi Lajos, Dr. Mayer Antal sk.

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület N.-Váradon az 1885. évi augusztus 18-án d. u. 5 órakor a vármegyeház kis termében tartott első választmányi ülésének jegyzőkönyve

Jelen voltak:

Dőry József báró tiszteletbeli elnök, dr. Romer Flóris Ferenc elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, Hegyesi Márton titkár, ifj. Bölöny Sándor régiségtári őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Bunyitay Vince, Dús László, Des Echerolles-Kruspér Károly és dr. Rozner Ervin báró.

1. SZ.

Elnöklő tiszteletbeli elnök a választmányi ülést megnyitván fölolvastatja a f. évi augusztus 2-án tartott közgyűlésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi.

2. SZ.

Dr. Romer Flóris Ferenc jelenti, hogy a f. évi augusztus 3. s következő napjain tartott országos régészeti congressuson az egyesület képviselőiben a közgyűlés 6/85. számú végzése folytán nyert megbízatáshoz képest ő, ifj. Bölöny Sándor, Des Echerolles-Kruspér Károly és Winkler Lajos vettek részt.

A jelentést a választmány örömmel veszi tudomásul, s az országos régészeti congressuson az egyesület képviselőiben megjelenteknek buzgalmukért s áldozatkészségükért szíves köszönetet szavaz.

3. SZ.

Elnöklő tiszteletbeli elnök előterjeszti miszerint a választmánynak a közgyűlés 2/85. számú végzésével nyert megbízatása folytán első és legsürgősebb teendője a helyiség megválasztása s kibérlése, minél fogva az ez iránti intézkedésre hívja föl a választmányt.

A választmány beható tanácskozás után a pénztárnok ajánlatára az egyesület helyiségül a Török Ferenc-féle ház Apáca utcai részén lévő kiadandó részt fogadja el, s annak 3 évre leendő bérbe vételével s a szerződés megkötésével Ritoók Zsigmond ügyészt és id. Gálbory Sámuel pénztárnokot bízza meg, nevezettek erről a jelen jegyzőkönyvi kivonat által értesítettni rendelvén.

4. SZ.

Ifj. Bölöny Sándor előterjeszti, miszerint szilágyvármegyei birtokán közelebb tett utazása alkalmával Szikszay Lajos szilágyvármegyei alispántól mint a szilágyvármegyei régészeti és történelmi egyesület elnökétől azon öröndetes értesítést vette, hogy ezen egyesület hajlandó volna a biharvármegyei történelmi és régészeti egyesülettel egyesülni; midőn ezen értesítést bejelenté, fölkeri a választmányt a szükséges intézkedéseknek sürgős megtételökre.

A választmány az előterjesztést a legnagyobb örömmel veszi tudomásul, meg lévén arról győződve, hogy az erők egyesítése által az addig elkülönítve működött hason két egyesület a közös célt sokkal könnyebben megvalósíthatja, mint elkülönítve működés által. Az egyesülést oly módon véli a választmány keresztül viendőnek, hogy mind két egyesület a módoszatok megállapítása végett küldjön ki egy hármastagú bizottságot, mely két küldöttség egymással érintkezésbe lépven,

megállapítja az egyesülés módozatait s ezt tárgyzó közös véleményét elfogadás végett mindegyik a saját egyletének közgyűlése elé terjeszti, mely aztán véglegesen határozand az egyesülés tárgyában.

Fölkéri tehát a szilágyvármegyei történelmi és régészeti egyletet elnöke Szikszay Lajos útján egy ilyen hármas tagu bizottság kiküldésére a maga részéről ezen bizottságot Romer Flóris Ferenc elnöklete alatt if. Bölöny Sándor és Dr. Rozner Ervin báró fölkérésök mellett már mostan megválasztván és megbízván, miről úgy Szikszay Lajos elnököt, mint a megválasztott hármas bizottságot, az utóbbit Dr. Romert Flóris Ferenc elnök útján, a jelen végzés kiadmányozása mellett tudomásba hozni helyezni és értesíteni rendeli.

5. sz.

Dr Romer Flóris Ferenc előterjeszti, hogy N.-Várad város törvényhatósági közgyűlése elhatározván a város utcáinak új elnevezések keresztül vitelét, szükségesnek vélné miszerint e tárgyban okadatolt véleményt ezen egylet terjesztene be a város törvényhatósági közgyűlése elé, mihez képest indítványozza hogy e tárgy véleményes jelentés elkészítése végett a választmány bizottságot küldjön ki.

Az indítványt a választmány közhelyesséssel fogadván, magáévá teszi, s az a fölötti véleményezésre: miképp lenne az utcák új elnevezések megállapítandó? Dr. Romer Flóris Ferenc elnöklete alatt a jelen végzés kiadmányozása mellett egy Bunyitay Vincéből, Cséplő Péterből, és Dús Lászlóból álló bizottságot azzal küld ki, hogy ezen bizottság szükség esetén magát más tagok meghívásuk által is szaporodhatjon.

6. sz.

Elnöklő tiszteletbeli elnök előterjeszti, hogy f. évi augustus 2-iki közgyűlés 3/85 számú végzésével a választmányhoz tette át megvizsgálás végett id. Gálbory Sámuel pénztárnoknak az 1878 évtől az 1885 évi augustus 2-ig terjedő számadását.

A számadást véleményalkotás végett kiadja a választmány if. Bölöny Sándornak és Siposs Árpádnak, jelentésüket jövő választmányi ülésre várván.

7. sz.

Egyleti titkár előterjeszti, hogy a kibocsájtott aláírási íveket eddig még csak 5-en, nevezetesen dr. Romer Flóris Ferenc, Ritoók Zsigmond, if. Bölöni Sándor, Siposs Orbán és Mezey Mihály terjesztették be s azokon 25 tag van aláíratkozva.

Az előterjesztést a választmány tudomásul veszi s a titkárt megbízza, hogy az aláíratkozók névsorukat összeállítván, azt a pénztárnoknak adja át, s hogy tegyen közzé felhívást a be nem adott aláírási ívek mielőbbi betérjesztésök végett.

8. sz.

Egyleti titkár előterjeszti, hogy folyó évi augustus 2-i közgyűlés 2-ik és 2-ik számú végzését elnöklő tiszteletbeli elnök volt kegyes a vármegye könyomdáján lelitographáltatni.

A választmány Dőry József báró tiszteletbeli elnöknek, Biharvármegye főispánjának úgy ezért, mint a teremnek ezen választmányi ülésre, valamint korábbi közgyűlésre lett átengedéséért meleg köszönetet szavaz

Több tárgy nem lévén, elnöklő tiszteletbeli elnök az ülést bezárja.

Jegyzette: Hegyesi Márton egyleti titkár

Hitelesítette:

N.-Váradon, az 1885 évi aug. 23-án

Romer Flóris Ferenc elnök, Ifj. Bölöni Sándor

- A biharvármegyei régészeti és történelemi egyesület Nagy-Váradon az 1885 évi november 14-én d.u. 4 órakor a vármegyeház kis termében tartott második választmányi ülésének Jegyzőkönyve

Jelen voltak

Dőry József báró tiszteletbeli elnök, dr. Romer Flóris Ferenc elnök, Hegyesi Márton titkár, if. Bölöni Sándor régiségtári őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, Bémer Pál báró, Bozóky Alajos, Dús László, Petrovich Ferenc, Siposs Orbán, Dr. Személyi Kálmán és Winkler Lajos választmányi tagok.

9. sz.

Dőry József báró elnöklő tiszteletbeli elnök az ülést megnyitván fölolvastatja a f. év augusztus 18.-án tartott választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi.

10.

Hegyesi Márton titkár sürgős ügyben még az ülés folyamán elutazni levén kénytelen, ezen ülésre a jegyzői toll vitelére a választmány if. Bölöni Sándor régiségtári őrt kéri föl.

11. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy az egyesület táráat a gazdasági egyesület helyiségéből if. Bölöni Sándor régiségtári őrral átköltöztette az újonnan bérelt helyiségbe, ezzel kapcsolatosan id. Gálbory Sámuel pénztárnok jelenti, hogy a 3/85-ik számú végzés alapján az ügyész közbejöttével a szerződést Tóth Ferencsel 3 évre évi 240 forint. Bérösszegre megkötötte s az így kibérelt két szobát az egyesület helyiségéül átvette.

A választmány mindkét jelentést örömdetes tudomásul veszi, a gazdasági egyesületnek s annak titkárának a helyisége átengedéseért s az egyesület tárának buzgó gondozásáért szíves köszönetet szavaz, s ezzel kapcsolatosan a bérleti szerződést jóvá hagyja, utasítván a pénztárnokot az esedékes bérösszegeknek kifizetésére.

12. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök bemutatja az utcák új elnevezésére kiküldött s a titkárral magát kiegészített bizottságnak nagy terjedelmű s részletezett véleményes jelentését.

A választmány a helyes elvekre fektetett s átgondoltan véleményezett javaslatot egész terjedelmében helyesli s az elnökre bízza, hogy azt a városi törvényhatósági gyűléshez terjessze be.

13. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök előterjeszti, hogy az egyesületnek főadata teljesebb megoldhatása tekintetéből s más hasonló egyesületek példájára gondoskodnia kellene folyóirat vagy évkönyv létesítéséről, ez irányban intézkedésre hívja föl a választmányt.

Az eszmét a választmány helyeslően, annak pénzügyi helyzetünkre való tekintetből miként leendő megvalósításának beható véleményezése végett Dr. Romer F. Ferenc elnökleve alatt egy bizottságot küld ki, abba tagokul a titkárt, a régiségtári őrzt, pénztárnokot, továbbá Bozóky Alajos, Petrovich Ferenc, Ritoók Zsigmond és Winkler Lajos választmányi tagokat beválasztja, jelentését mielőbb bevárván s erről Dr. Romer F. Ferenc elnököt jegyzőkönyvi kivonatban értesíti.

14. sz.

Id. Gálbory Sámuel pénztárnok jelenti, hogy miután Romer F. Ferenc elnök urnak a szolgálja folyamatosan nem végezheti az eddig teljesített szolgáló teendőket az egyesület tárlatának takarítására és fűtésére egy főszovaló egyesület fogadott a téli hónapokra havi 3 forintot fizetéssel.

A választmány a pénztárnoknak utólagos jóváhagyásával hozzájárul, az eddigi teendőket teljesített szolgáló jutalmul 10 forintot szavaz meg, s utal ki, erről pénztárnokot végzésileg értesítvén.

15. sz.

Titkár jelenti, hogy 2/85. v. számú végzés alapján a f. évi október 1-ig Fényes Endre, Hézer Károly, Lehóczky József, Lenner Gyula Nándor, Mezey Sándor, Nagy Ödön, Dr. Pollák László, Szőke Gyula és Teleszky István jelentették be az egyesületi tagok sorából való kilépésüket s ezen alapon az egyesületi tagok névjegyzékét az újonnan jelentkezettek hozzácsatolásával kiigazította s a 7/85 v. számú végzéshez képest az egyesületi pénztárnoknak átadta. Jelenti továbbá, hogy elkésztetten Nátafalusy Kornél is bejelentette, de csak október 24-éről keletzetten kilépési szándokát, ez iránt intézkedést kér.

A jelentést a választmány tudomásul veszi, s Nátafalusy Kornél kilépését is elfogadja, erről ennek nevének a tagok névjegyzékéből leendő kitörlése végett a pénztárnokot végzésileg értesíti.

16. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy Tariczky Endre tiszafüredi plébános érdekes régészeti leletét a múzeumnak ajándékozta.

A választmány Tariczky Endre plébános úrnak nagybecsű figyelméért megleget köszönetet szavaz, az érdekes leletet múzeumában elhelyezni rendelvén s ugy ezt, mint az ezutáni adományozásokat illetőleg egy általános köszönő levél fogalmazását rendeli el, mely minden adományozónak megküldendő lészen; ezen köszönő levelek litographálására Dőry József báró tiszteletbeli elnök, mint Biharvármegye főispánja a vármegye litographiáját följánlja, mit a választmány hálás köszönettel fogad s erről az elnököt és titkárt végzésileg értesíti.

17. sz.

Pénztárnok írásbeli jelentésben előterjeszti, hogy eddig 12 alapító, 81 rendes és 15 pártoló tagja van az egyesületnek, az alapító tagok közül 9-en befizettek 550 forintot

alapítványi összeget, a rendes és pártoló tagoktól pedig eddig befolyt 123 frt, ehhez adva a 3 frt 65 kr. pénztári maradványt, a rendelkezés alatti összeg 126 frt 65 kr. lett. Ebből kiadatott eddig 57 frt 9 kr., s kiadandó lesz még mintegy 200 frt, mely az ezután bejövendő tagsági díjakból s az alapítványi tőkék kamataiból lesz fedezendő. Kéri továbbá az időközi szükségletek fedeztetése végett az elnökséget az utalványozásra felhatalmazni s bejelenti azon szándékát, hogy az alapítványi összegeket, a kiállítási bevételt s ezek kamatait külön-külön és így három könyvecskében fogja kezelni.

Az egylet ezen jelentést egészében helyeslő tudomásul veszi, az 57 frt 9 kr. kiadást ennek alapján utólagosan jóváhagyja s az elnököt, kinek az alapszabályok 10. §-a értelmében különben is joga van 50 frtig utalványozhatni, a szükséges kiadások kiutalására utólagos bejelentés föltétele mellett fölhatalmazza, az új felszerelések rendkívüli költségeinek beszerzésére pedig külön aláírási íveket rendel nyittatni s kibocsájtatni, minek foganatosításával az elnökséget bizza meg.

Ezzel kapcsolatosan az iránt véleményezésre: miként lenne az egyleti vagyon gyarapítandó s miként lennének különösen vidékről egyleti tagok gyűjtendőek? – egy bizottságot küld ki, annak elnökéül Siposs Orbánt, tagjaiul pedig a titkárt, a régiségtári őrét és pénztárnokot választja meg, jelentését a bizottságnak a föltett kérdés módozatai iránt a közelebbi választmányi gyűlésre beavárván, s egyszersmind a pénztárnokot az iránt is fölkerévén, hogy akkorra az eddigi egyleti tagok névjegyzékét terjessze be.

Ezen végzést a választmány az elnökségnek, a pénztárnoknak és Siposs Orbán bizottsági elnöknek kiadmányoztatni rendeli.

18. sz.

Ifj. Bölöni Sándor régiségtári őr előterjeszti, hogy mindig s különösen most a rendezésnél igen nagy szükség lenne egy segédőrré s jelenti, hogy ilyenül a többek által ajánlott Leitgeb Imre joghalgató ajánlkozott.

A segédőri állás szükségét élénken érezvén a választmány, az ajánlkozott Leitgeb Imre joghalgatót segédőrré egyhangulag megválasztja, őt erről végzésileg értesíteni rendeli.

19. sz.

If. Bölöni Sándor régiségtári őr előterjeszti, hogy a Monumenta Archaeologica és Archaeologiai Közlöny több kötete illetve füzete hiányzik az egylet példányából.

A választmány a hiányzó köteteket illetve füzeteket jelenleg az egylet anyagi korlátolt viszonyai miatt megszerezni képes nem lévén a magyar tudós académiát mint ezen becses művek kiadóját kéri föl azoknak az egylet részére leendő kegyes odaajándékozására, ennek foganatosításával jelen végzés kiadmányozása mellett az egylet régiségtári őrét kérvén fel.

20. sz.

Egyleti pénztárnok előterjeszti, hogy az egylet könyvtárából több könyv, s különösen a „Századokból” hiányoznak, s miután azok megvoltak, bizonyosan az egyes tagok által vitettek használat végett ki, föl híván a választmányt, hogy ezek visszajuttatásuk iránt intézkedjék.

A választmány az elnökséget megbizza, hogy netalán egyes tagoknál künn lévő s az egylet tulajdonát képező könyvek bekérésök iránt intézkedjék.

21. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök előterjeszti, hogy muzeumunkhoz az érmek elhelyezhetősök végett több éremszekrény lenne még szükséges, s miután úgy értesült, hogy a magyar nemzeti múzeumnál a most folyó rendezés befejezésével 2 érem szekrény s egy pillangó szekrény marad fölöslegesül, indítványozza, hogy ezeknek egyletünk részére leendő adományozása végett folyamodjék a választmány a magyar nemzeti múzeum igazgatóságához, hivatkozván folyamodványában az előzetes esetekre s anyagi eszközeink hiányára.

Az indítványt a választmány kész örömmel elfogadja, s annak foganatosításával az előlétséget bizza meg.

22. sz.

Dr. Romer F. Ferenc előterjeszti, hogy Rimanóczy Kálmán helybeli építésű téglatelepén a munkások egy nagy műbecsű s 30 frt ezüstértéket képező ezüst kardíszot találtak s ez a Recht Ignác városi alkapitány közbejöttével, miután azt Rimanóczy Kálmán az érték felerészének a találók részére leendő kifizetése föltétele mellett az egyletnek ajándékozta, az egylet részére kezébe letéteményeztetett, s ő azt muzeumunkban már el is helyezte.

A választmány az előterjesztést örvendetes tudomásul veszi, Rimanóczy Kálmán építésznek az ajándékozásra s Recht Ignác alkapitánynak a közbenjárásért meleg köszönetet szavaz, a 15 frt feleértéket a találók részére kiutalja, annak kézbesítésére Recht Ignác alkapitányt kéri föl, az ez iránti intézkedés megtételével az egyleti pénztárnokot bízván meg, s ezen végzést Rimanóczy Kálmán építésznek, Recht Ignác alkapitánynak és id. Gálbory Sámuel pénztárnoknak kiadományoztatni rendeli.

23. sz.

Dr. Bozóky Alajos indítványozza, hogy a választmány a bihari vicinalis vasutak igazgatóságait kérje föl, miszerint mérnökeiknek figyelmüket a munkálatoknál esetleg napfényre hozott régiségekre s azoknak muzeumunk részére leendő eljuttatásukra hívja föl.

A választmány az indítványt magáévá teszi s annak foganatosításával az elnökséget bizza meg.

24. sz.

Ezen válaszmányi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére a választmány Dr. Romer F. Ferenc elnököt, id. Gálbory Sámuel pénztárnokot, dr. Bozóky Alajos és Ritoók Zsigmond válaszmányi tagokat kéri föl.

Több tárgy nem lévén, elnöklő tiszteletbeli elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

If. Bölöni Sándor helyettesített jegyző jegyzeti alapján jegyezte: Hegyesi Márton egyleti titkár

Hitelesítettett:

N.-Váradon, az 1885. évi dec. 12.-én

Dr. Romer Flóris Ferenc elnök, Winkler Lajos vál. tag, Ritoók Zsigmond

- A biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület Nagy-Váradon az 1886. évi január hó 2-án d. u. 4 órakor az egyesület helyiségében tartott harmadik választmányi ülésének Jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Dr. Romer F. Ferenc elnök, Hegyesi Márton titkár, if. Bölöni Sándor régiségtári őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, Bunyitay Vince, Des Echerolles-Kruspér Károly és Winkler Lajos választmányi tagok.

1. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök meleg szavakban üdvözölvén az egyesület helyiségében tartott első ülésen a választmányt, az ülést megnyitja s fölolvastatja a november 14-i választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi és a levéltárban elhelyezni rendeli.

2. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy a 21/85 v. számú végzés alapján az éremszekrények ügyében írott dr. Hampel Józsefnek, a m. nemzeti múzeum régiségtári őrének, kitől azonban azon értesítést vette, hogy a rendezés ápril előtt nem lévén létesíthető, csak akkor foghat e tárgyban intézkedni a m. nemzeti múzeum igazgatósága.

A választmány a jelentést tudomásul veszi s elnököt a további lépések megtételére ezuttal is fölkéri.

3. sz.

Dr. Romer F. Ferenc tudomására hozza a választmánynak, miszerint Dr. Hampel Józseftől mint az Archaeologiai Értesítő szerkesztőjétől azon értesítést vette, miszerint az országos régészeti egyesület nevezett közlönye a vidéki régészeti egyesületeknek illetve azok tagjainak is 1 ftr 50 krért kész megküldeni, ha azt a vidéki egyesületek 50 példányban rendelik meg s a szétküldést maguk eszközlik.

A választmány ezen tényt örömdetes tudomásul veszi, azonban tekintettel arra, hogy alig remélhető, hogy jelentben 50 előfizetőt gyűjthessen az „Archaeologiai Értesítő”-re, fölkéri az elnököt miszerint az említett kedvezményi árak azon föltétel melletti megadását is kieszközőlni sziveskedjék, ha 30 előfizető jelentkeznék, addig is, miután a jelentkezési határidőt dr. Hammel József január 15-ére tűzte ki, hirlapi felszólítást rendel intézni a tagokhoz az Archaeologiai Értesítő-nek a kedvezményi ár melletti megrendelése iránti jelentkezés céljából.

4. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy Vulcanu Józsefné, Novotny Károlyné, Dr. Grósz Albertné, Schwartz Jakabné, Schwartz Ábrahámné, Knapp Ferencné, Steiner Lipót és Tóth Ferencné kezeikhez gyűjtő íveket helyeztek el, s ezek értesülése szerint, a gyűjtés terén szép eredményeket létesítettek.

A választmány a jelentést örömdetes tudomásul veszi s a gyűjtő ívek és a gyűjtött összegek bekérésével id. Gálbory Sámuel pénztárnokot bízza meg, jelentését e tárgyban a közelebbi választmányi ülésre bevárván.

5. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy az egylet muzeumának elrendezése tárgyában felmerült munkákat Daday József helybeli jó hírű lakatos mester ingyen teljesítette.

A választmány Daday Józsefnek buzgó áldozatkészségéért a jelen jegyzőkönyvi szám kiadmányozása mellett szíves köszönetet szavaz.

6. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök mint a 13/85 v. számú végzéssel kiküldött bizottság elnöke bemutatja a bizottság jelentését, mely szerint a bizottság a jelen egyleti évre egy május 1-ére tíz ívnyi maximális terjedelemben kiadandó évkönyv létesítését hozza javaslatba, melynek kiadási költségei a tagdíjak fölőslégéből s esetleg a meglevő kész pénzalaphól találándnák fedezetüket.

A választmány a bizottság véleményes jelentését egész terjedelmében elfogadja s az évkönyv szerkesztésével s a további teendőkkkel a titkárt bízza meg.

7. sz.

Egyleti titkár indítványozza, hogy a mennyiben lehetséges, a választmányi s a közgyűléseket valamely, az egylet körébe vágó tárgyról az egyes tagok által tartandó fölolvásás nyissa meg.

Az indítványt a választmány elfogadván, annak foganatosításával az elnökséget bízza meg.

8. sz.

Egyleti titkár „Biharvármegye 1848-49-ben” című munkájából egy példányt, továbbá Szigethy István kecskeméti jogakadémiai tanár által Beöthy Ödön menekülésére vonatkozó s az ő rendelkezésére bocsájtott három okmányt, u. m. Szigethy Istvánnak naplószerű költségjegyzeteit, annak s az ő kocsisaként szereplő Beöthy Ödönnek útlevelét s egy Mohácsnál váltott gőzhajózási menetjegyet, valamint egy a Tyll József volt honvédszázados által a 123-ik honvédszászlóaljra vonatkozólag kiállított okmányt az egylet muzeuma számára fölajánl.

Az egylet választmánya az ajánlatot szives köszönettel fogadja, s a fölajánlott tárgyakat a muzeumban elhelyezni rendeli.

9. sz.

A jelen választmányi jegyzőkönyv hitelesítésére a választmány Ritoók Zsigmond és Des Echerolles-Kruspér Károly választmányi tagokat kéri föl.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette Hegyesi Márton titkár

Hitelesített N.-Váradon az 1886 évi január hó 4-én.

Des Echerolles-Kruspér Károly, Ifj. Bölöni Sándor, Ritoók Zsigmond

• A „biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület” N.-Váradon az 1886. évi január hó 11-én d. u. 6 órakor Dr. Romer F. Ferenc lakásán tartott negyedik választmányi ülésének
Jegyzőkönyve

Jelen voltak:

Dr. Romer F. Ferenc elnök, Hegyesi Márton titkár, if. Bölöni Sándor régiségtári őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Bunyitay Vince, Cséplő Péter, Des Echerolles-Kruspér Károly, Dr. Siposs Árpád, Siposs Orbán, Dr. Személyi Kálmán és Winkler Lajos választmányi tagok.

10 sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök szívélyes szavakkal üdvözölvén a megjelenteket, megnyitja az ülést s fölolvastatja a január 2-i választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi s levéltárában elhelyezni rendeli.

11. sz.

Elnök előterjeszti, mikép a 2/86 v. számú végzésben nyert megbízása folytán írott Hampel Józsefnek, fölkérendő őt arra, hogy egyesületünknek tétessék lehetővé az ajánlatba hozott kedvezményi áraknak igénybevételét az esetben is, ha csupán 30 egyén jelentkeznek. Ennek kapcsám annak tudatása mellett, hogy Hügel Ottó könyvtáros késznek nyilatkozott a megrendelendő példányok szétküldésüknek díjtalan eszközzésére, fölolvastatja a megkeresésére Hampel József által adott választ, melyben ez annak előre bocsájtásával, miszerint az, hogy választmányunkban nem akad senki, ki szerinte a „közműveltség iránt oly parányi hajlammal bíró” vármegyénk egyesületének 75 frtot előlegezzen, nem sok reménnyel tölti el őt társulatunk jövője iránt, tudatja, hogy a megállapított föltételek választmányi ülésben lettek elhatározva, s így azokat megváltoztatni nem áll az ő hatalmában.

A választmány mély megilletődéssel hallgatta végig Hampel Józsefnek, - ki valószínűleg alig bír tudomással arról, hogy egyesületünk nem csupán régészeti, hanem történelmi társulat is s így munkásságának fő célját a történelmi adatok gyűjtése képezi, s ki, nem véve figyelembe a kezdet nehézségeit, szükkeblúséggel vádol bennünket, holott nekünk, kik közül többen különben is megrendelik a rendes áron az „Archaeologiai Értesítő”-t, közösségünk áldozatkészségét s csekély tőkénket első sorban saját egyesületünk javára kell igénybe vennünk, s nem lehet föladatunk az, hogy olyanokra, kik csak a történelem iránt érdeklődnek s nem az archaeologia iránt, s kiknek számuk emezek fölött ugy vármegyénkben mint az egész hazában oriasilag túlnyomó, az említett közlönyt rájuk octroyaljuk, - fölolvastott levelét, melynek egyesületünkhöz nem méltó hangjával s a vármegyénket minden alap nélkül súlytó vádjával szemben egyéb számos eclatáns adatoknak itteni mellőzésével, fölemelt homlokkal és teljes önérzettel utalunk azon tényre, hogy a vármegyénkben alig 5/4 év előtt megalakult népnevelési egyesület tagjául vármegyénknek minden szépért és nemesért melegen érző polgárai közül idáig kétezernél többen iratkoztak be s mely vádnak fényes cáfolatául szolgál azon tény is, hogy a többször említett közlönynek 33 példányára történt eddig a jelentkezési

idő rövidege dacára is kötelező jelentkezés, nevezetesen: dr. Romer F. Ferenc 5, Des Echerolles-Kruspér Károly 4, Hegyesi Márton 3, Ritoók Zsigmond 2 és Siposs Orbán 19 példányra.

Miből folyólag annak hangsúlyozásával, hogy egyáltalán nem a fölolvastott levél bírja választmányunkat ezen határozatra, hanem az eddig már tényleg jelentkezett s a még ezután jelentkezendő tagoknak áldozatkészségök és buzgóságuk, a választmány mostan már, miután főntebb kifejezést adott a kapott válasz által keltett érzületének, megrendel ezen évre az „Archaeologiai Értesítő”-ből 50 példányt, a mennyiben mostan már biztos kilátása annak elhelyezésére s jelen végzés kiadmányozásával fölkeri illetve utasítja elnökét és pénztárnokát, és pedig az elnököt arra, hogy a megrendelést, továbbá az ajánlkozott Hügel Ottó utján a szétküldést, valamint a még meg nem rendelt példányoknak elhelyezését eszközölje, s a pénztárnokot arra, hogy az ezennel kiutalt 75 frtnyi megrendelési árt az egylet tőkájéből előlegezze s bocsássa az elnök rendelkezése alá s azt a példányok megrendelőitől szokott módon hajtsa be s csatolja vissza tőkéhez.

12. sz.

Elnök előterjeszti, hogy az egylet tárlatának berendezése végéhez közeledvén, a megnyitás iránt intézkedjék a választmány.

A megnyitás módozatainak megállapítása tárgyában a választmány Siposs Orbán elnöklete alatt egy bizottságot küld ki, annak tagjaiul Ritoók Zsigmondot, Bozóky Alajost, Siposs Árpádot és if. Bölöni Sándort megválasztja, véleményes jelentését a jövő választmányi ülésre beavárván.

13 sz.

Siposs Orbán mint a 17/85 számú bizottság elnöke beterjeszti az egyleti vagyon gyarpításának s a tagok gyűjtésének módozatai tárgyában a küldöttség véleményes jelentését.

A küldöttség véleményes jelentésének legnagyobb részben lett elfogadásával a jelen végzés kiadmányozása mellett fölkeri illetve utasítja a választmány az elnököt illetve a pénztárnokot, miszerint az egyleti vagyon gyarpítása tekintetéből az elnök kérje föl városunk nemesebb keblü hölgyeit egyletünk részére adományok gyűjtésére, városunk és vármegyénk törvényhatósága bizottsági közgyűlését pedig arra, hogy egyletünk részére költségvetéseikben egy bizonyos összeget méltóztassanak fölvenni, s a mennyiben lehetséges, gondoskodjék az egylet javára bizonyos csekély belépti díjjal összekötött fölolvastások rendezéséről, a pénztárnok pedig keresse meg városunk pénztintézeteit a szokott évi kegyes adományok egy részüknek egyletünknek számára leendő adományozása iránt; az egyleti tagoknak különösen a vidéken leendő gyűjtésük tekintetéből pedig az elnök keresse meg vármegyénk és városunk törvényhatósági közgyűlését, hogy erkölcsi hatásuk mérlegbe vetésével egyletünk részére tagokat gyűjteni méltóztassanak s hogy különösen az előbbi a szolgabírák útján a községeket, a mennyiben még nem egyletünk tagjai nem lennének, bírja rá az egyletünk tagjai körébe való belépésre, s az elnök és a pénztárnok küldjön azon fölkerés mellett, hogy mindenki legalább még egy új tagot sziveskedjék az egyletnek szerezni s a számozott gyűjtőívet a f. évi ápril 1-éig a pénztárnokhoz beküldeni.

14. sz.

A jelen választmányi ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére a választmány Ritoók Zsigmond ügyészt és Bölöni Sándor régiségtári őrt kéri fel.

Több tárgy nem lévén az elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette Hegyesi Márton titkár

Hitelesített N.-Váradon az 1886 évi január hó 13.-án.

Ritoók Zsigmond, Ifj. Bölöni Sándor

- A „biharmegyei történelmi és régészeti egyesület” N.-Váradon az 1886 évi április hó 21-én d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében tartott ötödik választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Dr. Romer F. Ferenc elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, Hegyesi Márton titkár, if. Bölöni Sándor régiségtári őr, Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész. Bozóky Alajos, Dr. Személyi Kálmán és Winkler Lajos választmányi tagok.

15. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök megnyitván az ülést, felolvastatja a január 11-i választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi s a levéltárban elhelyezni rendeli.

16. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy Siposs Orbán választmányi tag hivatalos ügyben városunkból elutazni kénytelenítettvén, a 12/86 v. sz. alatt nyert megbízatásának csak a közelebbi ülésen tehet eleget.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

Dr. Romer F. Ferenc elnök előadván, hogy a segédőr elfoglaltsága esetén szükség lenne egy másik segédőrré, ajánlja, hogy rendszeresíttessék egy másik segédőri állás is s erre a választmány az ajánlkozó Novotni Károlyt válassza meg.

A választmány az indítványt elfogadja, másik segédőrrül Novotni Károlyt jogászt elválasztja s erről őt jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

18. sz.

Id. Gálbory Sámuel jelenti, hogy 13/86 v. számú határozatban szétküldeni rendelt aláírási íveket a titkár elkészítvén, azokat ő szétküldötte.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

19. sz.

Dr. Romer F. Ferenc elnök jelenti, hogy a nemzeti múzeum igazgatóságától, miután a rendezés még mindig nem fejeztetett be, még nem érkeztek meg a szekrények.

A jelen végzés kiadmányozásával a választmány újólaj fölkéri elnökét: sziveskedjék ezen ügyet továbbra is figyelemmel kísérni, s egyszersmind az iránt a

nemzeti muzeum igazgatóságát megkeresni, hogy az éremszekrények elszállításukról miként gondoskodik az egyesület.

20. sz.

If. Bölöni Sándor előterjesztvén azt, hogy Nadányi, Korniss, Fényes, Fráter és Baranyi családoknak eddig még át nem vizsgált családi levéltáraikban nagy becsű történelmi adatok létezhetnek, indítványozza, hogy a nevezett családokat, illetve azok nevében Nadányi Gyulát, Tisza Istvánt, b. Gerliczy Félixné, Fényes Lajost, Fráter Bélát és Baranyi Ödönt egy hazafias fölhívásban, melyben kifejtendő lenne, hogy az ősiség megszüntetése folytán ma már nem forog fenn ok a levéltárak féltékenyen őrzésükre, s hogy a családok fényes múltját éppen az eddig rejtegetett okmányok publicálása világíthatná kellőleg meg, fölkérendők lennének levéltáraiknak az egyesület múzeuma részére leendő nagylelkű odaadományozására vagy az egyesületi múzeumban leendő elhelyezésére, hol azok gondosan megőriztetnének s rendeztetnének, érdekesebb okmányaik pedig közrebocsájtatnának, s ha ezek egyike sem volna teljesíthető, felkérendők lennének legalább arra, hogy levéltáraikat betekinteni s abból másolatokat venni engedjék meg, valamint arra is, hogy címereiket és paizsaikat ajándékozzák ezen egyesületnek

A választmány az indítványt egész terjedelmében elfogadja s egyszersmind Biharvármegye alispánját is megkeresni rendeli az iránt, miszerint hassanak oda, hogy a községek régibb pecsétjeiket az egyesületnek adományozzák s mindezek foganatosításával a jelen végzés kiadományozása mellett az elnökséget bizza meg.

21. sz.

A titkár előterjeszti, hogy a 23/85 v. sz. végzés folytán a bihari helyi érdekű vasútak építési vállalata nevében Klein Dezső főmérnök hozzá a muzeum részére a paptamási határában lelt 1 db kovaszilánkot, 2 db rézfejszét s 1 db tokos szekercét küldött be. Ezzel kapcsolatosan az elnök bemutatja a negybecsű leletet, s jelenti a levelek előterjesztése mellett, hogy hozzá intézett leveleikben Kohner Adolf fia s n-várad-belényes-vaskohi vasút igazgatósága is tudatták, hogy a fentebb említett végzésnek megfelelőleg intézkednek.

Tudomásul veszi a választmány az előterjesztéseket s Klein Dezső főmérnöknek hálás köszönetet szavaz s annak szokott módon leendő közlésével az elnökséget bizza meg.

22. sz.

Egyesületi titkár előterjeszti, hogy az egyesület évkönyvének nyomtatása tekintetéből ajánlatra kérte föl Hügel Ottó és Hollósy Jenő helybeli nyomdászokat, s ajánlatot Hollósy Jenő tett ajánlván 400 példánynak oly papíron és alakban, mint K. Nagy Sándor „Biharország”-ának s Bugandnak magyar fordításban általa nyomtatott kötetét, ívenként 17 frtért leendő kinyomtatására.

A választmány a Hollósy Jenő ajánlatát elfogadja, s további e tekintetben szükséges teendőkkkel az elnökséget bizza meg.

23. sz.

Elnök indítványozza, hogy a látogatók neveik bejegyztetése végett a muzeum helyiségébe egy névkönyvet szerezzen be az egyesület.

Az indítvány elfogadásával a választmány a „Névkönyv” bevásárlására a pénztárnokot kéri föl, a szükséges összeget arra ezen végzésében kiutalván.

24. sz.

Jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésével a választmány Ritoók Zsigmond ügyészt és if. Bölöni Sándor régiségtári őrt bízta meg.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette: Hegyesi Márton titkár

Hitelesített N-Váradon, az 1886 évi május hó 21.

Ifj. Bölöni Sándor

- A biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület N.-Váradon az 1886 évi április hó 29-én d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében tartott hatodik választmányi ülésnek jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Dr. Romer F. Ferenc elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, Hegyesi Márton titkár, if. Bölöni Sándor régiségtári őrs, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Des Echerolles-Kruspér Károly, Siposs Orbán, Dr. Személyi Kálmán és Winkler Lajos választmányi tagok.

25. sz.

Siposs Orbán mint 12/86 v. sz. végzéssel megbízott küldöttség elnöke az egyesület tárlata megnyitása módozatainak tárgyában beterjeszti gondosan kidolgozott nagyterjedelmű véleményes jelentését.

A választmány a köszönettel fogadott véleményes jelentésben foglalt indítványok elfogadásával határozatilag kimondja, miszerint

1. A tárlat megnyitásának napjára a f. évi pünkösdi második napjának, június 12-ének, d. e. 11 óráját és helyül Biharvármegye nagy termét állapítja meg, megbízván az elnökséget, hogy a megyei s városi törvényhatóságok, az egyházi s világi összes hatóságok, a jogacadémia s egyéb tanári és tanulói testületek, a városunkban lévő egyesületek s a sajtó képviselőit külön, városunk és vármegyénk érdeklődő közönségét pedig eleve nemcsak a helyi lapokban, hanem falragaszokon is közzé teendő felhívásokban hívja meg a megnyitási ünnepélyre;

2. A megnyitási ünnepély vezetésére a választmány – tiszteletbeli elnökét s Biharvármegyének főispánját: Dőry József bárót kéri föl.

3. A megnyitási ünnepély programja a következő leendő: a) megnyitó beszéd, melynek tartására szintén tiszteletbeli elnökét kéri föl a választmány, b) a biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület hivatását s az egyesület tárlatát ösmertető s közönségünket a tárlatba való tárgyak megmentésére és adományozására s egyesületünk anyagi és szellemi támogatására serkentő értekezés, melynek tartására a választmány Dr. Romer F. Ferenc elnököt kéri föl, c) az egyesület tárlatát megnyitottnak kijelentő zárbeszéd, melynek tartására hasonlólag tiszteletbeli elnökét kéri föl a választmány, d) átmenetel az egyesület tárába annak megismerlése végett;

4. A választmány fölkéri if. Bölöni Sándor régiségtári őrt, hogy a tárlat nevezetesebb s értékeesebb tárgyairól lehetőleg a megnyitás idejére egy népszerű ösmertetést is magában foglaló catalogust készítsen, melynek 2000 példányban leendő kinyomtatásával az elnökséget bízva meg a választmány, ezen catalogus a látogatóknak s az érdeklődőknek ingyen osztatván szét.

5. A választmány fölkéri id. Gálbory Sámuel pénztárnokot, hogy a megnyitás idejére egy címtáblát készíttessen s azt a tárlati helyiség külsejére illesztesse föl.

6. Végre a tárlat nyitva létének idejéül a választmány minden ünnepnap délelőtti 10–12 óráját állapítja meg, s azt, ha rendkívülileg máskor is nyitva leendő a tárlat, a közönségnek az elnökség, mire ezt ezennel fölkéri a választmány, a nyilvánosság útján fogja jelezni.

26. sz.

Elnök jelenti, miszerint Dr. Fraknói Vilmos apátkanonok s egyleti tag hozzá azon ajánlatot intézte, hogy saját kiadványait egészébn, a magyar tudományos acadamia történelmi kiadványait pedig a mennyiben még készletben vannak ingyen megküldi az egylet részére.

A választmány az ajánlatot mély köszönettel fogadva, megbízva a régiségtári őrt, hogy az említett kiadványokból az egylet tárlatában hiányzóknévjegyzékét állítsa össze s adja át az elnöknek, kit fölkér arra, hogy az egylet meleg köszönetének tolmácsolása mellett Dr. Fraknói Vilmos apátkanonoknál a szükséges lépéseket tegye meg.

27. sz.

A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére a választmány Siposs Orbánt és if. Bölöni Sándort kéri föl.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent

Jegyzette Hegyesi Márton titkár

Hitelesítettett N.-Váradon, az egylet 1886 év május hó 21.

If. Bölöni Sándor

- A „biharvármegyei történelmi és régészeti egylet” N.-Váradon az 1886 évi augusztus 3-án d. u. 6 órakor az egylet helyiségében tartott hetedik választmányi ülésének jegyzőkönyve

Jelen voltak:

Dr. Romer F. Ferenc elnök, if. Bölöni Sándor régiségtári őrt, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Dr. Bozóky Alajos, Dr. Petrovich Ferenc, Siposs Orbán s Dr. Személyi Kálmán választmányi tagok, és Hegyesi Márton titkár.

28. sz.

Dr. Romer F. Ferenc megnyitván az ülést tudatja, hogy a tárlat megnyitása, ugy mint az a 25/86 v. sz. végzésben elhatározott, megtörtént, s ez a jelen évben a közgyűlést helyettesíti s fölolvastatja az ápril 29-én tartott legközelebbi választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány tudomásul vévén az elnöki jelentést s a felolvasott jegyzőkönyvet, ezt a levéltárban helyezni rendeli.

29. sz.

Elnök indítványozza, hogy az egyesület nevében a választmány tisztelgőleg nagynevű püspökének, Ipolyi Arnoldnak, mint már különben is rég óta az egyesület tiszteletbeli tagjának, s fejezze ki előtte közénk lett kinevezése alkalmából ezen egyesületnek is legbensőbb és hazafias örömét.

Az indítványt a választmány nagy lelkesedéssel s egyhangúlag elfogadja, s a további, ez irányban szükséges intézkedések megtételére elnökét kéri föl.

30. sz.

Elnök jelenti, hogy az évkönyvben a n-váradai leletről közlendő cikkhez a clichét az „Archaeologiai Értesítő” szerkesztőségétől megkapta, s hogy az éremszekerények megkapása iránt is megtette ismételten a kellő lépést.

A választmány a jelentést szíves tudomásul veszi.

31. sz.

Elnök bemutatja Hampel Józsefnek, „Trouvailles de l'age de Bronze en Hongrie” cím alatt közelebb megjelent nagybecsű munkáját, melyben reánk vonatkozólag is több becses adat foglalatik.

A választmány a becses mű megjelenését tudomásul vévén a régiségtári őr, if. Bölöni Sándort arra kéri föl, hogy abból a reánk vonatkozó dolgokat kivonatolni, azokat a helybeli lapokban szíveskedjék köztudomásra hozni.

32. sz.

If. Bölöni Sándor és Siposs Árpád, mint a 6/85 v. számú végzésével az id. Gálbory Sámuel pénztárnok az 1878 évről az 1885 évi aug. 2.-ikáig terjedő számadásainak megvizsgálásával megbízottak, betérjesztik véleményes jelentésüket, mely szerint az 1885 évi aug. 2-án az egyesület vagyona a n-váradai takarékpénztár 1602, 1780 s 2388 takarékpénztári könyvecskéjének s a biharmegyei kereskedelmi- termény- és iparbank 6617 és 7190 sz. könyvecskéjének igazolása szerint állott 400 frt alapítványi, 572 frt 37 kr kiállítási jövedelmi tőkéből s 760 frt 36 kr tagsági díjából és jövedelmekből, összesen 1732 frt 73 krból, tehát még kevesebből, mint mennyiről, t. i. 1758 frt. 18 krról számolt a pénztárnok így neki a fölmentvény nem csak megadandó de sőt a többlet is visszautalandó.

Pénztárnok erre kijelenti, hogy az ő számítása helyes, de ha tévedett volna is, a netaláni többletet még ez esetben is az egyesület pénztárában hagyná.

A választmány tudomásul veszi a számvizsgálattal megbízott tagok jelentését s a pénztárnok kijelentését s azokhoz képest pénztárnokát az 1878–1885. évi aug. 2-ig terjedő számadások terhe alól a szokásos óvások fentartása mellett felmenti s azon összeget, melyről 1885. évi aug. 2-től fogva számolni kellend, 1758 azaz ezerhétszázötvennyolc frt és 18 krban állapítja meg.

33. sz.

If. Bölöni Sándor indítványozza, hogy, mint elkerülhetetlenül szükséges, egy szolgáló alkalmaztassék a muzeumba.

Az indítványt a választmány elfogadja s szolgál felfogadásával a pénztárnokot és a régiségtári őrt bízta meg.

34. sz.

Szóba hozatván azon kérdés, hogy tartassék-e mostan, mint egy évi újra működésünk eltelte után közgyűlés:

A választmány tekintettel a fentebb 28/86 v. sz. a. foglaltakra, mostan szükségesnek nem látja, hanem csakis az egyleti év letelte után véli azt az alapszabályok szerint tartandónak.

35. sz.

A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére a választmány id. Gálbory Sámuel és if. Bölöni Sándort kéri föl.

Kelt mint fent.

Jegyzette Hegyesi Márton titkár

Hitelesített.

- A „biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület” N.-Váradon az 1887 évi április hó 23-án d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében tartott nyolcadik választmányi ülésének
Jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök, if. Bölöni Sándor régiségtári őr, Gálbory Sámuel pénztárnok, Dr. Bozóky Alajos, Bunyitay Vince, Dr. B. Rozner Ervin, Dr. Személyi Kálmán választmányi tagok s Hegyesi Márton titkár.

1. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc megnyitván az ülést fölolvastatja a hetedik választmányi ülésnek már hitelesített jegyzőkönyvét.

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet tudomásul veszi s levéltárban elhelyezni rendeli.

2. sz.

Id. Gálbory Sámuel pénztárnok bemutatja az 1885/6 évről vezetett leltári számadásait.

A választmány a bemutatott számadásokat megvizsgálás s mi előbbi jelentéstétel végett kiadja if. Bölöni Sándor elnöklete alatt Dr. B. Rozner Ervin s Dr. Személyi Kálmán tagokból alakított számvizsgáló küldöttségnek.

3. sz.

Elnök jelenti, hogy Novotny Károly régiségtári segédőr a városból lett elköltözése folytán állásáról lemondani kénytelenített.

A választmány a lemondást sajnálattal veszi tudomásul, s ennek kifejezése mellett, hű és odaadó szolgálataiért a lemondott részére jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s egyszersmind régiségtári segédőrkül Ritoók Ernőt, Némethy Józsefet és Baranyi Andrást elválasztja s erről nevezetteket jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

4. sz.

Elnök jelenti, hogy Daday József helybeli lakatos az egyletnek ingyen dolgozott, s hogy a csizmadia ifjúság régi legényládáját irományokkal együtt az egyletnek ajándékozta.

A válaszmány mindkettőt szives köszönettel veszi s erről úgy Daday Józsefet, mint a csizmadia ifjúságot, ez utóbbit Katona József utján jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

5. sz.

Elnök jelenti, hogy az egylet részére B. Dőry József Biharvármegye főispánja s az egylet tiszteletbeli elnöke az Álmosdon talált leletekből 108 db régi pénzt adományozott.

Az egylet a küldeményt különös köszönettel veszi, s azt a „N-Várad”-ban ismertetni s erről B. Dőry József elnököt jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

6. sz.

Elnök indítványozza, hogy az egylet Dr. Schlauch Lőrincet, városunknak ujonnan kinevezett nagyérdemű püspökét és Dr. Czobor Bélát tiszteletbeli tagokul válassza.

A válaszmány az indítványt nagy lelkesedéssel a magáévá teszi s azt a közgyűlésnek legközelebb ajánlatba hozza.

7. sz.

Elnök indítványozza, hogy az egylet kérje föl Dr. Fraknói Vilmost arra, hogy az Ipolyi-féle műtárgyaknak az egylet javára leendő kiállítását engedélyezni kegyeskedjék.

A válaszmány az indítványt egyhangulag elfogadja és ugyanerre Dr. Czobor Bélát is az ő sajátját képező műtárgyakat illetően fölkérni rendeli, a további intézkedésekkel az elnökséget bízván meg.

8. sz.

Elnök indítványozza, hogy a helybeli pénzüzeteket az egylet kérje föl az egylet anyagi érdekeinek pártolására.

Az indítványt a válaszmány elfogadja, s a titkárt megbízza, hogy a megkeresését újévkor tegye meg minden helybeli pénzüzethez.

9. sz.

A közgyűlés megtartása közeledvén a válaszmány annak programja megállapítására az elnökséget kéri föl.

10. sz.

Titkár jelenti, hogy az évkönyv nyomtatására, mivel a 22/86 v. számú végzés szerint megbízott Hollósy Jenő a nyomtatás megkezdését folyton halogatta, ugyanazon föltételek mellett Hügel Ottó helybeli nyomdászt bizza meg, ki már 2 ívet az évkönyvekből ki is nyomtatott.

A válaszmány a titkár jelentését helyeslő tudomásul veszi.

11. sz.

A pénztárnok jelenti, hogy az „Archaeologiai Érteítő” tagsági díjainak beszédését s annak füzetei expedálását átvállalt Hügel Ottótól eddig még eljárása eredményéről jelentést nem kapott s hogy az 5-ik füzet még nem lett expedálva.

A jelentés beszerzésével s a befolyt pénzek átvételével az egylet választmánya a pénztárnokot s az 5-ik füzet expedálásával Némethy József régiségtári segédőrt bizza meg.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette: Hegyesi Márton titkár

Hitelesítettett:

a N-Váradon, 1887. máj 24-én tartott választmányi ülésen

Romer F. Ferenc elnök

- A „biharvármegyei történelmi és régészeti egylet” N-Váradon az 1887 évi május hó 24-én d. u. 5 óraker az egylet helyiségében tartott kilencedik választmányi ülésének

Jegyzőkönyve

Jelen voltak:

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles-Kruspér Sándor, Dr. Személyi Kálmán, Winkler Lajos választmányi tagok és Hegyesi Márton titkár

12. sz.

Elnök az ülést megnyitván, fölolvastatja az ápril 23-án tartott közelebbi választmányi ülésnek még hitelesítetlen jegyzőkönyvét

A választmány a fölolvastott jegyzőkönyvet hitelesíti s a levéltárba helyezni rendeli.

13. sz.

A számvizsgáló bizottság jelentését a titkár bemutatja, mely szerint az 1885 évi aug. 2-től az 1886 évi ápril hó 30-ig az egyletnek 688 frt 32 kr bevétele s 679 frt 1 kr kiadása volt s így a maradvány 9 frt 31 krt tesz, s az egész számadás pontos és teljesen okmányolt.

A választmány a számvizsgáló bizottság jelentének elfogadásával id. Gálbory Sámuel pénztárnokot buzgó fáradozásainak elismerése mellett az 1885. aug. 2 – 1886 ápr. 30-ig terjedő számadások terhe alól a szokásos óvások fenntartásával felmenti s erről őt végzésileg azzal értesíti, hogy a 9 frt 31 fr. maradvány az 1886/7. év javára a pénztárba beutaltatik.

14. sz.

A közgyűlés határidejéül és helyéül

A választmány f. évi június hó 19-ik napjának d. e. 10 óráját s megyeház termét tűzi ki, a további teendőkkkel az elnökséget bizván meg.

15. sz.

A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére

A választmány Dr. Bozóky Alajos és Winkler Lajos választmányi tagokat kéri föl.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést fölosztatja.

Jegyzette: Hegyesi Márton egyleti titkár

Hitelesített: N.-Váradon, 1887, V/25.

Dr. Bozóky Alajos, Winkler Lajos v. t.

- A „biharvármegyei történelmi és régészeti egyesület” N.-Váradon, az 1888. évi február hó 4-én d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében tartott tizedik választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Dr. Czobor Béla tiszteletbeli tag, Dr. Bozóky Alajos, Siposs Orbán, Dr. Személyi Kálmán és Winkler Lajos választmányi tagok, s Hegyesi Márton titkár.

1. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc megnyitván az ülést, annak előterjesztése mellett, hogy a választmányi ülés hosszabb idő oltá az ő betegsége miatt nem volt tartható, fölolvastatja a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét.

A választmány a mély résztvevő aggodalommal kísérte nagynevű elnöke súlyos betegsége folyamát, éppen oly benső örömeinek ad mostan annak fölgyógyulta folytán kifejezést, s a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesíti s levéltárban elhelyezni rendeli.

2. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök előterjeszti, hogy Dr. Schaluch Lőrinc helybeli I. szertartású püspök 100 frtal az alapító tagok sorába lépett, s a kezeihez átadott 100 frtot bemutatja.

A választmány az elnöki jelentést köszönettel veszi tudomásul s megbizza az elnököt, hogy ezen köszönését a nagynevű püspök, az egyesület tiszteleti tagja előtt fejezze ki s a 100 frtot még az ülés folyamán átadja a pénztárnoknak.

3. sz.

Dr. Czobor Béla az egyesületnek szintén megválasztott tiszteletbeli tagja hasonlólag kijelenti egy meleg hangon tartott beszédben, hogy 50 frtal ő is az egyesület alapító tagjai sorába lép.

A választmány személyesen kifejezi hálás köszönetét lelkes tiszteletbeli tagja iránt, s az átadott 50 frtot azonnal pénztárnok kezéhez juttatja.

4. sz.

Elnök előterjeszti, hogy Novotny Károly volt múzeumi segédőr egy hozzá intézett levelében bizonyítványt kér a választmánytól itteni szolgálatairól.

A választmány szives készséggel tesz eleget a kérelemnek, s a kért bizonylat kiadásával ez elnökséget bizza meg.

5. sz.

Elnök előterjeszti, hogy Ebenhöch Ferenc győri kanonok 11 db érmet és bárcát adományozott az egylet muzeuma részére.

A nagylelkű adományozást a választmány hálás köszönettel veszi tudomásul, s köszönetének tolmácsolására az elnökséget kéri föl.

6. sz.

B. Dőry József tiszteletbeli elnök megküldi az egylet muzeuma részére a lebontandó Gireth-ház fényképét.

A választmány köszönettel fogadja a küldeményt s ide vonatkozólag is fölkéri az elnökségköszönete tolmácsolására.

7. sz.

Elnök jelenti, hogy az egylet muzeuma részére id. Bölöny Sándor agyagneműket, Rubenescu Lajos két régi diplomát, Szokoly Tamás egy bronz karvédót, Kutka Géza egy régi 5 krost, id. Gyalokay Lajos egy múlt századbeli 14 éves nő által készített rézmetszetet s Osváth Pál egy csendbiztosi pecsétet adományozott s apróbb tárgyakat mások is adományoztak.

A választmány az illetőknek az elnökség által kifejezendő szives köszönettel veszi tudomásul az adományozásokat, s az adományozott tárgyakat a muzeumban elhelyezni rendeli.

8. sz.

Pénztárnok előterjeszti a mai napig szóló jelentését a pénztár állapotáról, mely szerint az egyletnek 17 alapító tagja s az elköltözötteken és elhaltakon kívül 104 rendes tagja van, ezen kívül 2 alapító tag van hátrányban s 2 évről 14 rendes s 1 évről 36 rendes tag, így a tagdíj hátrányok 199 frt 50 krt tesznek. Az „Archaeologiai Értesítő” 19 példánynak is hátrányban van 28 frt 50 krt tevő előleges díja. A kamatokból 2 év alatt befolyt 358 fr 43 kr, s jelenleg kész pénzben kezeinél 6 fr 3 kr van.

A jelentést a választmány szives köszönettel veszi tudomásul, s fölkéri pénztárnokát, hogy a hátrányok behajtása iránt esetleg a titkár segélyének igénybe vételével is intézkedni sziveskedjék.

9. sz.

Titkár indítványozza, hogy a 8/87 v. végzéshez képest a pénzüintézetek kéressenek fel arra, hogy jótékonyágukban egyletünket is kegyeskedjenek részeltetni.

Az indítványt a választmány elfogadja s annak foganatosítására az elnökséget kéri föl.

10. sz.

Titkár indítványozza, hogy kéressék föl a megye arra, hogy a közművelődési célokra kivetett megyei pótdából ezen egyletet, melynek protectora különben is a megye, évi rendes segélyben részesíteni méltóztassék.

Az indítványt a választmány elfogadja s annak foganatosítására az elnökséget, a közbenjárásra pedig Dr. Romer Fl. elnöklété alatt egy Siposs Orbán és Hegyesi Mártonból álló bizottságot kéri föl.

11. sz.

Titkár előterjeszti, hogy az „Archaeologiai Értesítő” megrendelt 1886. évfolyamának V.-ik füzete máig sem lett expedialva az előfizetőknek.

A választmány az elnökséget kéri föl arra, hogy ezen füzet expedialtatása iránt Hügel Ottónál, ki az expedialást magára vállalá, intézkedni sziveskedjék.

Több tárgy nem lévén, elnök a választmányi ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette Hegyesi Márton egyleti titkár.

Hitelesített:

N.-Váradon 1888 máj.

Dr. Romer Fl. Ferenc, Gyalokay Lajos, Winkler Lajos

- A „biharmegyei történelmi és régészeti egyesület” N.-Váradon az 1888. évi május hó 26.-án d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében tartott tizenegyedik választmányi ülésének

Jegyzőkönyve

Jelen voltak: Dr. Romer Fl. Ferenc elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, Ritoók Zsigmond ügyész, Hegyesi Márton titkár, Dr. Bozóky Alajos, Siposs Orbán, Dr. Személyi Kálmán, Winkler Lajos választmányi tagok s Némethy József segédőr.

12. sz.

Elnök megnyitván a választmányi ülést, felolvastatja a közelebbi választmányi ülés jegyzőkönyvét.

A választmány a felolvasott jegyzőkönyvet hitelesíti, s a levéltárba elhelyezni rendeli.

13. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök fölkéri a választmányt, hogy intézkedjék a közgyűlés megtartásának idejéről s helyéről.

A választmány a közgyűlést, melynek az alapszabályilag elsoroltak mellett fő tárgya, miután a megbízás a folyó egyesületi év lezárásával megszűnt, a tisztikar s a választmány újja alakítása leendő, a folyó hó 19. napjának d. e. 11 órájára a megyeház kis termébe tűzi ki, a további szükséges intézkedések megtételére az elnökséget kérvén föl.

14. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök jelenti, hogy a 10/88 v. sz. a. a megyei segély kieszközlése végett kiküldött bizottság megbízatásában eljárta, a márciusi megyegyűlésre azonban már nem volt benyújtható a kérvény, miután már a megyei szakosztály megtartotta volt előkészítő ülését.

A választmány a jelentés tudomásul vételével utasítja az elnökséget, hogy a segély iránti kérvényt a júniusi megye gyűlésre nyujtsa be.

15. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök jelenti, hogy Lipovniczky Sándor bátyjának a boldog emlékezetű Lipovniczky István l. szertartású püspöknek az arcképét, Pekánovics

Imre körösszabályozási mérnök a N.-Harsányban történt ásatások alkalmával talált 24 db praehistoricus tárgyat, Bárdossy Györgyné szül. Rhédey grófné egy pokal fényképét, Kümmer Henrik kanonok Mihajlovics érsek érmét és az uralkodó kolosvári látogatása alkalmából vert érmét, Bánhegyi István békési kir. tanfelügyelő egy római értékes érmét, Kömény József öt érmét, Jezerniczky Dénes egy 1713-ban készült magyar stylusu cseréptálat s özv. Szalay Bénéiaminné egy 1803-ban nyomtatott magyar bibliát ajándékoztak tárlatunk részére.

A választmány a bejelentett adományokat hálás köszönettel veszi tudomásul s elrendeli, hogy az illető ajándékozókat a választmány köszönetéről jegyzőkönyvi kivonaton értesítse az elnökség.

16. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc fölemlítvén, hogy a Diószegen talált leletből egyletünk egyetlen példányt sem kapott,

Abból egy pár darabnak megszerzésére a választmány Siposs Orbán választmányi tagot kéri fel.

17. sz.

Dr. Rómer Fl. Ferenc jelenti, hogy a 9/88 v. számú fölhívás folytán a biharmegyei kereskedelmi ipar és terménybank elnöke Reissmann Mór az intézet közgyűlésének megbízásából a bemutatott levél szerint 15 frtot küldött egyletünk részére.

Az egylet a banknak hazafias adományáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, s a 15 frtot a pénztárba beutalja, erről a bank érdemes elnökét Reissmann Mórt és a pénztárnokot jegyzőkönyvi kivonaton hivatalosan értesíteni rendeli.

18. sz.

Dr. Romer Fl. Ferenc elnök előterjeszti, hogy Baranyi Ödön országos képviselő a bemutatott levél szerint örömet bocsájtja otthon tartózkodása idején az egylet megbízottjai betekintése alá a családi levéltárát, s a maga részéről beleegyezik abba is, hogy az egylet muzeumába helyeytessék el a levéltár történelmi beccsel bíró része, azonban mielőtt erre nézve kötelező ígértett tenne, előbb ki kellend eszközölnie a többi családtagok beleegyezését.

Hegyesi Márton titkár jelentése szerint Nadányi Gyula földbirtokos a Nadányi levéltárra vonatkozólag a bemutatott levél szerint hasonlólag nyilatkozott, s Fráter Béla főszolgabíró pedig föltétlenül beleegyezik abba, hogy a Fráter-féle levéltárból a történelmi beccsel bírók az egylet megbízottjai által kiválogattván, az egylet muzeumába helyeytessenek el.

Az egylet választmánya a két rendbeli jelentést hazafias örömmel veszi tudomásul s megbízza az elnökséget, hogy az egylet hálás köszönetét úgy Baranyi Ödönnek, mint Nadányi Gyula és Fráter Béla uraknak fejezze ki, hogy a nyár folyamán intézkedjék a Fráter-féle levéltár átvizsgálásáról s a történelmi beccsel bíró oklevelek beszállításáról, továbbá hogy Baranyi Ödön országos képviselőt kérje föl a többi rokonok beleegyezésének kieszközlésére, s ugyanerre kérje föl a Nadányi levéltárra vonatkozólag Nadányi Mihály, Nadányi Jenő és Nadányi Miklós földbirtokosokat is, jelentését az eredményről a választmányhoz mielőbb beterjesztvén.

19. sz.

Dr. Rómer Fl. Ferenc indítványozza, hogy az egyesület kérje föl a Zichy, Károlyi és Sztáray grófi családokat kiadott okmánytáruknak egy példányban az egyesület muzeuma részére leendő kegyes adományozására.

A választmány az indítványt elfogadja, s a további lépések megtételére az elnökséget kéri föl.

20. sz.

Dr. Rómer Fl. Ferenc indítványozza, hogy a választmány fejezze ki köszönetét Némethy József segédőrnek a múzeum érdekében írt hírlapi közleményeiért.

A választmány az indítványt elfogadja.

21. sz.

A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére

Id. Gyalokay Lajos alelnök és Winkler Lajos választmányi tagokat kéri föl a választmány.

K. m. f.

Jegyzette: Hegyesi Márton titkár

Hitelesített N.-Váradon, 1888. jun. 19-én.

Winkler Lajos

- A Biharvármegyei régészeti és történelmi egyesület N. Váradon 1888. augusztus 31-én tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Dr. Rómer Ferencz elnök, id. Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségtári őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Vulkán József, Bunyitay Vincze, Sipos Orbán, Hegyesi Márton, Dr. Személyi Kálmán, Kotunovics Sándor választmányi tagok.

22. sz. Dr. Rómer Ferencz elnök sajnálatát fejezik ki, hogy az 1888. jun. 19-én tartott közgyűlésen egészségi állapota miatt nem lehetett jelen. Annál inkább köszöni Hegyesi Márton volt titkárnak fáradozását a közgyűlés megtartása körül; el nem mulaszthatja azt sem, hogy meg ne köszönje a volt titkárnak az egyesületi évkönyv kiállításában kifejtett munkásságát.

A választmány a maga részéről szintén hozzájárul az elnök köszönetéhez és azt jegyzőkönyvileg is kifejezteni rendeli. Kifejezést ad egyúttal abbéli reményének is, hogy Hegyesi Márton volt titkár közreműködésével továbbra is támogatni fogja egyesületünket.

23. szám. Elnök fölolvastatja Beóthy Andornak, Bihar megye alispánjának átiratát, melyben tudatja, hogy a Biharvármegye részéről egyesületünknek megszavazott 200 forint segédelmet a belügyminisztérium jóváhagyta.

A választmány örömmel veszi tudomásul az átiratot. Ezzel kapcsolatban el nem mulaszthatja, hogy forró köszönetet ne mondjon Biharvármegye nagylelkű törvényhatóságának e szép tetteért, melylyel egyesületünk fennállását, virágzását biztosítani igyekezett és így közreműködött azon, hogy e nagy múltú megye emlékei a sivar pusztulástól a korunkbeliek és utódok okulására megmentessenek.

Megbízta az elnökséget, hogy ezen érzelmeit és köszönetét átíratilag közölje Biharmegye törvényhatóságával.

24. szám. Elnök jelenti, hogy a volt titkár Hegyesi Márton helyébe választott új titkár Dr. Karácsonyi János a választást elfogadja.

A választmány az új titkár mellé Jeszenszky Frigyes urat nevezi ki segédtitkárrúl.

25. szám. Elnök indítványozza, hogy Dr. Czobor Béla egyleti tagtárs úr kéressék föl egy, az egylet javára rendezendő kiállítás tartására. Dr. Czobor Béla ugyanis oly szép gyűjteménnyel rendelkezik s egyletünk iránt oly nagy érdeklődést tanúsít, hogy a kiállításnak sikert jósolhatunk.

Miután a választmány némely tagjai előadták aggodalmaikat a kiállítás létesítése és sikere felől, mások pedig e helyen a gyűléseknek felolvasásokkal való összekötését óhajtották, a választmány Dr. Czobor Béla, Sipos Orbán, Hegyesi Márton és Vulkán József urakat megbízta, hogy a kiállítás rendezésére szükséges lépéseket tegyék meg; hasonlóképpen megbizatnak annak megbeszélésével, hogy mikép volna helyes a felolvasások tartása és hogy mindkettőre nézve indítványt terjesztenek be a választmány elé.

26. sz. A pénztárnok jelenti, hogy az egyleti tagdíjakból 333 forint van hátralékban. Intézkedést kér.

A választmány megbízta a pénztárnokot és a titkárt egy fölszólítás elkészítésével. Ebben a hátralékban lévő tagokat fölszólítják, hogy kötelezettségüknek tegyenek eleget. Ha a fölszólításnak eredménye nem lenne, a választmány az egylet ügyészét, Ritoók Zsigmond urat megbízta a tagdíjak bírói úton való behajtásával.

27. szám. Mivel a családi levéltárak ügyében tett lépések a hazafias és nagymultú Baranyi, Fráter és Nadányi családoknál eredménnyel jártak, elnök intézkedést kér.

A választmány a nevezett három levéltár az egylet nevében való átvizsgálására és esetleg átvételére fölhatalmazza Bunyitay Vincze, ifj. Bölöni Sándor és Dr. Karácsonyi János tagtárs urakat.

28. Elnök jelenti, hogy a vármegyeház előtt álló régi, Biharmegye rendei által emelt Mária szobor nem sokára levéttetik, hogy egy újabbat és díszesebbet emeljenek helyébe.

A választmány megbízta az elnököt, hogy a régi szobrot az egylet muzeuma számára lefényképeztesse.

29. szám. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére a választmány

Sipos Orbán és Dr. Személyi Kálmán urakat kéri föl.

Kelt mint fent.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyli. titkár.

Hitelesítették:

Sipos Orbán, Személyi Kálmán v. tagok

- A biharmegyei régészeti és történelmi egylet 1888 szeptember 26-án tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Dr. Rómer Flóris elnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond egyleti ügyész, Sipos Orbán, Hegyesi Márton, Vinkler Lajos választmányi tagok.

30. szám. Hegyesi Márton választmányi tag előadja, hogy Bihar megye közgyűlése f. é. október 6-án állapítja meg a megye jövő évi költségvetését és indítványozza, hogy az egylet ez alkalmat megragadván folyamodjék a megye közgyűléséhez, hogy ez a közművelődési célokra kivetett ½ perczent pótdóból egyletünk javára 500 frt évi segedelmet adományozni illetőleg megszavazni sziveskedjék.

Az indítványt a választmány általános helyesléssel fogadja és megbízza a titkárt, hogy a választmány nevében Biharmegye közgyűléséhez intézett folyamodványt készítsen s ahhoz az egylet évkönyvéből egy példányt csatolva annak mielőbb valószínűsíthető kézbesítéséről gondoskodjék. Az egylet évkönyve a megye főbb tisztviselőinek megküldendő.

32. szám. Elnök kéri a választmányt, hogy a családi levéltárak biztos és kényelmes elhelyezéséről gondoskodjék.

Id. Gálbory Sámuel, ifj. Bölöni Sándor és Dr. Karácsonyi János megbízzatnak az ez ügyben való intézkedéssel.

33. szám. Az elnök szót emel annak érdekében, hogy az egylet kiküldöttei, midőn az egylet ügyeiben fáradnak, fáradtságuknak díját megkapják.

A választmány kimondja, hogy az egylet kiküldötteinek készpénz költségeit megtéríti.

34. szám. Kérdést tesz az elnök, hogy, vajjon a hasonló célú egyletektől viszonzás fejében kaptunk-e évkönyveket?

Miután ez mindeddig nem történt, a választmány megbízza a titkárt, hogy a történelmi és régészeti társulatokat szólítsa föl a csereviszonyba való lépésre.

35. szám. Ifj. Bölöni Sándor a köszönő iratok kiállításának rendezését, az ezzel megbízottak körének tisztázását sürgeti.

A választmány elhatározza, hogy az adományozóknak szóló köszönő iratokat ezentúl az elnök és a régiségtárőr fogják kiállítani.

36. szám. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Ritoók Zsigmond és Hegyesi Márton urakat kéri föl

Kelt mint fent.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítettett: Hegyesi Márton

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület 1888 október 22-én tartott választmányi gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Dr. Römer Flóris elnök, Dr. Karácsonyi János titkár, Bölöni Sándor régiségtárőr, Dr. Bozóky Alajos, Dr. Czobor Béla, Hegyesy Márton, Kotunovics Sándor, Dr. Személyi Kálmán, Vulkán József, Vinkler Lajos választmányi tagok.

37. szám. Dr. Czobor Béla fölveti a kérdést, hogy 1890-ben a magyar orvosok és természetvizsgálók N. Váradon tartandó gyűlése alkalmával nem volna-e czélszerű, ha az egyesület egészen önszántóból s a nélkül, hogy magát fölfoltni akarná, egy általános és Biharmegyéjét egészen átölelő régészeti kiállítás rendeztetnék.

A választmány az eszmét elvben elfogadja, úgy azonban, hogy a jövő tavaszi kiállítás azért el ne ejtessék.

39. szám. Felolvastatik Tokay Elek, körös-szeg-apáti jegyzőnek kérvénye, melyben Körös-szeg-Apáti monographiájának és az e célra letett pénzösszeg ügyében az egyesület erkölcsi védelmezéséért és pártfogásáért folyamodik.

Mint hogy az oly, Tokay Elek úr által tervezett 17 szempontból kiinduló monographia az egyesület működéséhez nem tartozik, azért a választmány kérvényét nem veszi figyelembe.

40. sz. Egy tag kérdést tesz a vármegyéhez intézett folyamodvány sorsáról.

Hegyesy Márton választmányi tag erre azon fölvilágosítást adja, hogy a belügyminiszterium azon határozata, melyben a közművelődési célokra szánt 1/2 százalék pótdadót kivetését helyben hagyja, még nem érkezett le, ennél fogva a kérvény felett majd csak a jövő decemberben vagy esetleg később fognak határozni.

41. szám. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Dr. Személyi Kálmán és Dr. Bozóky Alajos urakat kéri föl.

Kelt mint fentebb

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár

Hitelesítette:

Dr. Személyi Kálmán

- A biharmegyei régészeti és történelmi társulat 1888 decz. 28-án tartott választmányi gyűlésének jegyzőkönyve

Jelenvoltak: Dr. Römer Flóris elnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségtárőr, Ritoók Zsigmond ügyész, Bunyitay Vincze, Dr. Személyi Kálmán, Sipos Orbán, Hegyesy Márton, Vinkler Lajos választmányi tagok.

42. szám. Elnök a gyűlést megnyitván és a múlt gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, az elnök intézkedést kér az esetre, ha a főtitkár hosszabb távolléte miatt teendőinek végzésében akadályozva leend.

A választmány az esetben Jeszenszky Frigyes segédtitkár urat kéri föl a titkári teendők végzésére.

43. szám. Több választmányi tag indítványozza, hogy Nagy-Várad város hatósága kéressék föl, hogy az Újsor előtt lévő téren az egyesület alkalmas területet adományozzon és az egyesület ott állandó muzeumpéületet emeljen.

A választmány hosszabb eszmecsere után abban állapodott meg, hogy egy szűkebb körű, Ritoók Zsigmond, Bölöni Sándor, Sipos Orbán és Hegyesi Márton urakból álló bizottságot küldött ki. Ennek hivatása lesz a főtitkár által készítendő kérvényt felülbírálni, helyben hagyni, a módokat megbeszélni és a kérelmezés sikerülését előkészíteni.

44. szám. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ritoók Zsigmond és Hegyesi Márton urak kéretnek föl.

Kelt N.Váradon 1888 decz. 28-án

Jegyzette Dr. Karácsonyi János főtitkár

Hitelesítettik:

Ritoók Zsigmond, Hegyesi Márton

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület 1889 febr. 18-án tartott választmányi gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, Bunyitay Vincze, Des Echerolles Károly, Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Dr. Személyi Kálmán, Vinkler Lajos, Vulkán József választmányi elnök.

1. szám. Az alelnök megnyitja a gyűlést. Felolvastatja az elnök levelét. Ebben az elnök tudatja, hogy betegsége miatt nem jelenhet meg a gyűlésen és az alelnököt kéri annak vezetésére.

Tudomásul vétetik.

2. szám. Felolvastatik Dobozy Miklós megyei főjegyző levele, melyben tudatja az egyesülettel, hogy a számára megszavazott 200 frtnyi segélyt a miniszterium jóváhagyta.

A választmány elrendeli, hogy a segélyt egy átiratban meg kell köszönni és a kiutalványoztatását kérelmezni. A pénz fölvetelésre a pénztárnok, id. Gálbory Sámuel úr hatalmaztatik föl.

3. szám. A pénztárnok jelentést tesz az egyesület vagyoni állapotáról és a múlt évi pénztári állapotról.

A jelentést a társulat tudomásul veszi. A pénztárnoknak fáradozásáért szives köszönetet mond.

4. szám. Az elnök kérdést tesz, a hátralékos tagdíjak ügye miben áll.

A pénztárnok és titkár szóbeli jelentése után a választmány elhatározza, hogy a megintés után is késedelmeskedő hátralékos tagok névsora az egyesület ügyészéhez áttétessék kellő intézkedés végett.

5. szám. Bunyitay Vincze választmányi tag jelenti, hogy Busch Dávid városi mérnök úr egy szép tervrajzot készített az építendő múzeumról.

A választmány Busch Dávid mérnök szives készségéért köszönetet szavaz és elrendeli, hogy ez jegyzőkönyvi kivonat útján közöltessék a mérnök úrral.

6. szám. Hegyesi Márton választmányi tag és a titkár jelentést tesznek a Nadányi levéltár ügyében tett sikeres lépéseikről.

A választmány a levéltár átvételével, a kikötött oklevélsorozat elkészítésével Bunyitay Vincze, ifj. Bölöni Sándor, Jeszenszky Frigyes és Dr. Karácsonyi János urakat bízta meg.

7. szám. Dr. Bozóky Alajos a nagy-váradai jogakadémia 1889 márcz. 17-én tartandó százados ünnepélyére egyletünket, mint N.Várad város egyetln tudományos egyletét, előre is meghívja.

A választmány testületileg részt fog venni az ünnepélyen.

8. szám. Az alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Bunyitay Vincze és Ritoók Zsigmond urakat kéri föl.

Kelt Nagy-Váradon 1889 febr. 20   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

• Jegyzőkönyv

Fölvétetett a „Biharmegyei régészeti és történelmi egylet”-nek id. Gyalokay Lajos alelnök elnöklöte alatt N.-Váradon, az 1889 évi márczius hó 27-ik napján d. u. 5 órakor az egylet hivatalos helyiségében tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: az elnöklő alelnök, if. Bölöni Sándor régiségügyi őr, Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Kotunovics Sándor, Dr. Személyi Kálmán és Vulkán József választmányi tagok.

Elnöklő alelnök jelentvén, hogy az egyleti titkár a m. tud. Academia megbízásából tanulmányi kutatások céljából jelenleg Rómában tartózkodik s így a mai választmányi ülésen nem jelenhetett meg.

A választmány ezen bejelentést tudomásul veszi s a jelen ülés jegyzőkönyvének vezetésére Hegyesi Márton választmányi tagot kéri föl.

Elnöklő alelnök fájdalomtól áthatott beszédben tudatja a választmánnyal azon nagy veszteséget, mely egyletünket elnökének, Dr. Romer Fl. Ferencnek halálával oly helyre pótolhatatlanul súlytotta.

A választmány mély megilletődéssel s igaz fájdalommal veszi tudomásul a jelentést, s nagy nevű néhai elnökének, addig is mig e tárgyban a közgyűlés kimerítőbben határozand, emlékét örök hálája és mély tisztelete jeléül jegyzőkönyvben megörökíti, megbízván az elnököt, hogy az egyletnek a veszteség fölötti mély fájdalmát özv. Römer Károlyné asszony, mint elhunyt elnökünk legközelebbi rokona előtt tolmácsolni méltóztassék. Egyszersmind elhatározza a választmány, hogy az évi közgyűlés után egy emlékűnnepélyt tartand nagy nevű elnöke emlékére, melynek határnapját utólag fogja a választmány meghatározni s az emlékbeszéd megtartására a jelen ülésből if. Bölöni Sándort kéri föl.

If. Bölöni Sándor indítványt terjeszt elő az alapszabályok módosítása tárgyában.

Ugy ezen indítványt, valamint a kiállítás és a fölolvadások érdekében szóba jött indítványt a választmány véleményes jelentéstétel végett egy a Bunyitay Vincze elnöklete alatt if. Bölöni Sándor és Vulkán Józsefből alakított bizottságnak adja ki, fölkérvén azt véleményes jelentésének s közelebbi választmányi ülés elé leendő terjesztésére.

Több tárgy nem lévén, elnöklő elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette: Hegyesi Márton helyettes titkár

- A biharmegyei rég. és történelmi egylet f. é. szeptember 11-én a muzeum helyiségében tartott választmányi gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond egyl. ügyvédő, Dr. Bozóky Alajos, Cséplő Péter, Des Echerolles Károly, Hegyesi Márton, Vinkler Lajos választmányi tagok.

1. Elnök a gyűlést megnyitván hivatalosan is bejelenti, hogy néhai Végh N. János többféle jótékony célú hagyományai közt egyletünkre is hagyott, még pedig 300 frtot. Tudatja az elnök azt is, hogy ő a végrendeleti tárgyaláson megjelenvén, a hagyományt az egylet nevében elfogadta és annak felvételére nézve intézkedést kér.

A választmány a pénz föl vételével s annak a többi alapítványi tőkékhez való csatolásával (végrendelkező nevének megjelölése nélkül) id. Gálbory Sámuel egyleti pénztárnokot bizza meg.

2. Az elnök előterjesztvén egyletünk mostani tengődő állapotát és felvirágzásának módozatait először is kikéri a választmány nyilatkozatát, akarja-e, hogy az annyira szükséges muzeum épület ügyében, kéttségbe nem esve az eddigi lépések sikertelensége miatt, újra mozgalmat indítsunk?

Miután erre a választmány határozólag válaszolt,

3. Élénk eszmecsere fejlődött ki azon módok fölött, a melyek e tekintetben sikert ígérnének. Felmerült azon terv, hogy az Ország utcán elnyúló park végén kérjen az egylet telket a várostól; aztán hogy Göndöcs Benedek apát-plébánost kellene felszólítani mennyiért adná el szép kerttől övezett nyári lakát? Fraknoi ő Ngát föl kell kérni, adjon határozott nyilatkozatot arra nézve, hogy ha az egylet szép, tágas helyiséget nyújt az Ipolyi gyűjteményt egyletünk őrizetére bizza.

Mindezen és egyéb ezzel összefüggő tárgyak és kérdések megbeszélésére és határozott indítvány beterjesztésére egy Gyalokay Lajos úr elnöklete alatt működő id. Gálbory, ifj. Bölöni és Ritoók urakból álló bizottság küldetett ki.

4. A pénztárnok beterjeszti jelentését az elmúlt évről és fölmentést kér.

A számadások megvizsgálására és a fölmentvény megadására a választmány Hegyesi Márton és Személyi Kálmán urakat küldi ki.

Dr. Bozóky Alajos a muzeum könyvtára számára följánlja a jogakadémia ez évi almanachját, a melyben a helybeli jogakadémia százados fennállásának ünneplése van megörökítve.

A választmány köszönettel fogadja.

Egyéb tárgy nem lévén, az elnök a gyűlést felolvasatja

Kelt Nagy-Váradon 1889 szept. 12-én

Jegyzette Dr. Karácsonyi János titkár

- A biharmegyei régészeti egyesület állandó muzeum építése ügyében kiküldött végrehajtó bizottságának 1890 jan. 28-án tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelen voltak: id. Gyalokay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor muzeumőr, Ritoók Zsigmond ügyész, Bunyitay Vincze, Busch Dávid, Sipos Orbán, Géczy Lajos, Vinkler Lajos

I. pont. Elnök a gyűlést megnyitván, fölolvastatja nagyméltóságú Schlauch Lőrincz püspöknek az egyesület tiszteletbeli elnökéhez intézett levelét. E levélben ő Nagyméltósága fölvilágosítást kér arra nézve, hogy az általa muzeumi telek fölajánlott telek adományozása miféle jogi személynek és mily czímen történjék.

A bizottság hosszas beható vita után elhatározta: kérni fogja ő Nagyméltóságát, hogy a teleket a biharmegyei régészeti és történelmi egyesületnek mint jogi személynek adományozza, mert az egyesület fölosztása esetén nagy jogi zavar állna elő, ha a telek a másé és az épület másé s épen azért a teleket örök tulajdonúl kéri ajándékozatni. Hogy azonban a nagylelkűen fölajánlott hely illetéktelen czélokra ne fordítottassék, az egyesület alapszabályait akkép fogja módosítani, hogy az egyesület föloslása esetén a muzeumi épület (az Ipolyi-gyűjtemény jogos tulajdonosának a nagyváradi I. sz. egyházmegyének rendelkezésére bocsátatván) Nagy-Várad városára szálljon, de azt más célra, mint muzeumúl ne használhassa.

II. pont. Gyalokay Lajos fölolvassa a muzeumi-épület tervezeténél szem előtt tartandó föltételeket.

Némely föltételek kihagyása, mások hozzáadása után a bizottság megbízza Gyalokay Lajos alelnököt, hogy szólítsa föl városunk mérnökeiket és építőmestereit a tervezet készítésére, de ezek a költségvetésnél terjeszkedjenek ki arra is: mennyibe kerülne az épület, ha mütéglábol készülne a burkolat.

III. pont. Bunyitay Vincze tag indítványára elhatározta a bizottság, hogy

A muzeum épület emelésekor föl fogja kérni a Nagyméltóságú püspököt és káptalant a hajdani Szent-László-székesegyházból kiásott emlékek és faragott kövek átengedésére.

Kelt Nagy-Váradon 1890 febr. 11

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár

- A Biharvármegyei rég. És történelmi egylet választmányának és a muzeum építése ügyében kiküldött bizottságának f. é. (1890) febr. 11-én tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, dr. Berkovics Ferencz, dr. Bozóky Alajos, Vulcan József, Rimanóczy Kálmán, Hegyesi Márton tagok.

1. szám. Az elnök előterjeszti, hogy a végrehajtó bizottság a muzeum épület ügyében a püspök fölszólítására átiratot intézett hozzá, melyben a muzeumi telket az egylet számára és pedig örök tulajdonul kérte. Továbbá, hogy a muzeum építésénél szemelött tartandó föltételeket a végrehajtó bizottság megállapította s az alelnök az épületi tervezet készítésére Rimanóczy Kálmán, Knapp Ferencz, Guttmann József, Rendes Vilmos, Alpár Ignác építőmester urakat és Busch Dávid mérnök urat kérte föl.

Tudomásul vétetik.

2. szám. Alelnök jelenti, hogy a püspök a végrehajtó bizottság átiratára válaszolva fölszólítja az egyletet, hogy az átadásra vonatkozólag szerződéstervezetet készítsen és azt mielőbb terjessze be. Erre aztán az alelnök fölkerlte Ritoók Zsigmond urat, az egylet ügyészét, a kérdéses tervezet előkészítésére.

Ritoók Zsigmond fölolvassa a muzeum-épület emelésére adandó telek és az Ipolyi gyűjteményre vonatkozó együttes szerződés tervezetet. A jeles munkát a választmány egész terjedelmében elfogadja, készítőjének köszönetet szavaz. Berkovics Ferencz indítványára a szerződés egy pontja oly módon módosíttatik, hogy a muzeum telek és a püspöki kert közt készítendő út már a szerződésben egyenesen ki hagyassék. A püspökhöz intézendő átiratban kijelenti az egylet, hogy, ha az illetékes tényezők bármelyike szükségesnek tartaná a telek adományozásának és az Ipolyi gyűjtemény elhelyezésének ketté választásának, a szerződés ily nemű ketté választásába a választmány eleve is belenyugszik.

3. szám. Dr. Berkovics Ferencz indítványára elhatározza a választmány, hogy

A felolvasott szerződés-tervezetet a végrehajtó bizottság Nagy-Váradi törvényhatóságához is terjessze be, hogy így a város az esetleg reá háramló kötelességről értesüljön, s azt elfogadhassa vagy elvethesse. Ha a város kedvezőleg határozott, az egylet közgyűlése az alapszabályok megváltoztatására összehívandó.

4. szám. Az alelnök betérjeszti Biharvármegye alispánjának átiratát, melyben tudatja, hogy a Biharvármegye által egyletünknek megszavazott 200 frtnyi segedelmet a belügyminiszterium jóváhagyta.

A választmány megbízza az alelnököt az egylet forró köszönetének tolmácsolásával és meghatalmazza, hogy a segedelem folyóvá tételét az egylet pénztárnokának nyugtatványára kérhesse.

5. szám. Hegyesi Márton indítványára fölkeri a választmány az alelnököt, hogy

miután az az ok, mely őt Bpestre indulandó küldöttség vezetésétől visszatartá, megszűnt, kegyeskedjék a küldöttséget mielőbb a miniszter elnök és a

pénzügy miniszter ő Nagyméltóságaik előtt egyletünk köszönetét tolmácsolandó fölvezetni.

Kelt N.Váradon 1890 márcz. 10. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyl. titkár

- A biharvármegyei régészeti és történelmi egylet választmányának és a muzeum építésére kiküldött bizottságnak f. é. márczius 11-én tartott együttes gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: id. Gyalokay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségárör, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Huzella Gyula, Kotunovics Sándor, Petrovich Ferencz, Sal Ferencz, dr. Személyi Kálmán, Vinkler Lajos, Vulkán József tagok.

6. szám. Az alelnök jelenti, hogy azon bizottság, a melyet az egylet az építendő muzeumra az országos, jótékonycélú sorsjátékból megígért segedelem megköszönése és a remélhető segedelem nagysága iránt való puhatolódzás végett Tisza Kálmán miniszter elnök és Wekerle Sándor pénzügyminiszter ő Nagyméltóságaihoz küldött, megbízatásában eljár. A küldöttség tagjai voltak Gyalokay Lajos, Des Echerolles Károly és Hlatky Endre urak, hozzájuk csatlakoztak még Beóthy Algernon és Baranyi Ödön biharmegyei képviselő urak. A miniszterek a küldöttséget nagyon szívesen fogadták; Wekerle ő Nagyméltósága biztosította a küldöttséget, hogy a nyeresemény 1/10 részét biztosan egyletünk fogja megkapni, de annak mennyiségét csak az év második felében lehet meghatározni.

A küldöttség eljárása helyeslőleg tudomásul vétetik.

8. szám. Jelenti az alelnök, hogy a folyamodványokat egyletünknek a muzeum épület emelésében való segélyezése végett N.Várad város és Biharmegye törvényhatóságaihoz benyújtotta.

Tudomásul vétetik.

9. szám. Az alelnök és Hegyesi Márton indítványára a Schlauch Lőrincz, Pável Mihály püspök urakhoz s a főüsztelendő Káptalanhoz a muzeumi épületre való segedelem kérése végett menendő küldöttség tagjaivá Gyalokay Lajos, Des Echerolles Károly, ifj. Bölöni Sándor, Hlatky Endre és Sipos Orbán urak választattak meg. Biharmegye törvényhatóságának ez ügyben való fölkeresésével ugyanazok és Petrovich Ferencz bizattak meg.

10. szám. A közönséghez a muzeum épületre való adakozás végett intézendő föl hívás elkészítésére

Hegyesi Márton, dr. Karácsonyi János és dr. Személyi Kálmán urak kérettek föl. A föl hívást minden választmányi tag aláírja; a gyűjtőívek junius végére visszaküldendő.

11. szám. A sarkad-vidéki takarékpénztár az egylet folyamodványát visszaküldi, mert még most segélyt nem nyújthat.

Tudomásul vétetik.

12. szám. Sal Ferencz polgármester úr indítványára és okadatolására elhatározza a választmány, hogy

Az alapszabályok megváltoztatására a szükséges lépéseket mielőbb megteszi.

Kelt N.Váradon 1890 márcz. 13.
Gyalokay Lajos alelnök

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyl. titkár

- A biharmegyei történelmi és régészeti egyesület választmányának és a muzeum építésére kiküldött értekezleti bizottság együttes, 1890 május 2-án tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor muzeumi őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Kotunovics Sándor, Dr. Személyi Kálmán, Sipos Orbán, Vinkler Lajos, Vulcanu József tagok.

13. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván jelenti, hogy a választmány által kiküldött küldöttség márcz. 16-án tiszteleggett Beóthy Andor biharmegyei alispán úrnál és kérte, hogy az egyesület beadott folyamodványát pártfogolja. Az alispán úr ezt meg is ígérte. Jelenti továbbá, hogy a városhoz intézett folyamodványt 1890 márcz. 22-én beadta.

Mindkettő tudomásul vétetik.

14. szám. Az alelnök fölolvastatja Bihar vármegyének 1890 márcz. 19-én tartott gyűlésében az állandó muzeum építése ügyében hozott határozatát. Ebben a megye segedelmét a közönség pártfogásától és a szükséglet nagyságától teszi függővé, de azt különben megígéri.

Egyelőre a gyűlés tudomásul veszi és az elnökséget megbizzza, hogy a további lépéseket megtegye.

15. szám. Az alelnök jelenti, hogy a segedelemkéréssel megbizott küldöttség ápril 4-én tiszteleggett Nagyméltóságú Schlauch Lőrincz I. sz. püspök úrnál, a ki a muzeum építésére 1000 frtot ígért. Hasonlóképpen tiszteleggett a küldöttség Méltóságos Fraknoi cz. püspök és Racsek János káptalani nagyprépost uraknál a kik szintén megígérték pártfogásukat.

Örvendetes tudomásul vétetik.

16-ik szám. Az alelnök jelenti, hogy Méltóságos és Főtisztelendő Pável Mihály n.váradai g. sz. püspök tudatta vele, hogy az állandó muzeum építése ügyében megbizott küldöttség tisztelegésének fogadását az ő mostani körülményei nem engedik meg s azért azt elhagyni kívánta, de titkára által még aznap 500 forintot küldött az építendő muzeum költségeire.

A választmány nagy örömmel vette tudomásul a nemeslelkű főpap eme szép tettét és elhatározta, hogy a nemes tett emlékét jegyzőkönyvében meg fogja örökíteni és háláját a kegyes püspök előtt jegyzőkönyve kivonatával fogja tolmácsolni.

17-ik szám. Az alelnök jelenti, hogy Nagy-Várad városának a nagypiaczi telkek kiosztását tárgyaló bizottság ülésén jelen volt, és ez alkalommal egy körülbelül 1832 □ méter két frt minimalis árú telket kiválasztott, mint olyant, melynek ára egyletünknek adassék muzeumépítés végett.

Bevárandó a városi törvényhatóság határozata. Az elelnök fölkéri a törvényhatóság tagjait, hogy az egylet érdekében működjenek a városi közgyűlésen. A további lépések megtételével az elnökség bizatik meg.

18-ik szám. Fölvastatik a nagyvárad i. sz. káptalan átirata. Ebben a főtitisztelendő káptalan tudatja, hogy az építendő muzeumre a maga részéről 1000 frtot a káptalan nagyprepostja méltóságos Racsek János pedig 200 forintot ajánl föl.

A választmány igen nagy örömmel és mély hálával fogadja a kegyes ajánlatot; annak emlékét jegyzőkönyvében iktattatni rendeli és köszönetét jegyzőkönyvileg fejezi ki.

19-ik szám. Az alelnök jelenti, hogy a nagy-várad i takarékpénztár 300, a biharmegyei kereskedelmi bank pedig 200 frtot szavazott meg az építendő muzeum számára.

A választmány mély hálával és köszönettel fogadja a kegyes adományt s mindkét pénztintézetnek jegyzőkönyvileg köszönetet mond.

20-ik szám. A muzeum épültre beérkezett és beérkezendő tervek megvizsgálására és vélemény adásra

Gyalokay Lajos elnöklete alatt Busch Dávid, Bach Nándor, Gyurkovics Kornél, Huzella Gyula, Száhlender Károly, Szőke N., Szűcs Izsó és Tóth Jenő urakból álló bizottság kéretik föl.

21-ik szám. Felolvastatik Schlauch Lőrincz püspök úrnak átirata, melyben kívánja, hogy közte és egyletünk közt kötendő szerződésben bold. Ipolyi püspök végrendeletének „E” pontja fölvetessék és a telkek nagysága □ ölenként megjelöltessék.

A választmány fölkéri Ritoók Zsigmond ügyész urat, hogy a szerződésbe e kettőt beiktassa és a szerződést 3 példányban elkészítse.

22-ik szám. A kalácsai templomrom megvizsgálására Sipos Orbán és if. Bölöni Sándor urak kéretnek föl.

23-ik szám. Az alelnök indítványára elhatározta a választmány, hogy

A nagyürögdi templom megmentésére az illetékes tényezőket föl fogja kérni.

24-ik szám. Gálbory Sámuel indítványára a választmány Szűcs Dezső urat muzeumi segédőrré választja.

Kelt N.Váradon 1890 május 10

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület választmányának
1890 június 11-én tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv

Jelen voltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton, Dr. Bozóky Alajos, Dr. Laurán Ágoston, Dr. Személyi Kálmán és Vinkler Lajos tagok.

25. szám. Az alelnök jelenti, hogy a muzeumi telek és az Ipolyi gyűjtemény átadása illetőleg elhelyezése ügyében kötendő szerződés aláírása késedelmet szenvedett. A késedelem oka az, hogy a belügyminiszterium nem egyezett bele Nagy-Várad város törvény-hatóságának azon határozatába, a melylyel ez a muzeum esetleges főtartását és a muzeum előtt elvezető útnak elkészítését magára vállalta, mert a város nem jelölte ki miféle alapból teljesíti kötelezettségét. Ennélfogva a polgármester a szerződést nem írta alá.

Tudomásul vétetett.

26-ik szám. Az alelnök indítványára

elhatározza a választmány június 29 délelőtt 11 órájára az alapszabályok megváltoztatása végett közgyűlést hirdet.

27-ik szám. Az alelnök jelenti, hogy a közgyűlést megelőzendő és június 22-én tartandó választmányi gyűlésen nem lehet jelen.

A választmány Ritoók Zsigmond urat kéri föl a gyűlés összehívására és vezetésére.

28-ik szám. A pénztárnoki számadás megvizsgálására

Hegyesi Márton és Személyi Kálmán urak kérettek föl.

29-ik szám. A pénztárnok jelenti, hogy a múlt egyleti évben bevétel volt 953.05 frt kiadás 769.46 frt maradvány 183.59 f.

Tudomásul vétetik

Kelt Nagy-Várad 1890 jun. 15

Jegyzette Dr Karácsonyi János egyleti titkár

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület választmányának
1890 június 28-án tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Sipos Orbán tagok.

30 szám. Az alelnök megnyitván a gyűlést fölszólítja if. Bölöni Sándort az általa és Bunyitay Vincze által készített módosított alapszabályok fölolvására.

Némi változás után elfogadtatott és a közgyűlés elé pártolólag terjesztetik föl.

31 szám. A titkár fölolvassa jelentését az egyesület 1888/90 évi működéséről.

Jóváhagyatott.

32 szám. Fölolvastatott a számvizsgáló bizottság azon jelentése, hogy az 1888/9 és 1889/90 évi számadásokat megvizsgálta, azokat rendben találta és a pénztárnoknak a fölmentvényt kiadandónak javalta.

A hozzáczstolandó leltárral a közgyűlés elé terjesztetik.

33 szám. Némethy József muzeumi segédőr állásáról leköszön.

A választmány elfogadja és hálájának némileg kifejezést óhajtván adni, neki 20 frtot egyletünk pénztárából megszavaz. Miről egyleti pénztárnok Gálbory Sámuel végzésileg értesítettik.

34 szám. Az alelnök jelenti, hogy julius 2-án el kell utaznia s ennél fogva, ha esetleg junius 29-ik napja után még egy másik közgyűlést kellene tartani, ő azon részt nem vehet.

A választmány az esetre Ritoók Zsigmond ügyész urat kéri a közgyűlés vezetésére.

35. szám. A titkár jelenti, hogy hosszabb időre eltávozik.

A választmány Szűts Dezső urat kéri föl, hogy a titkárt távolléte alatt helyettesítse.

Kelt Nagy-Váradon 1890 junius 29. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

- A biharmegyei rég. és történelmi egylet 1890 szept. 20-án tartott választmányi gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor muzeumőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Echerolles Károly, Bozóky Alajos, Hlatky Endre, Kotunovics Sándor, Petrovich Ferencz tagok.

30. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván előadja, hogy bár az egylet által választott küldöttség előtt, mint azt a küldöttség két jelenlevő tagja is igazolhatja, Wekerle Sándor pénzügyminiszter ő Nagyméltósága határozottan megígérte egyletünknek a felállítandó muzeum létesítése végett való segedelmezését még pedig az ez évebn kibocsátott jótékony és közhasznu célú sorsjáték jövedelméből, mégis egyletünket azon intézetek sorából, a melyek ez évben a sorsjáték jövedelméből részesülnek a pénzügyminiszterium kihagyta. Intézkedést kér.

A választmány elhatározza, hogy a pénzügyminiszter ő Nagyméltóságához újabb kérvényt intéz, a melyben egyletünknek vagy ezen vagy más alapból való segélyezéséért ismételve esedezik s ezen kérvényt id. Gyalokay Lajos, Echerolles Károly, Hlatky Endre, Sipos Orbán, if. Bölöni Sándor és Petrovich Ferencz urakból álló küldöttség a nekik tetsző időben nyújtja át a miniszternek.

31 szám. Id. Gálbory Sámuel pénztárnok beterjeszti jelentését, mely szerint a pénztárban készpénz 151 frt. 59 kr. az építendő muzeumra befolyt készpénzben 1582 frt. 70 kr. ajánlatokban 3348 frt.

Tudomásul vétetik.

Kelt Nagy-Várad 1890 szept. 29 Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

- A biharmegyei régészeti és történelmi egyesület választmányának f. é. Nov. 11-én tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor muzeumőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Echerolles Károly, Hegyesi Márton, Hlatky Endre tagok.

32 szám. Az alelnök jelenti, hogy a pénzügyminiszterhez küldött bizottság f. hó 6-án tisztelgett ő Nagyméltóságánál, a ki egyesületünk küldöttségét szívesen fogadva és azon kijelentéssel bocsátotta el, hogy egyesületünk kérelmének teljesítése neki személyes kötelezettsége, obligóban van és segíteni fog. Ennélfogva egyesületünk remélhető, hogy a muzeum építésében a kormány részéről is támogatásban részesülend.

Tudomásul vétetik és a választmány köszönetet mond Gyalokay Lajos és Hlatky uraknak, kik ez ügyben fáradoztak.

33 szám. Az alelnök indítványozza, hogy a muzeum építését a jövő tavasszal kezdjük el. Körülbelül 10 ezer forintunk van; a kormány és a megye segítségére számíthatunk, és így régi tervünk valószínűsítéséhez hozzáfoghatunk.

A választmány megbizta az alelnököt, hogy a tervek megvizsgálására kiküldött bizottságot hívja össze és tegyen jelentést.

34 szám. Az alelnök jelentést tesz a muzeumi telek adományozásának ügyéről, mely a valószínűsítés küszöbén áll.

Tudomásul vétetik.

35. szám. Az alelnök indítványozza, hogy a pénzügyminiszter ő Nagyméltóságához ígéretéért és Tisza Kálmán ő Nagyméltóságához pártfogásáért köszönő irat intéztessék.

A választmány az indítványt elfogadja.

Kelt Nagy-Váradon 1890 nov. 22. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár

- A biharmegyei régészeti és történelmi társulat választmányának és a muzeum építésére kiküldött bizottságnak 1891 febr. 1. tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, ifj. Bölöni Sándor régiségőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton, Gyurkovics Kornél, Rimanóczy Kálmán és Száhlender Károly tagok.

I. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván jelenti, hogy az építendő muzeumra följánlott telekre vonatkozó szerződést Nagy-Várad polgármestere aláírta és ő azt Schlauch Lőrincz ő Nagyméltóságának a szükséges jóváhagyás kieszközlése végett átadta.

Tudomásul vétetik.

II. szám. Az alelnök előterjeszti az építendő muzeum épületére beérkezett tervezeteket és az ezeket megbíráló szakértő bizottság véleményét felolvastatja.

A választmány és bizottság határozata: Mindhárom tervezet a szakértői véleménnyel együtt Fraknói Vilmos püspök úr ő Méltósága kegyes közvetítésével a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz küldendő fel fölülbírálás végett azon nézet kifejezésével, hogy a választmány az „Ipolyi” jeligével beérkezett tervezetet tartja leginkább elfogadhatónak s annak tervezője, Rimanóczy Kálmán a feltételek megtartására nézve legtöbb biztosítékot nyújt.

III. szám. Egy tag indítványára elhatározza a választmány, hogy a majd beérkezendő tervek a muzeumban megtekintés végett kiteendők s a megtekintésre az összes egyleti tagok fölszólítandók. Az elfogadásra közgyűlés hoz majd határozatot.

IV. szám. Bozóky Alajos azon indítványa, hogy egyletünk a Rómer Flóris felett febr. 12-én Bpsten tartandó emlékbeszéden képviseltesse magát,

elfogadtatik és a választmány fölkéri Petrovich Ferenc ő Nagyságát egyletünk képviselőjére. E határozat jegyzőkönyvi kivonatban kiadandó és megbízó levélül szolgál.

Kelt Nagy-Váradon 1891 február 2. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár.

- A biharmegyei régészeti és történelmi egylet választmányának és a muzeum építésére kiküldött bizottságnak 1891 április 24-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, Dr. Bozóky Alajos, Sipos Orbán, Dr. Személyi Kálmán és Tóth Dezső urak.

V. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván a jegyzőkönyv fölolvastása után jelenti, hogy a Nagy-Várad várostól följánlott telek minimális értékének 2767 frtnak a város részéről való adományozását a miniszterium helybenhagyta és ő annak kifizetését Nagy-Várad polgármesterénél már kérelmezte. Jelenti továbbá, hogy a püspöktől följánlott muzeumi-telek átíratását megsürgette és erre Fraknói Vilmos ő Méltóságától megnyugtató választ kapott.

Mindkettő tudomásul vétetik.

VI. szám. A pénztárnok jelentése szerint 1891. febr. 15-én az egyletnek a muzeum építésére fordítható vagyona részint készpénzben részint ajánlatokban 10731 frt 67 kr. volt.

Tudomásul vétetik.

VII. szám. A titkár fölovassa Fraknói Vilmos úr ő Nagyméltósága levelét, melyben figyelmezteti egyletünket, hogy jó volna, ha az Ipolyi gyűjtemény nemrégiben kifizetett becsúára harmadrészének közel 5000 forintnak megszerzéséért lépéseket tenne.

A választmány megbizja az alelnököt és titkárt egy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ő Nagyméltóságához intézendő, egyletünknek az Ipolyi

gyűjtemény elhelyezésére irányuló fáradozásait és anyagi helyzetét feltáró kérvény elkészítésével és fölküldésével.

VIII. szám. Az alelnök jelenti, hogy a muzeumpüületi tervek a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól visszaérkeztek és felolvassa a miniszter levelét valamint a fölülvizsgáló bizottság javaslatát. E bizottság az Ipolyi jeligéjű tervezetet ajánlja több módosítással.

Az elnökség hívja össze a szakértőbizottságot és ez tegye magát érintkezésbe az Ipolyi jeligéjű tervezet készítőjével Rimanóczy Kálmán építőmesterrel, azután pedig tegyen jelentést a választmányának, mikép valósíthatók meg a tett módosítások s mennyi költség többletet követelnének azok?

Kelt Nagy-Váradon 1891 ápril 25   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

- A biharvármegyei régészeti és történelmi egylet választmányának
1891 június 24-én tartott üléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalóky Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtár őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton és Vinkler Lajos tagok.

IX. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván előadja, hogy az egyleti tisztikar megbízatása lejárt s ennél fogva tisztújító közgyűlés tartandó.

A választmány a közgyűlés idejéül 1891 június 28 délelőtt 11. óráját, helyéül a megyeház kistermét tűzi ki. A közgyűlés tárgysorozata lesz: Elnöki megnyitó, Titkári Jelentés, Pénztárnoki jelentés a számvizsgálókéval együtt, Régiségtárőri jelentés és új tisztikar választása.

X. szám. A pénztárnok bemutatja a számadást. E szerint 1891 ápril 30-án az egyletnek volt készpénzben 139 frt. 82 kr., takarékpénztári és bank könyvecskékben 2315 frt. 92 kr. Összesen: 2452 frt. 81 kr.

Tudomásul vétetik és Hegyesi Márton meg Személyi Kálmán urakat fölkeri a választmány a számadás megvizsgálására és jelentéstételre.

XI. Az alelnök jelenti, hogy a Biharmegye választmányától egyletünk részére megszavazott 200 frtnyi segedelmet a miniszterium jóváhagyta.

Köszönet mondandó és a segedelem kiutalványozása kérelmezendő.

XII. szám. Az alelnök a mult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvásával kapcsolatban jelenti, hogy a folyamodványt az Ipolyi gyűjtemény becsára harmadrészének egyletünk részére való átengedéséért a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz fölterjesztette. Továbbá jelenti, hogy a szakértő bizottság a miniszterium fölülvizsgáló bizottság javaslatát letárgyalta és Rimanóczy Kálmánt föl szólította a tervezeten szükséges változtatások megtételére és a költség többlet kiszámítására.

Tudomásul vétetik.

Kelt Nagy-Váradon 1891. június 24.   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Bunyitay Vincze

- A biharvármegyei régészeti és történelmi egylet 1891 aug. 30-án tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, Gyalokay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Cséplő Péter, Winkler Lajos választmányi tagok.

XIII. szám. Az elnök a gyűlést megnyitván fölolvastatja Nagy-Várad város 10316/1891 sz. a. k. átiratát, melyben értesíti egyletünket, hogy a Nm. vallás és közoktatásügyi miniszter, mielőtt a váradai püspökség tulajdonát tevő u.n. konyhakert egy részének egyletünknek való ajándékozásába beleegyeznek felterjesztetni akarja a) azon közgyűlési határozatot, mely kimondja, hogy muzeum az említett telken építendő b) azon iratot, mely igazolja, hogy a muzeum építésére szükséges költségek biztosítva vannak.

Többek hozzászólása után elhatározza a választmány, hogy mielőtt a Nm. közoktatásügyi miniszter átiratára felelne, fölkeri a Nm. pénzügyminiszter urat, nyilatkozzék, mennyivel segíti meg egyletünket a muzeum építésében? Mert e nélkül a b) alatt említett iratot elő nem állíthatjuk.

XIV. szám. Gyalokay Lajos alelnök bemutatja Rimanóczy Kálmánnak módosított tervezetét az építendő muzeumra.

Fölkérendő a szakértő bizottság, vizsgálja meg a benyújtott tervezet módosításait.

XV. szám. Egy tag indítványára elhatározza a választmány, hogy fölkeri Fraknoi Vilmos ő Méltóságát, legyen kegyes közbenjárni, hogy egyletünk a Tud. Akad. Kiadványait ingyen megkapja.

XVI. szám. Hegyesi Márton ügyész jelenti, hogy Adler Ignác úr útján Klein N úr a szilágy-somlyai leletből muzeumunknak egy ezüst pénzt ajándékozott.

Köszönettel tudomásul vétetik.

Kelt Nagy-Váradon 1891 aug. 30   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesíti:
Bunyitay Vincze egyleti elnök

- A biharmegyei régészeti és történelmi egylet választmányának 1891 december 6-án tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, Gyalokay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Cséplő Péter, Kotunovics Sándor, Nemeskey Andor, Petrovich Ferencz, Winkler Lajos, Vulkán József tagok.

17-ik szám. Az elnök a gyűlést megnyitván Dr. Karácsonyi János: Szent István oklevelei és a Szilveszter bulla cz. művét ajándékozta az egylet könyvtárának.

A választmány köszönettel fogadja.

18-ik szám. Az elnök jelenti, hogy a pénzügyminiszter úr ő Nagyméltóságához azon folyamodványt, melyben tőle az egyletünk részére juttatandó segítségről értesítést kérünk, elküldtük, de még eddig nem érkezett rá válasz.

Tisza Kálmán ő Nagyméltósága, mint Nagy-Várad város képviselője fölkérendő, hogy a pénzügyminiszter úrnál e tárgyban közbenjárni kegyeskedjék. Mivel pedig a vallásügyi miniszter jun. 12. 17007 sz. k. fölszólítására még mindig nem válaszoltunk, a miniszter úr Nagyméltósága válaszuk késedelmének okáról értesítendő.

19-ik szám. A titkár fölolvassa a vallás és közoktatásügyminiszter f. é. okt. 10/20,316 sz. a. k. átiratát, melyben értesíti egyletünket, hogy az Ipolyi gyűjtemény becsértéke egyharmadéért a pénzügyminiszter úrhoz forduljon.

A választmány e végből folyamodványt készített és azt Tisza Kálmán ő Nmltsága útján juttatja a pénzügyminiszter ő Nmltságához.

20-ik szám. A titkár jelenti, hogy a választmány megbízatását teljesítve a Baranyi család örök letétképpen átengedett levéltárát beszállította a muzeum helyiségében.

A választmány a levéltárt átveszi s a titkárt a további felelősség alól fölmentvén azt a régiségár ör gondjaira bízza s a családi levéltár órét Ngos Baranyi Ödönt erről jegyzőkönyvileg értesítettetni rendeli.

21-ik szám. Winkler Lajos jelentést tesz az özv. Römer Magdától muzeumunknak adományozott tárgyakról.

A választmány az ajándékot köszönettel fogadja s az adományozónak jegyzőkönyvileg is megköszöni.

22-ik szám. Egy tag figyelmeztetésére elhatározza a választmány, hogy a folyamodványt Biharmegye törvényhatóságához az évi 200 frt segedelmezésért beadja.

23-ik szám. A pénztárnok úr jelenti, hogy Baróthy Pál joghallgató úr hajlandó a muzeumi segédőrséget elvállalni.

A választmány Baróthy Pál úr ajándékozását örömmel fogadván őt múzeumi segédőrré kinevezi Szűcs Dezső urat pedig e nemű megbízatása alól fölmenti.

24-ik szám. Az Ipolyi gyűjtemény egy részéből lehetőleg 1892 első hónapjában rendezendő kiállítás megvalósítására a választmány megbizsa a Bunyitay Vincze elnök, Gyalókay Lajos, if. Bölöni Sándor, id. Gálbory Sámuel, Petrovich Ferencz, Cséplő Péter, Nemeskey Andor urakból álló bizottságot s az előleges kiadásokra szükséges költségeket utalványozza.

Kelt Nagy-Váradon 1891 decz. 6.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János titkár

- A biharvármegyei régészeti és történelmi egyesület 1892 márcz. 20-án tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, Gyalóky Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, if. Bölöni Sándor régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Nemeskey Andor, Ritoók Zsigmond, Dr. Személyi Kálmán, Vinkler Lajos, Baróthy Pál segédőr.

I. Az elnök a gyűlést megnyitván fölolvastatnak Császka György kalocsai érsek, Budapest főváros és Kiss Elek főszolgabíró átiratai, melyek kíséretében a „Suppl. Anal. Scepusii” II. k. „Budapest régiségei” cz. műveket és 2 bronz csákányt küldöttek egyesületünknek ajándékba.

Köszönettel tudomásul vétetik s a nevezetteknek köszönő irat küldendő.

II. Olvastatik Biharmegye alispánjának átirata, melyben tudatja, hogy az egyesületünk részére megszavazott 200 frtot a belügyminiszter jóváhagyta.

Biharmegye Törv. Hat. Bizottságának köszönet mondandó s az alispán úr fölkérendő, hogy a 200 frtot pénztárnokunk id. Gálbory Sámuel úr nyugtatványára fizesse ki.

III. Olvastatott Nagy-Várad város tanácsának átirata, melyben fölszólítja egyesületünket, hogy Nagy-Várad város 200 éves felszabadulása emlékének méltó megünneplésére javaslatot tegyen.

Többek hozzászólása után a választmány a következő tárgysorozat indítványozásában állapodott meg.

a) A felszabadulás emlékének ünnepét kapcsolja össze a város alapítójának, Szent Lászlónak ünnepével s így jun. 27-én s esetleg a következő napokon tartsa meg.

b) Biharmegye törvényhatóságával egyetértőleg tartson a város ünnepi közgyűlést, hívja meg arra a katonai és polgári hatóságokat és az egyházakat, hívja meg arra testületileg egyesületünket s ez ünnepies közgyűlés egyik főpontja az egyesületünk által erre fölkért férfiúnak, Bunyitay Vincze úrnak, a felszabadulás történetét ismertető és méltató beszéde legyen.

c) Veressen a város ez ünnep emlékére érmekeket. A felirat és jelvények megállapításában egyesületünk szívesen segédkezést nyújt.

d) A város valamely alkalmas pontjánál állítson emléktáblát.

e) A színházban magyar történelmi tárgyú dísz-előadás tartassék.

f) Rendezzen népiünnepet.

g) Szólítsa föl a város lakosait a város föllobogozására és kivilágítására.

IV. Az elnök indítványára a kiállítást rendező bizottság

Des Echerolles Károly, Ritoók Zsigmond és Hegyesi Márton tagokkal egészítették ki. A bizottság régibb tagjai: az elnök, alelnök, régiségtárőr, pénztárnok, Nemeskey Andor, Petrovich Ferencz és Cséplő Péter urak.

V. Az elnök úrtól a felszabadulás ünnepekor tartandó beszédet

egyesületünk 100 darabban kinyomtatja, 100-at velin, a többit egyszerű papíron.

VI. Hegyesi Márton a Beöthy Ödön képviselői megválasztására vonatkozó okiratot és a Máriássy zászlóalj történetéről szóló művét egyletünknek ajándékozta.
Köszönettel vétetik.

VI. A vallás és közokt.ügyi min. osztálytanácsos felszólítja egyletünket, hogy a muzeum építési költségéről szóló nyilatkozatot majdan a váradi püspökhöz terjessze be.
Tudomásul vétetik.

VII. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Hegyesi Márton és Nemeskey Andor urakat kéri föl.

Kelt Nagy-Váradon 1892 márcz. 21. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesített: N.-Váradon, 1892 III/27.
Nemeskey Andor, Hegyesi Márton

• Jegyzőkönyve

A „Biharvármegyei és nagy-váradai régészeti és történelmi egylet” választmánya N.-Váradon, az egylet helyiségében az 1892 évi ápril hó 19-én d.u. 5 órakor tartott ülésének.

Jelen voltak: Bunyitay Vincze elnök, id. Gyalóky Lajos alelnök, if. Bölöni Sándor muzeumi őr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Mezey Mihály, Ritoók Zsigmond, Sipos Orbán, dr. Személyi Kálmán, Vulkán József és Winkler Lajos választmányi tagok.

VIII. sz.

Elnök megnyitván az ülést, azon indokból, mivel a titkár történelmi kutatások céljából jelenleg Rómában van, ezen ülésre a jegyzőkönyv vezetésére Hegyesi Márton ügyészt kéri föl.

A választmány hozzájárulván az elnöki felszólításhoz, Hegyesi Márton a jegyzőkönyv vezetését ezen ülésre átveszi.

IX. sz.

Elnök bemutatja a 8357/92 számú belügyminiszteri jóváhagyási záradékkal ellátva visszaérkezett egyleti újabb alapszabályokat.

A választmány az egyleti újabb alapszabályoknak a belügyminiszteri jóváhagyási záradékkal lett ellátását örvendetes tudomásul veszi, ezen alapszabályokat az egylet levéltárába elhelyezni rendeli s elnökét az új alapszabályok intézkedéseinek az alapszabályokban foglalt módon leendő foganatosítására a jelen végzés kiadmányozása útján fölkéri.

X. sz.

Elnök bemutatja a magyar kir. kincstári jogügyi igazgatóságnak a f. évi ápril 13-ik napjáról 6986/V alatt hozzá intézett leiratát, melyben ezen igazgatóság arról értesíti az egyletet, hogy ő cs. és ap. kir. felsége a f. évi márczius 10-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy

Ipolyi Arnold hagyatékához tartozott műgyűjtemény egy harmadrészének értéke fejébe a királyi kincstárba befolyt 5347 frt 33 kr egyletünknek oly föltétellel és kikötéssel kiadassék, hogy azon összeg a szóban forgó gyűjtemény elhelyezésére Nagy-Váradon emelendő múzeum létesítésére fordíttassék; s egyszersmind fölkéri az egyletet, hogy az összeg kifizetése módozatainak és a feltétel biztosításának megállapítása végett alapszabályait az egylet hozzá küldje meg, közölje vele a muzeum építése ügyének jelen stadiumát, s arról is nyilatkozzék, hogy a pénzt hol kívánja fölvenni.

A választmány a legnagyobb örömmel veszi tudomásul a m. kir. jogügyi igazgatóság leiratában foglaltakat, s egyhangulag elhatározza: hogy

a) a pénzügyminiszter ur ő nagyméltóságához az egylet érdekében tanusított jóakaratu közben járásaért hálás köszönetének kifejezéséül föliratot intéz, ebben arra is fölkérvén ő nagyméltóságát, hogy kegyeskedjék hódoló köszönetét az egyletnek ő cs. és apostoli királyi felesége legmagasabb színe előtt is tolmácsolni;

b) a magyar kir. kincstári jogügyi igazgatóságot a leiratban foglalt fölhívásnak megfelelőleg az egylet alapszabályának elnökileg hitelesítendő másolatának közlése mellett kötelezőleg biztosítja arról, hogy a legkegyelmesebben átengedett összeget kizárólag az Ipolyi Arnold műgyűjteményének elhelyezésére itten építendő muzeum építésére fordítandja s e tekintetben elfogand bárminemű biztosítási kikötéseket, s egyszersmind ezen föliratban a muzeum építése ügyének jelen stádiumára vonatkozólag tudomásba helyezi arról, hogy az egyletnek a muzeum építésére részint eddigi tőkájében, részint kötelezett aláírási íveken, részint a város által adott házhely megváltási áraban eddig 10533 frt 27 krja van, hogy ezen kívül Biharvármegye is kötelezőleg megígérte az építkezési költségekhez leendő hozzájárulását, s hogy Schlauch Lőrinc l. sz. püspök ur ő nagyméltósága az építendő muzeum részére a püspökség egyik kertjéből telket volt kegyes adományozni, a melyen a muzeum építésére az egylet, miután az épületi terv már kész, sőt az a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak is bemutatott s az ott emelt kívánalmaknak megfelelőleg átalakított, az eddig a szükséges formalítások betartása által akadályozott telekátadás után azonnal hozzákezd;

c) az összeget az itteni adóhivatalnál az egylet kiutalni, annak föl vételére elnökét hatalmazza fel, s a m. kir. jogügyi igazgatóságot erről is tudomásba helyezni rendeli.

XI. sz.

Ritoók Zsigmond választmányi tag jelenti, hogy az elnök megbízásából Várad város 200 éves visszafoglalása emlékére tartandó ünnepély rendezése tárgyában érintkezésbe lépett városunk polgármesterével, ki is tudatta vele, hogy a kiküldött rendező bizottságot még a héten összehívja.

A választmány a jelentést tudomásul veszi.

Több tárgy nem lévén az elnök a választmányi ülést berekeszti, a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére if. Bölöni Sándor muzeum őrt és Vulkán József vál. tagot kérvén föl.

Kelt mint fent

Jegyzette: Hegyesi Márton hely. titkár

Hitelesített: N.-Váradon az 1892 évi ápril 26-ik napján.

Ifj. Bölöni Sándor

• Kimutatása

A régészeti és tört. egylet számára befolyt és biztosított pénz adományoknak

I. Alírási íveken	2154 f 35
II. » » biztossított ajánlatok	1100 f
III. Alírási íveken kívül tett ajánlatok, benne a város által adott házhely pénzértéke	4966
IV. Az egylet tőkéje	2312.92
Összesen:	10599 f 27

Azaz: tízezeröttszázharminchárom forint 27 kr.

Nagyvárad 1892 ápril 19.

Gálbory Sámuel egyleti pénztárnok

- A biharvármegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egylet választmányának
1892 június 13-án tartott üléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Kotunovics Sándor, Mezey Mihály, Nemeskey Andor, Vinkler Lajos tagok.

XII. szám. Az elnök a gyűlést megnyitja, Hegyesi Márton a múlt ülés jegyzőkönyvét fölolvassa.

Tudomásul vétetvén Hegyesi Márton ügyész úrnak szivességéért, melyet a jegyzőkönyv elkészítésével egyletünk iránt tanúsított jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

XIII. szám. Az ügyész fölolvassa a kincstári jogügyi igazgatóság 1892 máj. 9. 10128 sz. a k. új átiratát, melyben értesíti egyletünket, hogy f. é. ápril 13. 6986 sz. a. k. átirata értelmében egyletünk számára kiutalványozandó 5347 fr 53 kr. hova fordítását biztosítási okirat és telekkönyvi bekebelezés által óhajtja biztosítani, s e végből kéri a muzeumi telek telekkönyvi kivonatát.

A választmány felkéri az ügyész urat, hogy, ha a telek átiratása egyharmar meg nem történhet, olynemű biztosítási okiratot készítsen, melyben a jogügyi igazgatóságnak egyletünk fölhatalmazást ad arra, hogy a muzeum-építésre való kötelezettséget azonnal a telek átiratásakor bekebelezhesse.

XIV. Ezzel kapcsolatban fölmerülvén a telek átiratásának megsürgetése is az elnökség megbizatik, hogy ez ügyben Schlauch Lőrincz ő Excellentiájánál lépéseket tegyen.

XV. szám. Az elnök előterjeszti, hogy a Nagy-Várad fölszabadulásának emlékére tartandó díszgyűlésen fölolvassandó értekezését a város kinyomtatta s a hivatalos példányok levonása után megmaradtakat az építendő muzeum javára elárúsítás végett egyletünknek ajándékozta.

A választmány fölkeri Gálbory Sámuel urat a példányok átvételére: kéri a választmány tagjait, hogy azt ismerőseik közt terjeszteni sziveskedjenek és

fölkérendőnek tartja Biharmegye tekintetes alispánját, hogy e művet a szolgabírószágok útján ajánlja.

XVI. szám. A titkár indítványára egyletünk tiszteletbeli elnökét Nagyméltóságú Dőry József főispánt v. b. titikos tanácsossá történt kinevezése alkalmából átiratilag üdvözlö.

XVII. Az ügyész indítványára a Karger Sándor szállójében talált falak megvizsgálására Bunyitay Vincze és Karácsonyi urakat kéri föl.

XVIII. Tardy Sándor úrnak a sápi régi templom alaprajzának és az ott talált régiségek beküldéséért
a választmány köszönetet mond.

Több tárgy nem lévén, miután az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Des Echerolles Károly és Hegyesi Márton urakat fölkéri, az ülést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1892 jun. 14-én Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesített: N-Váradon az 1892 évi junius 23-án
Des Echerolles Kruspér Károly, Hegyesi Márton

- A biharmegyei és nagy-váradai régészeti és történelmi egylet
f. é. (1892) okt. 19-én tartott választmányi
gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Az egylet tisztviselői továbbá Cséplő Péter, Kotunovics Sándor, Mezey Mihály, Nemeskey Andor, Vinkler Lajos, Vulkán József választmányi tagok.

XIX szám. Az elnök a gyűlést megnyitván a titkár fölolvassa az 1892 szept. 6-án tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét.
Tudomásul vétetik.

XX szám. Az elnök jelentést tesz azon lépésekről, melyeket a telek átiratásának ügyében tett.
Tudomásul vétetik.

XXI szám. Hegyesi Márton ügyész felolvassa a kincstári jogügyi igazgatóság 21004/1892 sz. a. k. átiratát s azon biztosítási okirat formulát, melyet az igazgatóság kötelező alakban való kiállítás végett egyletünkkel közöl.

Hegyesi Márton, Gyalókey Lajos és Mezey Mihály urak fölszólalása után elhatározza a választmány, hogy a kért biztosítási okiratot kiállíttatja, de a következő módosításokkal: a) mivel egyletünk az elhelyezendő 5347 frt 33 kr. után 6%-t nem kap az esetleges visszafizetésénél 6%-s kamatok fizetésére sem vállalkozhatik, hanem csak annyira, a mennyit a pénzügyintézetek adnak. b) a váradai püspöktől felajánlott telek helyrajzi száma után még oda teendő e szavak „vagy esetleg más, ezentúl megjelölendő telekre” c) ajánlkozik egyletünk a jogügyi igazgatóságot a kiutalványozott összeg elhelyezéséről vagy kivételéről is pontosan értesíteni.

A biztosítási okirat illetően alakban való elkészítésére, s az átiratban való okadatolásra a választmány az egyleti ügyész urat kéri föl. Aláírásával pedig az elnököt és a titkárt bizza meg.

XXII szám. Az erdélyi magyar színészet száz éves jubileumának rendezőse az ünnepségre meghívja egyletünket.

Az elnök felhatalmazást kap arra, hogy ha valamely egyleti tag az ünnepségre átrándul, annak egyletünk képviselésére megbízást adhasson.

XXIII szám. Az elnök bejelentvén, hogy főtisztelendő Nemskey Andor plébános s választmányi tag muzeumunk számára 18 darab becses régi pénzt ajándékozott a választmány neki ezért valamint a mult rendkívüli gyűlésen bejelentett adományaiért

jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

XXIV szám. A pénztárnok úr jelenti, hogy gr. Werekheim Kriszta úrnő „Nagy-Várad visszafoglalása” című munkáért (6 példányul) egyletünknek 16 frtot küldött.

Örvendetes tudomásul szolgál.

XXV. Ezzel kapcsolatban a titkár indítványozza, hogy a Nagy-Várad visszafoglalásának emlékére 1892. jun. 26-án a főgymnasium dísztermébe tartott díszgyűlés egyletünk jegyzőkönyvébe is fölvetessék.

A választmány elfogadja s egyuttal egyletünk elnökének, a ki a gyűlésen a fölolvastást tartotta, forró köszönetet mond.

XXVI. Bölöni Sándor bejelenti a múzeumőrségről való lemondását.

A választmány fölkeri, hogy legalább a jövő közgyűlésig viselje.

XXVII. a számvizsgáló bizottság tagjaiul Hegyesi Márton és Személyi Kálmán urak kéretnek föl.

Több tárgy nem lévén, miután az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Mezey Mihály és Nemeskey Andor urakat fölkeri, a gyűlést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1892 okt. 19-én Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Nemeskey Andor

Hitelesítettik: Mezey Mihály

- A biharmegyei és n. váradi régészeti és történelmi társulat választmányának
1892 decz. 17-én tartott üléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, Dr. Karácsonyi János titkár, Bölöni Sándor muzeumőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Cséplő Péter, Vinkler Lajos, Vulkán József tagok.

XXVIII. Az elnök a gyűlést megnyitván, a mult gyűlés jegyzőkönyve felolvastatik.
Tudomásul vétetik.

XXIX. Az elnök jelentést tesz azon veszteségekről, mely egyletünket dr. Személyi Kálmán jogtanár s választmányi tag halálával érte, emlékezik az elhunyt érdemeiről, egyletünk, valamint minden nemes és jó iránt tanusított érdeklődéséről s indítványozza, hogy emléke egyletünk jegyzőkönyvében is megörökíttessék.

A választmány szomorú szívvel veszi tudomásul a jelentést, az indítványt elfogadja, és részvétét az elhunyt özvegye előtt jegyzőkönyvi kivonatban tolmácsolni rendeli.

XXX. Az elhunyt Személyi Kálmán helyébe a számvizsgáló bizottság tagjául a választmány

Nemeskey Andor, póttagúl Cséplő Péter urakat kéri föl.

XXXI. Mivel az idén még rendes közgyűlést nem tartottunk, a választmány elhatározza, hogy

f. é. december 26-án délelőtt 11 órakor a megyeház kistermében felolvasással egybekötött közgyűlést tart. A felolvasásra Bunyitay Vincze vagy dr. Karácsonyi János urakat kéri föl.

XXXII. Felolvastatik özv. Lukács Györgyné levele, melyben tudatja, hogy a férje után maradt ereklyéket u. m. képviselői mandatumait, a nagyváradai hölgyektől 1865-ben felajánlott zászlót, 1848-iki kineveztetését egyleti muzeumunk számára ajándékozza.

A választmány ő Mltóságának átiratilag fejezi ki köszönetét.

XXXIII. Bölöni Sándor úr a muzeumőrségről való lemondását bejelenti.

Sajnosan tudomásúl vétetik.

XXXIV. Hegyesi Márton úr indítványára elhatározza a választmány,

hogy az egylet működéséről azentúl évi jelentést nyomtat ki.

A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Vinkler Lajos és Vulcanu József urakat kérvén föl, az ülést berekeszti

Kelt N.Váradon 1892 decz. 18-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János mk. egyleti titkár
Hitelesítettik:

Vulcan József, Vinkler Lajos

- A biharvármegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egylet választmányának
1893 márczius 30-án tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Bunyitay Vincze elnök, Gyalókay Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Bölöni Sándor, dr. Bozóky Alajos, Nemeskey Andor, Ritoók Zsigmond, Vinkler Lajos tagok.

I. Elnök a gyűlést megnyitván jelenti, hogy a király ő Felségétől egyletünknek muzeum-építés végett ajándékozott 5347 frt 33 krt (az Ipolyi gyűjtemény értékének harmadrészét) a pénzügyminiszter úr ő Nagyméltósága kiutalványozta s ő azt a

titkárral együtt fölvevén a nagyváradi takarékpénztárba elhelyezte. A lekötött takarékpénztári könyvet id. Gálbory Sámuel, az egylet pénztárosa őrzi.

Tudomásúl vétetik.

II. Olvastatik a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszternek nm. és főtisz. Dr. Schaluch Lőrincz püspök úrhoz intézett átirata, melyben tudatja, hogy a püspök úrtól egyletünk részére muzeum-építés végett felajánlott telek elajándékozásába bele nem egyezik, de hajlandó lenne a nevezett telket a püspökség tulajdonjogának épségben tartásával egyletünknek csupán használatra átengedni.

A választmány a vallás és közoktatásügyi ajánlatát a telek használati jogára nézve egyhangulag nem fogadja el. Majd többek hozzászólása után elhatározza, hogy a további teendők megbeszélése végett nm. Schlauch Lőrincz püspök úrhoz az elnök, Ritoók Zsigmond, id. Gálbory Sámuel, dr. Bozóky Alajos és Hegyesi Márton urakból álló küldöttséget meneszt. A küldöttség f. é. ápril 3-án délelőtt ½ 11-kor fog a püspök úrnál megjelenni.

III. Megbízatik az elnök, hogy f. é. májusi közgyűlésen tartandó felolvasásról gondoskodjék.

IV. Az elnök indítványozza, hogy f. é. az új Szent-László szobor leleplezésekor egyletünk ünnepies gyűlést tartson.

Elvben elfogadtatik.

V. Az elnök jelentést tesz az ő „Nagyvárad a török foglalás korában” című könyvének eladásából begyűlt 14 frtról, Cséplő Péter pedig beérkezett adományokról.

Örvendetes tudomásúl vétetik.

VI. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Gyalókay Lajos és dr. Bozóky Alajos urakat kérvén föl a gyűlést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1893 márcz. 31-én Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítettett:

Gyalókay Lajos, Dr. Bozóky Alajos

• Jegyzőkönyve

a biharvármegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egylet választmányának

Nagyváradon, az egylet helyiségében 1893. évi május hó 8án

d. u. 5 órakor tartott ülésének.

Jelen voltak: Gyalókay Lajos alelnök, Cséplő Péter régiségtárőr, Hegyesi Márton ügyész, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond, Bölöni Sándor, Mezey Mihály, Nemeskei Andor, Vulcán József választmányi tagok és Baróthy Pál segédőr, mint jegyzőkönyv vezető.

VII. Elnöklő alelnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére muzeumi segédőrt hívja fel; s ezután jelenti, hogy Biharvármegye főispánja intézkedés végett átküldötte Tardy Sándor b.-ujfalusi lakos levelét, melyben B-Ujfalú herpályi részén

eszközleendő ásatásokra hívja fel az egylet figyelmét, annak szakszerű vezetésére egyleti kiküldöttet kér; s az ásatás költségeihez maga és az odavaló érdeklődő lakosok hozzájárulását ígéri.

A választmány beható tárgyalás után egyhangulag elhatározta, hogy köszönetet mondva Tardy Sándor urnak amiért az egylet figyelmét ezen ügyre felhívta; elvileg az ásatást elfogadja. S a hely előleges szemléjére, valamint az esetleges ásatás szakszerű vezetésére egy Bunyitay Vincze elnökte alatt Bölöni Sándor, Cséplő Péter és Dr. Karácsonyi János urakból álló bizottságot küld ki.

VIII. Egyleti pénztárnok indítványára elhatározza a választmány,

hogy Biharvármegye alispánját átiratilag keresi meg, hogy ha már a miniszterium a Biharvármegye törvényhatósága által egyletünk részére megszavazott 200 frtnyi segedelmet jóváhagyta, azt kiutalni, illetőleg Id. Gálbory Sámuel pénztárnok úr nyugtájára kifizetni szíveskedjék.

Több tárgy nem lévén elnök a gyűlést bezárja.

Kmf.

Baróthy Pál segédőr, mint jegyzőkönyv vezető

Gyalókey Lajos egyleti alelnök

- A biharvármegyei és nagyváradai régész. és történ. egylet választmányának
1893 szept. 13-án tartott üléséről fölvevett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: az elnököt kivéve a tiszttakar, dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Károly, Mezey Mihály, Nemeskey Andor, dr. Szabó György és Vulcanu József választmányi tagok.

IX. Az alelnök a gyűlést megnyitván, felolvastatik az elnök 1893 aug. 27-én kelt levelének azon része, melyben lemondását jelenti be.

Többek hozzászólása után a választmány elhatározta, hogy átiratilag kéri az elnököt lemondásának visszavonására annál is inkább, mert elnökünk nem magán ügyben, hanem hazánk általános történetének érdekében lévén távol, ezt tőle senki, legkevésbé pedig egyletünk, rossz néven nem veheti, s mert alelnökünk úgy is mind a rendes folyó ügyekben, mind a küszöbön álló muzeumépítés ügyeiben teljesen jártas.

X. Olvastatik az elnök levelének azon része, melyben az építendő muzeum főkapujára 500 frtot s esetleg többet ajánl föl.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

XI. Az alelnök jelenti, hogy hibás az egyik helybeli lapnak tudósítása, hogy az elnök a fenti 500 frtot már le is fizette volna

Tudomásúl szolgál.

XII. Olvastatik Nagy-Várad város átírata, melyben értesíti egyletünket, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyletünk és Schlauch Lőrincz l. sz. püspök között kötött szerződést jóváhagyta.

A választmány megbizza az egyleti ügyészt, Hegyesi Márton urat, hogy a Város főügyészével együtt a telek átíratására tegye meg a szükséges lépéseket.

XIII. Olvастatik Nagy-Várad város tanácsának átirata, melyben az ezredéves kiállításra küldendő tárgyakra nézve egyletünk támogatását kéri.

Kiadatik a régiségtárörnek jelentéstétel végett.

XIV. Hegyesi Márton ügyész előterjesztésére elhatározza a választmány, hogy ezentúl a választmányi ülésekre Bölöni Sándor urat is meghívja.

Kelt Nagy-Váradon 1894 szept. 14-én.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

• Jegyzőkönyve

A biharvármegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egylet 1893. október hó 3án tartott választmányi ülésének.

Jelen voltak: Gyalókey Lajos alelnök, Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyessy Márton ügyész, Bozóky Alajos, Mezey Mihály, Winkler Lajos választmányi tagok és Baróthy Pál muzeumi segédör, mint jegyző.

XV. Gyalókey Lajos alelnök a gyűlést megnyitván, titkár távollétében

A jegyzőkönyv vezetésére Baróthy Pál muzeumi segédört hívja fel.

XVI. A folyó évi szeptember 13iki választmányi gyűlés jegyzőkönyve felolvastván a következő pótlással hitelesítik: a mult ülés egyik legfontosabb határozata, hogy a választmány elnök távollétében a muzeum építési ügyének vezetésére Gyalókey Lajos alelnök urat kérte fel, megbízván őt a szükséges intézkedések jelentéstétel melletti megtételére; a mult ülés jegyzőkönyvéből kimaradván jelen czikkelybe vétetik fel.

XVII. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása kapcsán a választmány Mezey Mihály indítványára egyleti titkár urat felkéri,

hogy az ezután jegyzőkönyvekben az üléseken megjelent tisztviselőket névszerint sorolja fel.

XVIII. Alelnök jelenti, hogy a mult választmányi gyűlés megbízásához képest a muzeum építésének ügyében teendő intézkedések első lépéseként, az építendő muzeum épület tervrajzainak és költségvetésének felkereséséhez fogott, de daczára a több iránybani kutatásainak azokat még ez időig föltalálnia nem sikerült. A puhatolózást azonban tovább folytatja, s reméli, hogy már legközelebb a kedvező eredményről tehet jelentést.

A választmány a tett előterjesztést köszönettel tudomásul veszi, s újból felkéri alelnök urat a szükséges intézkedések megtételére.

XIX. Olvастatott főmagasságú dr. Schlauch Lőrincz bíbornok, püspök úr 2156/893 számú átirata, melyben egyleti alelnökkel tudatja, hogy az egylet által építendő muzeum és a hozzá vezető közút czéljaira szerződésileg tulajdonjoggal

átengedett kert-terület immár a mondott célokra véglegesen átadható és átvehető, miután a püspökség tulajdonában visszamaradt telekrész és az ajándékozás folytán abból kihasított terület közt az elválasztó kőfalat már felállította. Ennélfogva felkéri az egyesületet, hogy a mondott telekrésznek a szerződés értelmében mielőbb megejthető átadása és átvétele céljából Nagyvárad polgármesterével egyetértőleg egy napot és órát állapítson meg, s arra az egyesület megbízottjait küldje ki, s neveiket tudassa.

Főmagasságú bíbornok úr átirata örömdetesen tudomásul vétettvén, az átadásra a választmány a maga részéről Gyalókay Lajos alelnök elnöklete alatt id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész és Mezey Mihály választmányi tag urakból álló bizottságot küld ki, megbízván a bizottságot, hogy az átadás és átvétel céljából Nagyvárad város polgármesterével egyetértőleg egy napot és órát állapítsanak meg s arról a főmagasságú dr. Schaluch Lőrincz bíbornok urat értesítsék.

Miről a küldöttség tagjai és a polgármester jegyzőkönyvi kivonatban értesítettnek.

XX. Egyleti pénztárnok jelenti, hogy néhai Racsek János nagyprépost hagyatékából az általa a muzeum építésére felajánlott 200 frt. a hagyatékából befizettetett.

Tudomásul vétetik.

XXI. Hegyessy Márton indítványára a választmány

Winterhalter Antal apát-kanonok úrnak, mint néhai Racsek János nagyprépost végrendeleti végrehajtójának az egyletet illető 200 frt. gyors kifizetéséért köszönetet szavaz.

Több tárgy nem lévén Elnök a gyűlést bezárja.

Kmf.

Baróthy Pál muzeumi segédőr, mint jegyző

Gyalókay Lajos egyleti alelnök

- A biharvármegyei és n.váradai rég. és történelmi egylet 1893 nov. 5-én tartott választmányi gyűlésről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Az elnök kivételével a tisztikar, továbbá Des Echerolles Károly, Nemeskey Andor, Szabó György és Vinkler Lajos választmányi tagok.

VIII. szám. Az alelnök jelenti, hogy a muzeum-épületnek megvizsgált és jóváhagyott tervét a régiségtárőr meglelte és azt Rimanóczy Kálmán építő mesternek már át is adta.

Tudomásul szolgál.

XXII. szám. Mivel az építés vezetésére régebben megalakított végrehajtó bizottság a közbejött változások miatt nem működhetik,

A választmány új végrehajtó bizottságot alakít s annak tagjaivá Gyalókay Lajos, Busch Dávid, id. Gálbory Sámuel, Géczy Lajos és Hegyesi Márton urakat kéri föl.

XXIII. szám. A végrehajtó bizottság feladata lesz Rimanóczy Kálmán építőmesterrel alkudozásba bocsátkozni, s az építkezés feltételeit megállapítván, azt valamint más célból tett lépéseit
A választmány elé terjeszti.

XXIV. szám. Ha az építőmesterrel a szerződés meg lesz, ez valamint a tervezetek is az egylet közgyűlése elé terjesztendő.

XXIII. szám. Az alelnök bemutatja a m. kir. adóhivatalnak felszólítását, hogy az egylet ingó és ingatlan javait vallja be.
A szükséges teendők végett átadatik az egyleti ügyésznek.

XXIV. szám. Az elnök indítványára elhatározza a választmány, hogy
A nagyürögdi árpádkori templom megmentése végett kérvényt intéz a n.várad i. sz. püspök úrhoz.

XXV. szám. Hegyesi Márton ügyész úr bemutatja Kovács László gáborjáni jegyző úrnak ajándékát.
További eljárás végett átadatik a régiségtár őrnek.

XXVI. szám. Az ügyész jelentést tesz a telek átadásának állapotáról különösen pedig arról, hogy a kir. törvényszék elé terjesztett szerződés és térrajz között különbség van, mert a szerződésben 1.58 □ öl területtel több van bejegyezve, mint a mennyit a térrajz föltüntet, s ez akadályozza a bekebelezést. Intézkedést kér.
Az egylet azon 1.58 □ öl területről lemond s megelégszik a a térrajzon levő 3262.02 □ öl területtel. Az ünnepies lemondó nyilatkozott elkészítésére az ügyész urat kéri meg.

XXVII. A régiségtár őr szóbeli jelentést tesz arról, miként lehetne az egylet részéről a milleneumi kiállításban részt venni.
Fölkéretik írásbeli jelentés előterjesztésére.

XXVIII. szám. A jegyzőkönyv hitelesítésével id. Gálbory Sámuel és Hegyesi Márton urak bizatnak meg.

Kelt Nagy-Váradon 1893 nov. 6. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egylet titkár
Gyalókey Lajos egylet alelnök
Hitelesített: N-Várad, 1893, nov 11.
Hegyesi Márton, Gálbory Sámuel

- A biharvármegyei és n.várad i rég. és történelmi egylet választmányának
1894 febr. 5. tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalókey Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Nemeskey Andor és Winkler Lajos tagok.

I. szám. Alelnök a gyűlést megnyitván, jelenti, hogy a muzeumi épület telke az egyleti ügyész buzgósága következtében az egylet nevére van írva.

Az egyleti ügyésznek a választmány forró köszönetet mond. A végzés kiadatik az ügyész úrnak, hogy a kincstári jogügyi igazgatóságot a megtörtént átíratásról értesítse. A szerződés és egyéb mellékletek a levéltárba helyezendők.

II. Az alelnök jelenti, hogy Kocsis József élesdi gyógyszerész egy kis láda, Krajnikfalván lelt bronz régiségeket küld egyletünknek oly kikötéssel, hogy egyletünk azok egy részét a helybeli róm. kath. főgymnasiumnak adja át

A beküldőnek köszönet szavazzatik. A régiségtárőr úr megbíztatik, hogy Bölöni Sándor úrral együtt az egyletünknek szükséges tárgyakat válassza ki.

III. Az alelnök jelenti, hogy a szakértő bizottság Rimanóczy Kálmán módosított tervét átvizsgálta, felolvastatja a bizottság jelentését, mely szerint az épület 30 491 frt 41 kr-ba kerülne.

A választmány elvileg kimondja, hogy az építést még ez évben megkezdi és utasítja a végrehajtó bizottságot, lépjen összeköttetésbe Rimanóczy Kálmán építőmesterrel, tegyen ajánlatot neki, hogy az egylet hajlandó volna a muzeumi telek haszonélvezeti jogát bérházak építése végett bizonyos évek tartamára méltányos föltételek mellett átengedni, s ha e módon nem lehetne az építéshez hiányzó pénzt (körülbelül 13 ezer frtot) előteremteni, más alkalmas módokról gondoskodjék, s végül tegyen jelentést.

IV. Az alelnök fölkéri a sajtó embereit, hogy egyletünk ügyét a hirlapok útján.

A közönség figyelmébe ajánlják.

V. Hegyesi Márton indítványára elhatározza a választmány, hogy

A helybeli pénzintézeteket fölkéri, hogy jótékony adományaikkal egyletünket is segítsék.

VI. Hegyesi Márton ügyész jelenti, hogy a néhai Racsek János nagyprépost 200 frtnyi adományát a végrendeleti végrehajtó befizette.

Tudomásúl vétetik.

VI. Beőthy Lajos joghalgató urat a telek átíratásánál tett szives fáradozásainak némi elismerésül egyakarattal

Második segédőrré választja.

Több tárgy nem lévén az alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére fölkéri Nemeskey Andor és Winkler Lajos tagokat s a gyűlést berekeszti.

Kelt N. Váradon 1894 febr. 7.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítették:

Winkler Lajos, Nemeskey Andor

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egyesület f. é. márcz. 10-én tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: a tisztikar (az elnök kivételével), Dr. Bozóky Alajos, Vulcanu József, Winkler Lajos tagok.

VII. szám. Az alelnök a gyűlést megnyitja s a múlt gyűlés jegyzőkönyvét felolvastatja

Észrevétel nélkül tudomásul vétetik.

VIII. szám. Cséplő Péter régiségtár ór jelenti, hogy a Kocsis József úrtól kapott régi tárgyakat muzeumunk és a róm. kath. gymn. közt szétosztotta. Jelenti továbbá, hogy a régiségekhez még Sarkadi úr is ajándékozott 3 darabot.

Tudomásul vétetik.

IX. szám. Az alelnök jelenti, hogy a végrehajtó bizottság értekezett Rimanóczy Kálmán építőmesterrel a muzeumépület ügyében: a szakértő bizottságtól már felülvizsgált tervet és költségvetést közölte az építőmester úrral és Busch Dávid városi főmérnök úrral s majd írásos jelentést tesz.

Tudomásul vétetik.

X. szám. Felolvastatik Biharmegye alispánjának 1933/1894 sz. átirata, melyben tudatja, hogy a belügyminiszter az egyesületünk számára Biharmegye törvényhatóságától megszavazott 200 frtot jóváhagyta.

Az alispánhoz köszönőlevél intézendő s egyuttal fölkérendő, hogy a 200 frtot id. Gálbory Sámuel nyugtatóványára utalja ki.

XI. szám. Felolvastatik Nagy-Várad város tanácsának 14544/1894 sz. végzése, melyszerint az egyesületünk néhány tagjától a muzeumi telek átvétele alkalmával kért s az ujonnan nyitott út fölül szükséges korlátot nem készítteti el, mert nem akar a város terhére új kötelezettséget vállalni.

A választmány elhatározza, hogy ez ügyben a néhány egyesületi tag kérelmét magáévá tévén egyenesen a városi közgyűléshez fordul s kéri, hogy a korlát költségeit a költségelőirányzatba fölvenni s azt elkészíttetni kegyeskedjék magára vállalván az egyesület annak további fentartását.

XII. szám. Olvastatik br. Gerliczy Felix levele, melyben felszólítja az egyesületünket, hogy a muzeumi telek, az ő háza felé eső kerítésének helyreállításáról gondoskodjék.

A választmány fölkéri az alelnököt, hogy ez ügyben br. Gerliczy Felix ügyvédjével Márkus Lászlóval értekezni, s a nélkül, hogy az egyesület az egész kerítés fentartásának kötelezettségét elismerné, s a nélkül, hogy valami kötelezettséget magára vállalna s erről jelentést tenni sziveskedjék.

XIII. Az alelnök jelenti, hogy a nagyváradai takarékpénztár 100 frt, a kereskedelmi bank pedig 30 frt adományt szavazott meg egyesületünk javára.

Örvendetes tudomásul szolgál.

XIV. Az alelnök jelenti, hogy egyletünk választmányi tagja dr. Bozóky Alajos két újabban megjelent művét ajándékozta egyletünknek.

A negyérdemű ajándékozónak a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

XVI. Az alelnök fölkéri Hegyesi Márton és Vulcanu József urakat a jegyzőkönyv hitelesítésére s az ülést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1894 11/III. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítette:
Hegyesi Márton

- A biharvármegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egylet f. é. április 13-án tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: a tisztkar. Des Echerolles Károly és Winkler Lajos tagok.

XVI szám. A múlt gyűlés jegyzőkönyve fölolvastatván
Tudomásul vétetik

XVII szám. Hegyesi Márton egyleti ügyész úr fölolvassa a végrehajtó bizottság jelentését a muzeumi épület emelésére tett lépéseiről. A bizottság a szakértői véleményt magáévá tévén az így előállt változtatásokkal az épület 30 994 ft 96 kr-ba kerülne. Rimanóczy Kálmán építőmester az építés idejéről megkérdezettvén, kijelenti, hogy az 1894-ik évben csupán a betonlapot teheti le, de 1895 nov. hóra az egész épületet elkészíti, úgy hogy 1896 májusban a muzeum megnyitható lesz.

A jelentés tudomásul vétetvén, megbízatik a végrehajtó bizottság, különösen pedig Gyalóky Lajos alelnök és Hegyesi Márton ügyész urak, hogy Rimanóczy Kálmán úrral alkudozásba bocsátkozni, szerződéstervezetet készíteni s azt az egylet választmánya elé terjeszteni sziveskedjenek.

XVIII szám. Az alelnök előterjeszti a XII sz. értelmében a muzeumi telek Gerliczy Bódog úr háza felé eső kerítésének költségvetését, melyszerint a kerítés helyreállítása 68 ft 60 kr-ba kerül.

A választmány az alelnököt megbízza, hogy a kerítést elkészíttetni sziveskedjék, s a fölülvizsgálat után a 68 ft 60 krt kiutalványozza.

XIX szám. Az alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Hegyesi Márton és Gálbory Sámuel urakat fölkérvén a gyűlést berekeszti.

Kelt N. Váradon apr. 14. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítették:
Gálbory Sámuel, Hegyesi Márton

- A biharvármegyei és n. váradai régészeti és történelmi egylet 1894 jun. 27-én tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: a tisztkar (az ügyész kivételével), dr. Bozóky Alajos, Mezey Mihály és Winkler Lajos tagok.

XX. szám. A mult gyűlés jegyzőkönyve fölolvastatván
Tudomásúl vétetik.

XXI szám. Az alelnök jelenti, hogy Rimanóczy Kálmánnak a költségvetést a végleges összeg megállapítása végett átadta.

A választmány fölkeri az építőmester urat, hogy a költségvetést, hacsak lehet, július 1-ére mutassa be, hogy a közgyűlés elé terjeszthessük.

XXII. szám. Az alelnök jelenti, hogy a muzeumi teleknek b. Gerliczy Bódog háza felé eső kerítést kijavíttatta és a 68 frt. 60 krt. kiutalványozta.

Tudomásúl vétetik.

XXIII. Felolvastatik Bunyitay Vincze elnök levele, melyben jelenti, hogy lemondásához ragaszkodik.

Sajnálattal veszi tudomásúl a választmány s eddig tanusított jóindulatáért köszönetet mond.

XXIV. Felolvastatik Biharmegye alispánjának levele, melyben fölszólítja egyletünket a szalárd-bodolyói lelet átvételére.

Cséplő Péter régiségárőr megbizatik, hogy a leletet a vármegyei kiadótol átvegye.

XXV. A titkár indítványozza, hogy szólítsuk föl városunk építőmestereit, nem volna-e valamelyik hajlandó a muzeumi telek egy részén haszonélvezeti joggal fölruházott bérházakat építeni.

Megkérdendő az egylet ügyésze és ha jogi szempontból a bérházak építése ellen semmiféle kifogás nincs, a fölhívás a lapokban közzéteendő.

XXVI. A közgyűlés f. é. július 1-én délelőtt 11 órára kitűzetvén
a fölolvassandó titkári jelentés és a tárgysorozat jóváhagyatik.

XXVII. Hogy a közgyűlés alkalmából a közönséget a muzeum céljaira való adakozásra újra fölszólítsuk,

Helyeslő tudomásúl vétetik.

XXVIII. A jegyzőkönyv hitelesítésére az alelnök fölkerívén dr. Bozóky Alajos és Winkler Lajos urakat az ülést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1894 jun. 28-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítették:

Dr. Bozóky Alajos kir. tanácsos, Winkler Lajos vál. tag

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának
f. é. szeptember 23-án tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Dr. Bozóky

Alajos, Középesy Gyula, Mezey Mihály, Nemeskey Andor, Ritoók Zsigmond, Sipos Orbán, dr. Szabó György, Vulcanu József tagok.

XXIX szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván jelenti, hogy az egyesület július 1-i közgyűléséből kiküldött bizottság ma délelőtt tisztelgett az egyesület újonnan választott elnökénél, Beóthy László biharmegyei főispánnál, s átadta neki a megválasztásáról szóló tudósítást. Az új elnök pedig megköszönte a megtiszteltetést, elfogadta a választást s ígérte, hogy egyesületünket tőle telhetőleg fogja támogatni.

A választmány éljenzéssel veszi tudomásul a jelentést.

XXX szám. Az alelnök jelenti, hogy a múzeum-épület tervén Rimanóczy Kálmán építőmester a javasolt módosításokat megtette, s felolvastatja Rimanóczy úr levelét, melyet ő a megállapított költségvetés mellé csatolt. E szerint Rimanóczy Kálmán úr az építést 30704 forintért vállalja el.

A választmány többek hozzájárulása után elhatározza, hogy az építkezést még ez évben megkezdje és utasítja az 1893. november 5-én kinevezett építőbizottságot, hogy a szerződés tervezetét Rimanóczy Kálmán építőmester úrral együtt készítse el azt a választmányának, ez pedig a rendkívüli közgyűlésnek mutassa be. A szerződés elfogadása végett kihirdetendő rendkívüli közgyűlés összehívására az alelnök fölhatalmazásának kikérésével az alelnököt a választmány ezennel megbízza.

XXXI. Több tárgy nem lévén, miután a választmány Mezey Mihály tagtárs urat a pénzgyűjtésre szükséges módok megállapítására s indítványozására fölkérte, az alelnök a gyűlést berekeszti.

Kelt N. Váradon 1894. szept. 23.   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár
Hitelesítik:
Dr. Bozóky Alajos, Cséplő Péter

- A Biharvármegyei és n. váradai régészeti és történelmi egyesület választmányának f. é. október 7-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, Gyalóky Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter múzeumőr, Hegyesi Márton ügyész, dr. Bozóky Alajos, Nemeskey Andor, Középesy Gyula tagok.

32-ik szám. Az alelnök a gyűlést megnyitván a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Hegyesi Márton urakat kéri föl. Ezen kívül megköszöni megválasztását s ígérve az egyesület ügyeinek tőle telhető pártolását, kéri a választmány szives támogatását.

A választmány éljenezve fogadja az alelnök kijelentéseit.

33-ik szám. A múlt gyűlés jegyzőkönyve fölolvastatván, az alelnök jelenti, hogy az építőbizottságba Száhlender Károly urat is meghívta, s hogy az építési szerződés tervezetét ma délután fogják elkészíteni.

Tudomásul szolgál és helyben hagyatik.

34-ik szám. A választmánynak biztos értesülése lévén arról, hogy Nagy-Várad városa fel fogja szólni az egyletünket, hogy tegyen indítványt, melyik eseményt festesse meg az ezredéves ünnepségre Nagy-Várad város multjából,

Noha az átirat még nem érkezett meg, mégis a választmány az ügy gyorsítása végett már előre egy Gyalóky Lajos, Bunyitay Vincze, Cséplő Péter és dr. Karácsonyi János urakból álló bizottságot kér föl, hogy, mielőtt az átirat megjő, konkrét indítványt készítsenek és azt egyletünk választmánya elé terjesszék.

35-ik szám. A pénz- és taggyűjtésre vonatkozó módok ügyében többek hozzászólása után elhatározza a választmány, hogy

fölkéri Mezey Mihály urat, mint a ki e tekintetben már legalább részleges megbízatást nyert, hogy az ő indítványait a közelebbi választmányi gyűlésre beterjeszteni sziveskedjék.

36-ik szám. Cséplő Péter muzeumőr jelenti, hogy Dutka Sándor úr Illyés András: Szentek élete cz. művét, Hirschmann úr egy régi rézgyűrűt ajándékozott és, hogy Reinecke berlini tudós, ki egyletünk őskori tárgyaitól kérdezősködött a szükséges választ megadta.

A választmány az ajándékokat megköszöni, a választ pedig tudomásul veszi.

37-ik szám. Dr. Bozóky Alajos indítványára a választmány megbízza az elnökséget, hogy a posta-palota építésénél esetleg található régiségek megmentése végett a postaigazgatósághoz átiratot intézzen.

Kelt N.Váradon 1894 okt. 7-én

Jegyzette Dr. Karácsonyi János

Hitelesítették:

Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet f. é. október 14-én tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv:

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeumőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, dr. Bozóky Alajos, Középesi Gyula, Ritoók Zsigmond, dr. Szabó György tagok.

38-ik szám. Az elnök a gyűlést megnyitván a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Hegyesi Márton urakat fölkérvén, fölolvastatik a mult okt. 7-iki gyűlés jegyzőkönyve.

Tudomásul vétetik.

39-ik szám. Olvastatik Nagy-Várad város átirata, melyben fölszólítja egyletünket, hogy az ezredéves ünnepségre egyletünk a város multjából néhány megfestésre alkalmas jelenetet jelöljön ki.

Áttétetik a 34-ik számban kinevezett bizottsághoz azzal, hogy minél előbb tegyen jelentést.

40-ik szám. Olvastatik Schöpflin Ágost postaigazgató levele, melyben igéri, hogy együletünknek a 37-ik számban leírt kérelmét teljesíti.

Köszönettel tudomásul vétetik.

41-ik szám. Hegyesi Márton egyleti ügyész fölolvassa az építő bizottság által készített, a muzeum-épületre vonatkozó s Rimanóczy Kálmánnal kötendő szerződést.

A választmány a szerződést elfogadja annak hozzáadásával, hogy az elnök a mellékleteket is írja alá s hogy az építő bizottságot a netalán szükséges mélyebb alapozás elrendelésére külön is fölhatalmazza. Elhatározza továbbá, hogy az ekként változatlanul elfogadott szerződést a közgyűlés elé terjeszti.

42-ik szám. Id. Gálbory Sámuel jelenti, hogy Papp János megyei főjegyző együletünk tagjai közé lépett. Cséplő Péter muzeumőr pedig jelenti, hogy Mihelfy Lajos ur gyűjteményünk számára Kossuth-bankjegyeket s 13 bronz érmet ajándékozott.

Örvendetes tudomásul vétetik s az ajándékozónak köszönetet mond a választmány.

Több tárgy nem lévén az elnök a gyűlést bezárja.

Kelt Nváradon 1894 okt. 14-én.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítették:

Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton

- A biharvármegyei és n.váradí rég. és történelmi egylet választmányának f. é. november 20-án tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségvár ór, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Károly, Középesi Gyula, Mezey Mihály és dr. Szabó György tagok.

43-ik szám. Az elnök a gyűlést megnyitja, s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Hegyesi Márton urakat fölkerévén, olvastatik a mult választmányi gyűlés jegyzőkönyve.

Tudomásul vétetik.

44-ik szám. Az elnök fölolvastatja dr. Schlauch Lőrincz biboros-püspök levelét, mellyel a muzeum építésére ajánlott 1000 frtot megküldi.

A választmány az adományért újból köszönetet mond s ennek tolmácsolásával az elnökésget bízza meg.

45-ik szám. Az elnök fölolvastatja a városi tanács levelét, melyben tudatja, hogy a muzeumi-telek vétel áraban együletünk számára 6029.88 koronát kiutalványoztatott. Ezzel kapcsolatosan a pénztárnok úr jelenti, hogy az ekként kiutalványozott összeg fölvette s a takarékpénztárban elhelyezte. Jelenti azt is, hogy a n.váradí I. sz. káptalan a megajánlt 1000 frtot és annak egy évi kamatait, Des Echerolles Károly és Sándor urak a tőlük megajánlt 300 frtot, a nagyváradi takarékpénztár a szintén megajánlt 300 forintot befizették.

Örvedetes tudomásul szolgál s a nemesszívű adakozóknak köszönő iratok küldendők.

46-ik szám. Az elnök előterjeszti a muzeum-épület tervét a rávezetett építési engedéllyel együtt.

Átadatik a pénztárnok úrnak, hogy azt a szerződéssel együtt őrizze.

47-ik szám. A titkár fölolvassa a 34-ik számban kinevezett bizottság jelentését a milleniumra megörökítendő esemény tárgyában.

A Nagy-Várad város tanácsához intézett válasz alakjában irt jelentés elfogadtatik, azon hozzáadással, hogy a válasz végén felsorolt 3 esemény a felsorolás rendje szerint ajánltatik.

48-ik szám. Fölolvastatik és pontonként tárgyalatik Mezey Mihály úrnak jelentése a muzeum-építésre még szükséges pénz megszerzésének módozatairól. És pedig

a) az 1. pont alatt javasolt taggyűjtésre nézve elhatározza a választmány, hogy Gálbory Sámuel, Cséplő Péter, Hegyesi Márton és Mezey Mihály urakból álló taggyűjtő bizottságot szervez, ezt megbízza, hogy új taggyűjtő íveket bocsásson ki, azt a választmányi tagok és a hatóságok fejei közt ossza szét. Az új tagok kötelezettsége 1895 máj. 1-én kezdődik.

b.) A 2 és 6 pontok alatt indítványozott adománygyűjtésre nézve elhatározza a választmány, hogy a széles körben való gyűjtést a jövő tavaszig elhalasztja, azonban fölkéri a taggyűjtő bizottságot, hogy egyes nagyobb birtokosokat, pénzintézeteket, részvénytársaságokat már most keressen meg a végből, hogy a muzeum-építésre adakozzanak.

c) A 3 és 4. pontok alatt javasolt táncszünet és hangverseny rendezését a választmány elfogadja s annak rendezésére Mezey Mihály úr elnöklete alatt a mellékelt íven felsorolt urakat kéri föl.

I. Intéző és védnök bizottság:

Beóthy László
elnök

1. Báró Dóry József	12. Pallay Lajos
2. Bölöny Sándor	13. Ritoók Zsigmond
3. Dr. Bozóky Alajos	14. Rimanóczy Kálmán
4. Des Echerolles Kruspér Károly	15. Sal Ferenc
5. Des Echerolles Kruspér Sándor	16. Sipos Orbán
6. Gálbory Sámuel	17. Schöpfling Ágoston
7. Géczy Lajos	18. Stern Jakab
8. Gyalokay Lajos	19. Szabó József
9. Hlatky Endre	20. Száhlender Károly
10. Örley Kálmán	21. Dr. Szabó György
11. Papp János	22. Szunyogh Péter

II. Rendező bizottság
Mezey Mihály
elnök

1. Bakáts Béla	37. Dr. Mihelffy Lajos
2. Baróthy Pál	38. Mihelffy Adolf
3. Dr. Baróthy Ákos	39. Monár Lajos
4. Bartos Adorján	40. Dr. Moskovits József
5. Balogh Zsolt	41. Moskovits Miksa
6. Beőthy Pál	42. Dr. Némethy József
7. Beőthy Lajos	43. Nagy Zoltán
8. Beliczay Kornél	44. Nyíry Béla
9. Bige Sándor	45. Orbán Ignác
10. Bozoky Béla	46. Osváth György
11. Bozoky Kálmán	47. Örley György
12. Bozoky Géza	48. Papolczy Ferencz
13. Busch Dávid	49. Paczauer József
14. ifj. Des Echerolles Kruspér Sándor	50. Rátkay József
15. Dégold Károly	51. Dr. Radó Ignác
16. Dézsi Géza	52. ifj. Rimler Károly
17. Eleméri Ferencz	53. Reink Gyula
18. Ercsey Péter	54. Réz Mihály
19. Fleischakker Gyula	55. Salacz Aladár
20. Fleischakker Hugó	56. Serly Jenő
21. Dr. Frankó József	57. Stark Gyula
22. Dr. Fássi Lajos	58. Stern Márton
23. Glatz Antal	59. Schütz Gyula
24. Hegedüs Géza	60. Sperlag Géza
25. Hercegh Sándor	61. Torma Lajos
26. Hegyesi Márton	62. Tóth Kálmán
27. Hoványi Géza	63. ifj. Tóth Ferencz
28. Dr. Hoványi Gyula	64. Thury Kálmán
29. Huzella Andor	65. Thuri Károly
30. Janky Antal	66. Thuri Endre
31. Hözépešy Gyula	67. Dr. Várady Zsigmond
32. Kiss Elek	68. Várady Zsigmond
33. Kuncz Gusztáv	69. Vattay Albert
34. Lovassy Andor	70. Vattay Gábor
35. Láng József	71. Winkler Lajos
36. Dr. Mártinffy Bogdán	72. Weingärtner Andor
	73. Zilahy Gusztáv

d) Az 5) pont alatt javasolt kiállítást

elvileg elfogadja a választmány. Közelebbi megbeszélés és jelentéstétel végett Bölöni Sándor, Bunyitay Vincze, Cséplő Péter és dr. Karácsonyi János tagokból bizottságot alakít.

e) A 7-ik pontban indítványozott országos kormány-segítség kieszközlése végett fölkéri a választmány Mltóságos Beóthy László elnök urat, hogy kegyeskedjék ez irányban puhatolódzni, vajjon nyerhető-e ily segély.

49-ik szám. A titkár jelenti, hogy Ngos Géczy Lajos, n.váradai I. sz. püspökségi uradalmi főtiszt egyletünk tagjai közé lépett s egyuttal egy Tenke vidékén lelt érdekes kőbaltát ajándékozott gyűjteményünk számára.

Örvendetes tudomásul szolgál s adományáért köszönetet mond a választmány

Több tárgy nem lévén az elnök a gyűlést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1894 nov. 21-én Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Dr. Bozóky Alajos, Hegyesi Márton

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányánk
1895 márcz. 28-án tartott üléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János, Cséplő Péter régiségárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Kotunovics Sándor, Középesy Gyula és Nemeskey Andor választmányi tagok.

I. szám. Az alelnök jelentvén, hogy a megjelenésben gátolt elnök őt felszólította eze ülés vezetésére s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Nemeskey Andor tagokat fölkérvén felolvastatja a mult (1894. nov. 20. tartott) gyűlés jegyzőkönyvét.

Tudomásul szolgál.

II. szám. A pénztárnok jelenti, hogy a muzeum-bál brutto jövedelme 955 frt volt, a netto jövedelemről kimutatást még eddig nem készíthett. Jelenti továbbá, hogy az építő-bizottság utalványozására 2000 frtot Rimanóczy Kálmán építőmesternek kifizetett, s hogy Szakszó Rezső kanonok alapító, Radnai Farkas kanonok és Nemeskey Gyula lelkiigazgató pedig rendes tagokul beléptek. Szükségesnek tartaná, hogy azon 3 alapító tag, illetőleg örököse, kik alapítványaikat nem fizették be, erre felszöllíttassék.

Tudomásul szolgál s az említett felszöllítés elkészítésével a titkár megbizatik.

III szám. A titkár fölolvassa Hadady Dániel kertrendező kérvényét, a ki az új muzeum-épület körül fűvész kertet óhajtana létesíteni s erre nézve egyletünk beleegyezését és támogatását kéri.

A választmány örömmel üdvözlni és elvileg elfogadja a Nagy-Váradon annyira szükséges fűvész kert létesítését czélzó tervet s Nátafalusy Kornél ur elnöklete alatt Ketész Miksa, Smetka Ödön, Madaras Elek, Potássy János, Hegyesi Márton, dr. Szabó György és Középesy Gyula urakat tisztelettel fölkéri, hogy mint e végből kiküldött bizottság tegye magát érintkezésbe Hadady Dániel kertrendezővel, állapítsa meg a létesítés módozatait, készíttessen költségvetést s tegyen egyletünk választmányának véleményes jelentést.

IV. szám. A pénztárnok betérjeszti jelentését a pénztár állásáról. E szerint az egyesület saját vagyona

a) Befizetett alapítványi tőkékből	1400 frt
b) Be nem fizetett alapítványi tőkékből	150 frt
c) Egyéb takarékpénztárban elhelyezett pénz.	972 frt
	Összesen 2522 m

Az új múzeum-épületre szánt vagyon:

d) Az adományokból és a múzeum-bál jövedelméből	1653 f 52 kr.
Ebből kiadás volt	
A gyűjtőívekre és elküldésére	55 f. 21 kr.
Rimanóczy építómesternek kifizetett	2000 f.
	Összesen 2055 f. 21 kr.

Van tehát az egyesületnek az építésre a d) tételből még fennmaradt 14998 f. 31 kr. továbbá az egyesület saját vagyona az a) tételnek 1893 január 1-től a c) teleknek 1892 jan. 1-től s a d) tételnek a betételtől számított kamatai.

Tudomásul szolgált.

V. Gyalókay Lajos alelnök indítványára elhatározza a választmány, hogy egyesületünk elnökét Méltóságos Beöthy László főispán urat tisztelettel fölkéri, kegyeskedjék Biharmegye és Nagy-Várad város értelmiségét lehetőleg f. é. május hónapban egy nagyobb szabású értekezletre összehívni, hogy ott egyesületünk s különösen az új múzeum-épület pártolását hathatósabban előmozdíthassuk.

VI. szám. Az alelnök és a régiségtár őr bemutatja a régiségtár részére újabban beérkezett adományokat.

Tudomásul szolgál s az adományozóknak: G. Gorupp Arthur, Sonnenwirth Mór, Gyagyovszky Viktor és Rigli József uraknak köszönő iratok küldendőik.

Kelt Nagy-Váradon 1895 márcz. 29. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár
Hitelesítettik:

Dr. Bozóky Alajos, Nemeskey Andor

- A biharvármegyei és n.várad-i régészeti és történelmi egyesület választmányának 1895 máj. 16-án tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beöthy László elnök, Gyalókay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Cséplő Péter régiségtárőr, dr. Bozóky Alajos, Középesy Gyula és dr. Szabó György választmányi tagok.

VII szám. Az elnök a gyűlést megnyitván, s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Középesy Gyula urakat fölkérvén, olvastatik a múlt gyűlés jegyzőkönyve.

Tudomásul szolgál.

VIII szám. A jegyzőkönyv kapcsán jelenti az elnök, hogy értesült egyletünk kérelméről a nagy értekezlet összehívása ügyében, de azt most nem tartja időszerűnek. Főntartja azonban az értekezlet tervét és ígéri, hogy kellő időben azt össze fogja hívni.

Tudomásul szolgál.

IX szám. Az elnök jelenti, hogy az építőmestertől újonnan kívánt 9000 forint kifizetése véget az egyletnek lekötött s csak elnöki utalványra fizethető takarékpénztári könyvét föloldotta.

Tudomásul szolgál.

X szám. Olvassatik a fűvészkert ügyében kiküldött bizottság jelentése.

Bár a bizottság a tervet célszerűnek és létesítendőnek véli, mivel azonban a fűvészkert első berendezése 500 forintba, évi főntartása pedig 600 forintba kerülne, erre pedig egyletünknek pénze nincs s arra sincs reménység, hogy másunnan megszerezhetné, a választmány a jelentést egyszerűen tudomásul veszi. E helyett fölkéri a helybeli szépítési egyletet, hogy a muzeumi telkeknek a muzeum útra néző részét olyan korláttal sziveskedjék elkeríteni, minő a Schlauch-téren van. Fölkéri továbbá a választmány az építő-bizottságot, tegyen lépéseket, hogy a városi hatóság a muzeumi telken levő árkot betöltesse, lépjen érintkezésbe a n.váradai l. sz. püspökség főkertészével is s kérjen tőle tervezetet arra nézve, miként lehetne legcsekélyebb költséggel a muzeum-épület körüli kertet rendezni.

XI szám. A közgyűlést f. é. május 26-án délelőtt 11 órára tüzi ki a választmány. Tárgyai lesznek

az elnöki megnyitó, a titkári jelentés, a régiségtárőri jelentés, a pénztárnoki jelentés és az esetleges indítványok.

XII. szám. A pénztárnok bemutatja számadását az 1894/95 évről.

A választmány számvizsgálókul Hegyesi Márton és Nemeskey Andor urakat kéri föl s a számadást hozzájuk áttevén, kéri jelentésüket a közgyűlésre.

XIII szám. Id. Gálbory Sámuel jelenti, hogy az egylet alapító tagjai közé lép. Baróthy Pál pedig a rendes tagok sorába lépett.

Örvendetes tudomásul szolgál.

XIV. Középesy Gyula és Karácsonyi János bemutatják az egylet gyűjteménye számára beérkezett új adományokat.

Köszönettel fogadtatnak s az ajándékozó Kúthy Károly, Békény József érkeserűi, Szlávay Ferencz érkenézi földbirtokos uraknak, Konja ezredes úrnak és Sztarill Sándor káptalani főszámvevő úrnak köszönő iratok küldendőik.

Kelt Nagy-Váradon 1895 máj. 18-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítettik:

Dr. Bozóky Alajos, Középesy Gyula

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet 1895 szept. 10-én tartott választmányi gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Gyalóky Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeumőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, dr. Bozóky Alajos, Sipos Orbán, Nemeskey Andor, dr. Szabó György és Középesy Gyula választmányi tagok.

XXV szám. Az alelnök bejelentvén, hogy az elnök őt bizta meg a jelen gyűlés összehívásával és vezetésével, fölolvastatja az építő bizottság jelentését. E jelentés szerint az építő mester III-ik kereseti kimutatása helyes és 14 ezer frt kifizetését javasolja a bizottság.

A választmány a jelentést tudomásul veszi, a pénztárnokot fölhatalmazza, hogy az egyletnek alaptőkéjét is fölhasználva a követelt 14 ezer frtból annyit a mennyi pénze még egyletünknek van (6495 frt. 95 kr. és ennek kamatai) kifizessen.

XXVI szám. Értesülvén a választmány, hogy a Biharvármegye törvényhatósági bizottságától muzeum-építésre megszavazott 2000 frt adomány miniszteri jóváhagyást nyert, átiratilag fölkéri Biharvármegye tek. alispánját, hogy ebből az 1895. évre esedékes 1000 frtot kiutalványozni kegyeskedjék s fölhatalmazza a pénztárnokot annak fölvételére.

XXVII. szám. Az építésre még szükséges mintegy 10 ezer forint beszerzésére czélszerű módzatok megbeszélése végett

fölkéri a választmány a mélt. főispán elnököt, hogy a mult tavasszal elvileg elfogadott nagy értekezletet Biharmegye és N.Várad értelmiségével lehetőleg még október hónapban megtartani kegyeskedjék.

XXVIII. A muzeum homlokzatára a választmány a következő feliratot téteti

„A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet muzeuma 1896”

XXVIII. A muzeum-építésre Középesy Gyula vál. tag úr a maga részéről 100 frtot, édes anyja részéről 5 frtot ad át a választmánynak. Ugyane czélra Szőke Gyula rajztanár úr - a pénztárnok jelentése szerint 25 frtot ajándékozott.

A választmány örömmel fogadja a nemeslelkű adományokat, az ajándékozóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s az említett 105 frtot a pénztárba utalja.

XXX. A titkár jelenti, hogy Miskolczy Ferencz élesdi főszolgabíró 16, Kis Elek központi fszb. 3, Kékus István tenkei fszb. 7, Nagy Márton szalontai fszb. 13, Ersey Dezső keresztesi fszb. 1, Beliczay Sándor belényesi fszb. 1, Dobozy Kálmán ér-mihályfalvi fszb. 1, Éder Géza beéli fszb. 7, Morvay Tihamér margitai fszb. 1, Fráter Barnabás derecskei fszb. 8, néh. Fejér Andor vaskóhi fszb. 4, Kovásznay Marczel székelyhídi fszb. 2 tagot gyűjtött.

A buzgó gyűjtőknek a választmány átiratilag köszönetet mond.

Ezzel az alelnök dr. Bozóky Alajos és Nemeskey Andor urakat a jegyzőkönyv hitelesítésére fölkérvén az ülést berekeszti.

Kelt N.Váradon 1895 szept. 11.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítettik:

Dr. Bozóky Alajos és Nemeskey Andor által.

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egyesület 1895 november 7-én tartott választmányi gyűlésről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, dr. Bozóky Alajos, Bölöni Sándor, Kotunovics Sándor, Középesy Gyula és Nemeskey Andor választmányi tagok.

XXXI szám. Az elnök a jegyzőkönyv fölolvása és hitelesítése után jelenti, hogy a múlt gyűlés jegyzőkönyvében kívánt nagygyűlés illetőleg értekezlet összehívását eddig nem tartotta időszerűnek. Nem ejti ugyan el, de kéri a választmányt, hogy azt jobb időkre halaszthassa.

Tudomásúl szolgál.

XXXII szám. A titkár fölolvassa a pénztárnok jelentését. E szerint a muzeum-építés III-ik munka kimutatása alkalmával kifizetett 7600 (összesen immár 18600) frt kifizetése után az egyleti tulajdonképpeni pénztár leolvadt 57 frt 71 kr-ra, az építésre szánt pénztár pedig 144 frt. 46 kr. Kéri, hogy f. é. okt. 1-től a két pénztár egybevonása megengedtesék.

Tudomásúl szolgál s a két pénztár egybevonása 1895. okt. 1-től kezdve elhatározatik.

XXXIII. Az elnök jelenti, hogy Budapesten a közoktatásügyi miniszter államtitkára reményt nyújtott neki, hogy egyesületünk a muzeumok és könyvtárak segélyezésére szánt s az országos költségvetésbe vett összegből némi segedelemben részesül s ennél fogva mind ennek megszerzésére, mind az építésre és felszerelésre még szükséges pénz beszerzésére gyorsan lépéseket kell tenni s az elnök úr már lépéseket is (tett) a pénzügyintézeteknél, hogy egyesületünk olcsó törlesztéssel kölcsönt nyerjen.

a) a vallás és közoktatásügyi miniszterhez kérvényt intéz a segedelem kinyerése végett.

b) folyamodik Nagy-Várad város törvényhatósági bizottságához, hogy az egyesület a muzeumi telekre kölcsönt vehessen illetőleg, hogy a jelzálogul szolgáló telket megterhelhessük.

c) f. h. (nov.) 24-iki rendkívüli közgyűlést hív össze, hogy a kölcsön fölvételére fölhatalmazást adjon.

d) Gyalókey Lajos, Bölöni Sándor, id. Gálbory Sámuel, Hegyesi Márton, a régiségtárőr és a titkár urakból álló bizottságot szervez s fölkéri azt, hogy a közgyűlés elé rendszeres költségvetést terjeszsen s abban kimutassa, mennyi kell az első berendezésre, azután pedig az évi rendes kiadások mennyire rugnak?

XXXIV. A titkár indítványára fölkéri a választmány a szépeszeti egyletet, hogy a muzeum-kert rendezését magára vállalni vagy legalább egyletünket e részben segíyezni sziveskedjék.

XXXV. A helybeli zenekedvelők egyesületét fölkéri a választmány, hogy a muzeum javára a tél folyamán hangversenyt, Mezey Mihály urat pedig, hogy ismét egy Muzeumbált rendezni sziveskedjenek.

XXXVI. A pénztárnok és Középesy Gyula urak jelentik, hogy a biharmegyei nemzeti kaszinó egyletünk alapító, dr. Mártonfy Bogdán pedig rendes tagjainak sorába lépett; továbbá Bárczy Lászlóné úrnő 5 frt, Bárczy Lóránd 2 frt, Bárczy Margit 2 frtot, Bárczy Róza 2 frtot és Szlávý Ferencz úr 1 frtot ajándékoztak a muzeum javára. Szlávý Ferencz úr ezenkívül egy szép régi kardot is ajándékoztott egyletünknek.

Örvedetes tudomásúl szolgál és a nemesszívű ajándékozóknak a választmány köszönetet mond.

Ezzel az elnök, fölkérvén Nemeskey Andor és Középesy Gyula urakat a jegyzőkönyv hitelesítésére, az ülést berekeszti.

Kelt N.Váradon 1895 nov. 8-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár Nemeskey Andor pléb., Középesy Gyula választmányi tag

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet
1895 november 24-én tartott választmányi gyűléséről
fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, Gyalókay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségtárőr, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesy Márton ügyész, Nátafalussy Kornél, Kotunovics Sándor, Nemeskey Andor és Középesy Gyula tagok.

XXXVII. Az elnök felolvastatja a mult gyűlés jegyzőkönyvét.

Gyalókay Lajos és az elnök hozzászólása után hitelesítettik.

XXXVIII. A titkár felolvassa a költségvetést készítő bizottság jelentését. E szerint az építésre még 10000 frt a berendezésre 2000 frt volna szükséges. Az egyletnek évi kiadásai 1156 frtra, bevételei 1360 frtra rugnak.

Tudomásúl szolgál s a választmány annak alapján 12 ezer frtnyi kölcsön fölvételére fog kérni fölhatalmazást a közgyűléstől.

XXXVIII. A pénztárnok indítványozza, hogy a muzeum és esetleg a muzeumi kert berendezésére, továbbá az lpolyi-gyűjtemény átvételére a választmány rendező bizottságot alakítson.

A választmány Gyalókay Lajos, Bölöni Sándor, Cséplő Péter, dr. Karácsonyi János, Középesy Gyula és dr. Némethy Gyula urakból álló rendező bizottságot alakít, s ezt felhatalmazza a szükséges intézkedések megtételére s az lpolyi gyűjteménynek a n.váradai I. sz. egyházmegyei hatóságból való átvételére.

XL. Az elnök bemutatja a Bunyitay Vincze kanonok úrtól saját költségén építendő (s mintegy ezer forintba kerülő) kapuzat tervét.

A választmány örömmel elfogadja a pompás főkapu tervét, erről az építő bizottság elnökét és Rimanóczy Kálmán urat értesíti s a bőkezű ajándékozónak köszönetet mond.

XLI. szám. Az alelnök jelenti, hogy Nagyságos Széchényi Jenő kanonok úr egyletünk alapító tagjává lőn. Bellág Etele premontrei tanár és Naményi Lajos igazgató urnak pedig, a régiségtár ór és a titkár jelentései szerint a rendes tagok sorába léptek.

A választmány a jelentést örvendetes tudomásul veszi s az alapító tagot erről jegyzőkönyvileg értesíti.

XLII. A titkár indítványozza, hogy a főkapu mellé két oldalt a muzeum-épület keletkeztéről s a főbb jötevőkről szóló emléktáblák tétessenek.

A rendező bizottság tegyen jelentést mennyibe kerülne a két emléktábla.

XLIII. A titkár abbeli indítványára, hogy kéressék föl Fraknoi Vilmos ő Méltósága a muzeum megnyitásának ünnepén tartandó felolvasásra,

Megbízza a választmány a titkárt, hogy előbb a megnyitó ünnepségre rendszeres tervezetet készítsen.

XLIV. A titkár indítványára a választmány átiratilag fölkéri Czobor Béla ő Nagyságát, hogy a muzeum berendezésében és a lajstrom készítésében a rendező bizottságot támogatni kegyeskedjék.

XLV. szám. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Nemeskey Andor és Középesy Gyula urakat kéri föl s az ülést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1895 november 24. Jegyzette Dr. Karácsonyi János
Középesy Gyula választmányi tag, Nemeskey Andor

- A Bihar vármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet
1896 február 12-én tartott választmányi gyűléséről
fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beőthy László elnök, Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Középesy Gyula, Nemeskey Andor és dr. Némethy Gyula választmányi tagok.

I. szám. Az elnök a gyűlést megnyitván, előadja hogy a „Magyar Jelzálog Hitelbank” hajlandó egyletünknek bizonyos föltételek mellett 12000 frtnyi kölcsönt adni, s hogy e föltételek megtarthatása végett rendkívüli közgyűlés összehívására van szükség. Felolvastatja továbbá a „Magyar Jelzálog Hitelbank”-tól elfogadás végett leküldött kötvénytervezetet. E kötvény-tervezet 6-ik pontja, mivel az egylet ingatlan vagyonán kívül az egylet összes ingóságainak és jövedelemforrásának lekötését is kívánja, némely tagokban olyan aggodalmat ébresztett, hogy ekkint

talán az egyesület gyűjteménye is esetleg lefoglalható lenne; azonban az elnök ez aggodalmat eloszlatá, mert a végrehajtási törvény értelmében egyesületünk gyűjteménye mint nyilvános gyűjtemény végrehajtás alá nem kerülhet.

Ezek után a választmány a rendkívüli közgyűlés egybehívását elhatározza s annak idejéül 1896. febr. 16. délelőtt 10. órát kitűzi.

II. szám. Gyalókay Lajos alelnök előterjeszti a múzeum-kert rendezésére Barényi Lajos püspökségi főkertész és Halobora József városi főkertész által készített terveket.

Mivel Barényi Lajostól készített tervhez költségvetés nem volt mellékelve, a választmány fölkeri a titkár, hogy Barényi Lajos főkertész urat költségvetés készítésére kérje s ha ez meglesz, meghatalmazza az elnököt, hogy a terveket és költségvetést egyenesen a szépészeti egyesülethez küldje át.

III. szám. A titkár előterjeszti a múzeumi díszkapu mellé helyezendő emléktáblák költségvetését.

A választmány jóváhagyja és a közgyűlés elé terjesztendő rendeli.

IV. szám. A titkár előterjeszti a múzeum-megnyitó ünnepség tervrajzát.

Némi módosítással a választmány megáévvá teszi s azon indítvánnyal lép a közgyűlés elé, hogy annak végrehajtásával a rendező bizottságot bizza meg.

V. szám. A titkár jelenti, hogy Nagy-Szalonta város egyesületünk alapító, Kis-Marja, Borzik községek, továbbá Kőrösy Endre és Brösztel Lajos káplánok rendes tagjai sorába léptek.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

Több tárgy nem lévén, az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésével dr. Bozóky Alajos és Nemeskey Andor urakat kéri föl s a gyűlést berekeszti.

Kelt Nagy-Váradon 1896 febr. 12. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár
Hitelesítettik:

Dr. Bozóky Alajos kir. tanácsos - jogakadémiai igazgató, Nemeskey Andor vál. tag.

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egyesület választmányának
1896 márczius 19-én tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Gyalókay Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, id. Nemeskey Andor, Géczy Lajos, Középesi Gyula, dr. Némethy Gyula és Baróthy Pál választmányi tagok.

VI. szám. Az alelnök a gyűlést az elnök megbízásából megnyitja s a múlt gyűlés jegyzőkönyvét fölolvastatja.

Tudomásúl szolgál.

VII. szám. A választmány tekintettel arra, hogy az 1895 nov. 24-én alakított rendezőbizottság egyik tagja súlyos beteg, másik tagja pedig hivatalos teendőkkel gyakran el van foglalva, e rendező bizottságot

Géczy Lajos és Hegyesi Márton urakkal egészíti ki.

VIII. szám. Az alelnök jelenti, hogy a nagyváradai szepítési egylet a muzeumi kertnek Barényi Lajos püspöki főkertésznek terve szerint való rendezésére 500 frtot adományozott.

Örvendetes tudomásúl szolgál s a nagylelkü egyletnek átiratilag köszönet mondandó.

IX. szám. A titkár indítványára elhatározza a választmány, hogy

főmagasságú dr. Schaluch Lőrincz bíboros-püspök urat a muzeum-épület homlokzata előtt szükséges kerítés elkészíttetésére, a kertberendezéshez szükséges bokroknak erdejéből való adományozásra s várban létezett, régi székesegyház köveinek elhelyezés végett való átengedésére. E kérelmeket tartalmazó átirat átadására a választmány az elnök, titkár és ügyész urakból álló bizottságot kéri föl.

X. szám. A titkár jelenti, hogy Vinkler József várad kanonok ő Méltósága egyletünknek, mint a mely az Ipolyi-gyűjtemény őrzését magára vállalta, 200 frtot adományozott, s e pénzüsszeget egyuttal a pénztárnok úrnak átadja.

A választmány a kegyes adományért jegyzőkönyvileg forró köszönetet mond s hálájának némi jelölül ő Méltóságát az egylet alapító-tagjainak sorába iktatja.

XI. szám. A pénztárnok jelenti, hogy a szepítési egylet és Vinkler József adományival egyutt az egyletnek 2350 frtja van. Ennek alapján

A választmány felhatalmazza a rendező bizottságot

a) hogy a muzeum-kertet 900 frtig terjedhető költésszeggel Barényi Lajos püspöki főkertész úr által az ő terve szerint rendeztesse,

b) hogy a muzeum-épület homlokzata elé, ha a IX pontban említett kérelmünk meghallgatásra nem találna, 400 frtig terjedhető költésszeggel kerítést csináltasson.

c) hogy a közgyűlésben már elhatározott emléktáblákat 200 frtig terjedhető költésszeggel elkészíttesse,

d) hogy a belső berendezést, katalógus készíttését és kinyomtatását 850 frtig terjedhető költésszeggel végrehajtsa,

e) hogy az „Ipolyi-gyűjtemény” átvételére, a leltárak és az átvételéről szóló jegyzőkönyv aláírására a kebléből kiküldött két tag is elégsésszel és fölhatalmazott legyen.

f) hogy a muzeum-szolga mellé házfelügyelőt is fogadhasson, ennek azonban a természetben adandó lakáson kívül egyéb fizetést nem adhat.

XII szám. Nagy-Várad város Tekintetes Tanácsához a választmány

Folyamodványt intéz s abban kéri, hogy a muzeum-kert gondozását elvállalni, a kert számára bokrokat ajándékozni s tekintettel a muzeumban őrzendő tárgyak fontosságára a jövő májustól kezdve a Muzeum-úton állandóan rendőrt tartani kegyeskedjék.

XIII. szám. A várban talált szobortöredék, feliratos és faragott kövek átengedése végett a választmány

az ezredparancsnokságot keresi meg.

XIV szám. Bunyitay Vincze: „Nagy-Várad a török foglalás korában” cz. művének árát, hogy az jobban elterjedjen

A választmány 50 krajcárra szállítja le.

XV. szám. A pénztárnok abbeli jelentése, hogy a biharmegyei kereskedelmi bank egyletünknek 25 frtot, a gazdasági és iparbank pedig 50 frtot ajándékozott, továbbá a titkár jelentése, hogy Lindenberger János papnevelő-házi felügyelő egyletünk rendes tagjai közé lépett

Örvendetes tudomásul szolgál.

XVI sz. Az alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Géczy Lajos és Nemeskey Andor urakat kéri föl s a gyűlést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítik:

Géczy Lajos, Nemeskey Andor

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának 1896 ápril 30-án tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Vidovich György, Géczy Lajos, Középesi Gyula, dr. Baróthy Pál.

XVII szám. Az elnök a gyűlést megnyitja s a mult gyűlés jegyzőkönyvét fölolvastatja.

Tudomásul vétetik.

XVIII. Az elnök fölolvastatja dr. Schlauch Lőrincz n.váradai püspök levelét, melyben tudatja egyletünkkel, hogy a kertrendezéshez szükséges bokrokat szívesen felajánlja. Ezzel kapcsolatban az alelnök jelenti, hogy ő Eminenciája a muzeum homolokzata előtt szükséges kerítés készítését is kegyesen magára vállalta.

A választmány Ő Eminenciájának ismételt kegyeiért átiratilag forró köszönetet szavaz.

XIX szám. A titkár beterjeszti a n.váradai szépítési egylet jegyzőkönyvi kivonatát, mely szerint az egylet a muzeumi kert rendezése végett egyletünk számára 500 frtot szavazott meg.

A választmány a n.váradai szépítési egyletnek e nemes tettéért jegyzőkönyvileg forró köszönetet mond, s a jegyzőkönyvi kivonatban tett javaslatokat lehetőleg figyelembe veszi s köszöni.

XX. Az elnök indítványozza, hogy a muzeum falába illesztendő emléktáblák fölé Biharvármegye és N.Várad város, mint az egylet elsőrangú jötevőinek és pártfogóinak czimerei helyeztessenek.

A választmány egyhangúlag elfogadja s ennek megvalósításával a rendező bizottságot bízza meg.

XXI. szám. Az elnök mély sajnálattal emlékezik meg azon súlyos veszteségről, mely egyletünket néhai Bölöni Sándornak, egyletünk tiszteletbeli tagjának elhúnytával érte. Ő volt egyletünknek egyik megalapítója, gyűjteményének éveken át gondos őre s haláláig állandó érdeklődéssel kísérte egyletünk ügyét.

Egyletünk választmánya mély fájdalommal fogadta az elnök előterjesztését: egyhangúlag jegyzőkönyvébe iktatja Bölöni Sándor emlékét s őszinte részvétét Nagyságos Bölöni József úr, az elhunyt testvér-bátyja előtt, a jegyzőkönyv e cikkelyének átküldésével fejezi ki.

XXII. Az elnök fölolvastatja Nagys. Bunyitay Vincze úr levelét, melyben értesíti az elnököt, hogy a megnyitó gyűlésen Biharmegye multjából tartandó felolvasást elvállalja.

Tudomásúl szolgál s Bunyitay Vincze úrnak szives készségéért a választmány köszönetet mond.

XXIII. szám. Az elnök előterjeszti Bilkei Papp Anna úrnő ajándékozó okiratát, melynél fogva Papp Anna úrnő egyletünk gyűjteménye számára 5 darab értékes (Mária Terézia, II. József, II. Lipót, I. Ferenc és V. Ferdinánd uralkodókat ábrázoló) festményt adományoz.

A választmány az ajándékot negy köszönettel fogadja, az ajándékozó úrnőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s a képek átvételével Cséplő Péter régiségtárőr urat bízza meg.

XXIV. Az elnök jelenti, hogy Bihar vármegye 200 frtnyi segedelmét az alispán kiutalványozta.

Tudomásúl szolgál.

XXV. Az elnök jelenti, hogy a 12 ezer forintots kölcsön ügye a telekkönyvi rangsorozati elsőbbség feltüntetése miatt némi halasztást szenvedett, de pár nap mulva a pénzt egyletünk megkapja.

Tudomásúl szolgál.

XXVI. Az alelnök jelenti, hogy az egylet saját gyűjteményét az új muzeum-épületbe már átszállították, továbbá a titkár jelenti, hogy Kohányi Ferencz egyletünkéből kilépett, ellenben főtt. Lopussnyi Gyula Szent-József intézeti alkormányzó egyletünk tagjai közé belépett.

Tudomásúl szolgál.

Több tárgy nem lévén az elnök Géczy Lajos és Középesi Gyula urakat a jegyzőkönyv hitelesítésére fölkéri és a gyűlést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítik:

Középesi Gyula, Géczy Lajos

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egyesület 1896 június 15-én tartott választmányi gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Des Echerolles Károly, Géczy Lajos, Sipos Orbán, Középesi Gyula, Vulcan József és dr. Némethy Gyula választmányi tagok.

XXVII. szám. Az elnök a gyűlést megnyitván fölolvastatja a múlt gyűlés jegyzőkönyvét.

Észrevétel nélkül hitelesítettik.

XXVIII. Az elnök jelenti, hogy a Magyar Jelzálog Hitelbank a 12000 frtos kölcsönt kiutaltványozta. A kölcsönből az összes levonások után egyesületünknek 11103 frt 70 kr. készpénz jutott. Az összeget az összes, ez ügghöz tartozó iratokkal együtt a gyűlés színe előtt átadja az egyesületi pénztárnoknak.

Tudomásúl szolgál.

XXIX. Az elnök jelenti, hogy egyesületünk abbeli kérelmét, hogy kölcsön bekebelezési illetéket, 125 frtot, egyesületünknek elengedjék a m. kir. pénzügyminiszterium nem teljesítette.

A választmány kegyelmi kérvénnyel fordul a Nagyméltóságú Pénzügyminiszter úrhoz. A kérvény elkészítésével és elküldésével Hegyesi Márton ügyész urat bízza meg s őt kéri föl.

XXX. A titkár jelenti, hogy a hazánk ezredéves fennállásának emlékére s az új múzeum megnyitásának öröme rendezendő rendkívüli díszgyűlés f. hó 27-én a fölolvastott előrajz szerint lesz.

Tudomásúl szolgál.

XXXI. A titkár jelenti, hogy a rendező bizottság az Ipolyi gyűjtemény túlnyomó nagy részét átvette, s a hátralevő csekély rész átvétele pár nap alatt megtörténik.

Tudomásúl szolgál, s egyszersmind az elnök indítványára utasítja a választmány a titkárt, hogy az átvételről szóló hivatalos lelettárt, valamint az egyesületnek egyéb szerződéseit és okiratait is külön levéltárba helyezze el. Utasítja továbbá az elnökséget, hogy a n.váradai. egyházmegyével kötött szerződés szerint a felügyelő bizottság létesítésére szükséges lépéseket tegye meg.

XXXII. A titkár bejelenti azon lépéseket, melyeket a rendező bizottság a díszgyűlésre való meghívókra, a kalauz készítésére, az egyesületi tagoknak adandó igazolványra tett.

Tudomásúl szolgál.

XXXIII. A titkár betérjeszti rendezőbizottság javaslatát a múzeum-látogatásra nézve.

Több módosítás után a választmány elhatározza, hogy a múzeum vásár- és ünnepnapokon, továbbá csütörtökön délelőtt 10 órától 1/2 1-ig lesz nyitva. Beléptidő vasár- és ünnep-napon 10 krajczár, csütörtökön 20 krajczár. Iskolás-

gyermekek, ha tanítók vezetése alatt rendes időben jönnek 5 krajczárt fizetnek fejenkint. 14 éven alul levő gyermekek felügyelet nélkül be nem bocsáttatnak. Az egyesület tagjai továbbá a n.váradai l. sz. papnevelőház növendékei a beléptidíj alól föl vannak mentve. Ha valaki a megnyitás rendes óráin kívül akarja a muzeumot megtekinteni, 50 krt fizet. F. é. június 28-án kivételkép a belépti díj 20 krajczár lesz.

XXXIV. szám. Id. Gálbory Sámuel a tőle megvett értékes székellyhidi leletet egyesületünknek ajándékozza.

A választmány a nemes szívű adakozónak forró köszönetet mond.

XXXV szám. Sonnenfeld Adolf papír kereskedő belép az egyesület tagjai közé.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Több tárgy nem lévén az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Géczy Lajos és Sipos Orbán urakat kéri föl s az ülést berekeszti.

Kelt N.Váradon 1896 jun. 16-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár

Hitelesítik:

Sipos Orbán, Géczy Lajos

- A biharvármegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egyesület választmányának f. é. június hó 28-án tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv.

Jelen voltak: Beóthy László elnök, Gyalókey Lajos alelnök, Dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Ritoók Zsigmond, Nemeskey Andor, Középesy Gyula, Dr. Némethy Gyula, Baróthy Pál tagok, továbbá Czobor Béla tiszteletbeli tag.

XXXVI. Az elnök mindenekelőtt bejelenti, hogy az országos muzeum és könyvtár bizottság elnöke Széll Kálmán ő nagyméltósága e bizottság képviselővel egyesületünk f. hó 27-én tartott rendkívüli díszgyűlésén Porzsolt Kálmán urat bizta meg. Ez roppant elfoglaltsága miatt nem jöhetvén, levélben menti ki elmaradását.

Tudomásul szolgál.

XXXVII. Az elnök, hogy a f. hó 27-én tartott díszgyűlés s egyesületünk új muzeumának megnyitása főkép Középesy Gyula és Némethy Gyula urak buzgalkodásának köszönhető, nekik az egyesület némi hálája jeléül jegyzőkönyvi köszönetmondást indítványoz.

A választmány örömmel teszi magáévá az indítvány, s a nevezett uraknak ez alkalommal is forró köszönetét nyilvánítja.

XXXVIII. A múlt gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván észrevétel nélkül hitelesítettik.

XXXIX. Jegyzőkönyv kapcsán a titkár jelenti, hogy az egyesület iratainak elhelyezése s a fontosabb szerződéseknek s vasládába való betétele nem különben a f. é. XXXI sz. alatt említett felügyelő bizottság létesítésére szükséges lépések legközelebb megfognak történni.

Tudomásul szolgál.

XLI. A titkár jelenti, hogy az Ipolyi gyűjtemény hátralevő részének átadása f. é. június 20-án megtörtént.

A választmány tudomásul veszi és Széchenyi Jenő kanonok, továbbá Dr. Szemethy Géza szentszéki jegyző uraknak az átadás alkalmával tanúsított szives előzékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

XLI. A titkár fölkéri a választmányt, hogy a beteges és távollevő múzeumőr helyett az alapszabályok 19 §-a szerint a választmányt megillető jogánál fogva helyettes tisztviselőkről gondoskodják. A választmány saját gyűjteményére nézve Középesy Gyula a letétbe elhelyezett Ipolyi-gyűjteményre nézve pedig Dr. Némethy Gyulát nevezi ki helyettes múzeum őrké, s őket e hivatal elvállalására tisztelettel felkéri, megjegyezvén, hogy ők nem ugyan mint helyettes tisztviselők, hanem mint választmányi tagok a választmányban tovább is szavazattal bírnak. A múzeum kulcsa Dr. Némethy Gyulánál mint közelebb álló őrnél álljon.

Segédőrök kinevezésével az elnökséget bizza meg.

XLII. A titkár előterjeszti a „Tiszántúl” napilap szerkesztőségének abbéli ajánlatát, hogy az egyletünk díszgyűlése alkalmából megjelent rendkívüli lapszáma szedését és duczait emlékfűzet kiadása végett egyletünknek 30 frtért átengedni hajlandó.

A választmány megbizza az elnököt és titkárt, hogy az említett lapszámban megjelent beszédekhez és leíráshoz hozzácsatolván a Múzeumi kalauzt is 500 példányban kinyomandó emlékfűzet készítéséről gondoskodják. Az Emlékfűzet egy része áruba bocsátandó s ára 20 kr. legyen.

XLIII. A titkár a magyar közművelődési egyesületek végrehajtó bizottságának meghívását az ezen egyesületek f. évi szeptember 8-án Budapesten tartandó kongresszusára. A választmány az elnökséget megbizza, hogy egyletünk képviselétéről gondoskodják, s a vállalkozóknak megbízó-leveleket adjon.

XLIV. A titkár felolvassa a cs. és kir. VII. hadtest-parancsnokság azon átiratát, mely szerint a múlt évben a várban talált emlékeket a nevezett parancsnokság egyletünknek átengedi.

Nevezett emlékek átszállításával a választmány Középesy Gyula és Dr. Némethy Gyula helyettes múzeum-őr urakat bizza meg.

XLV. Új tagokul beléptek egyletünkbe Denes János esperes plébános, Jerzsák Ignác és ifj. Rimanóczy Kálmán urak.

Örvendetes tudomásul szolgál.

XLVI. Gálbory és Középesy urak jelentik, hogy Jerzsák Ignác úr két régi pecsétet, Szűcs István úr néhány Kossuth bankót, Cseh Antal úr egy régi szt. György képet, Pintér Kálmán urszádi erdész ur 48 darabból álló pénzleletet, Középesy Kálmán és Gyula urak bronz és római régiségeket, Kelepecz Lajos és Vári Szabó Béla urak különféle régiségeket ajándékoztak gyűjteményünk számára.

Nevezett uraknak köszönő átirat küldendő.

Több tárgy nem lévén az elnök Baróthy Pál és Nemeskey Andor urakat kéri fel a jegyzőkönyv hitelesítésére és a gyűlést berekeszti.

Kelt mint fentebb.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítik:

Baróthy Pál, Nemeskey Andor

- A biharmegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet 1896 jul. 2-án a megyeház kistermében tartott választmányi gyűlésről fölvetett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Des Echerolles Károly, Baróthy Pál, Nemeskey Andor, Középesi Gyula és dr. Némethy Gyula választmányi tagok.

XLVII szám. Az elnök a gyűlést megnyitja s a mult gyűlés jegyzőkönyvét fölolvastatja.

Némi igazítás után a jegyzőkönyv hitelesítettetik.

XLVIII. Az elnök előterjeszti, hogy a muzeum-nyitás órái az eddig tett tapasztalat szerint czélszerűtlenek.

A választmány elhatározza, hogy ezentúl a muzeum vasárnap délelőtt 10–1/2 1-ig, délután 3–5-ig, kedden és csütörtökön délután 3–5-ig legyen nyitva. Belépti díj vasár és ünnepnap 10 kr, hétköznap 20 kr; rendkívüli nyitására 50 kr.

XLIX. Megszaporodván ekként a muzeum-ór urak teendői

segédörökül tisztelendő Tarnay Károly káplán urat, továbbá Bárczy Lóránd és Hegyesi Pál urakat kéri föl és nevezi ki.

L. Egy tag megemlékezővén a zenekedvelők dalkörének abbeli szives buzgólkodásról, melyet egyletünk 1896 jun. 27-iki díszgyűlése fényének emelésére tett.

a választmány kedves kötelességének ismeri a nevezett dalkör tagjainak szívességét jegyzőkönyvébe iktatni s nekik köszönetet mondani.

LI. A titkár jelenti, hogy Radnai Farkas kanonok úr 100 frttal és Rádl Ödön ügyvéd úr az alapító, Hlatky Endre úr pedig a rendes tagok sorába lépett.

Örvendetes tudomásul szolgál.

LII. A titkár jelenti, hogy Handl Károly révi pálya fölügyázó számos, értékes régiséget ajándékozott egyletünk gyűjteménye számára.

A nevezettnek köszönő irat küldendő.

LIII. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Nemeskey és Középesi urakat kérvén föl a gyűlést berekeszti.

Kelt mint fent.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítik:

Középesi Gyula, Nemeskey Andor

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának 1896 október 1-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beöthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeum-igazgató, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Károly, Géczy Lajos, Nemeskey Andor és dr. Némethy Gyula tagok.

LIII. Elnök a gyűlést megnyitván jelenti, hogy dr. Schlauch Lőrincz biboros és püspök a felügyelő-bizottság tagjaivá Fraknói Vilmos és Bunyitay Vincze kanonok urakat nevezte ki.

Tudomásúl szolgál.

LIV. Az elnök fölolvashatja gr. Zichy Ferencz kir. tárnokmester ő Nagyságának levelét, melyben tudatja egyletünkkel, hogy a muzeum-kerthez szükséges fákat megadja.

A választmány örömmel és hálás köszönettel fogadja ő Nagyméltóságának ajánlatát, s erről ő Nagyméltóságát jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni rendeli. Egyben utasítja a kertrendező-bizottságot, hogy e tekintetben Tek. Gyurkovics Vincze felügyelő uralal összekötetésbe lépjen.

LV. Az elnök fölolvastatja Nagyságos Bölöni József úr levelét, mely szerint ő Nagysága néhai Bölöni Sándornak, az ő testvérének, egyletünk volt muzeumigazgatójának könyvtárát s családi levéltárát a hozzátartozó díszes szakrényekkel együtt egyletünknek ajándékozza.

A választmány a muzeumban immár el is helyezett pompás könyvtárt és levéltárt a legnagyobb hálával fogadja, Bölöni Sándornak ugyanez alkalmoból megkapott arcképét a könyvtárszobában elhelyeztetni rendeli, s Bölöni József úr ő Nagyságának jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

LVI. A pénztárnok jelenti, hogy a sóstói jótékonycélú bál rendezősege a „Szabadság” szerkesztősege útján a bál tiszta jövedelmét 66 frt 80 krajczárt egyletünknek ajándékozta.

A választmány az ajándékot hálával fogadja s dr. Móricz Ernő pocsjai orvos úrnak, mint a bálrendezőbizottság elnökének, jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

LVII. A titkár előterjeszti a n.váradai l. sz. szentszék átíratát, mely szerint a n.váradai l. sz. egyházmegye a régi, várbeli székesegyház köveit, a kegyeletes gondozást kívánókat kivéve, s a tulajdonjog fentartásával egyletünk lapidariuma számára átengedi.

A választmány a kövek átszállítására Középesi Gyula és dr. Némethy Gyula helyettes őr urakat kéri föl.

LVIII. A titkár előterjeszti Barényi Lajos püspöki főkertész indítványát, hogy a muzeumi-telek déli kőfala lerontassék s helyébe a muzeum homlokzata előtt levő kerítéshez hasonló készíttessék. Ajánlkozik ugyanazon főkertész, hogy kerít embert, ki a kőfalban lévő téglákért a lebontást és az új kerítés elkészítését egészen magára vállalja, úgyhogy az egyletünknek semmibe se kerül.

A választmány megbízza a titkárt, hogy a vállalkozóval szerződés-tervezetet készíttessen s azt a választmánynak terjessze be.

LIX. A muzeumi ház felügyelőjének szorgalmáért és buzgó gondviseléséért
A választmány 10 frt jutalmat szavaz meg.

LX. A titkár jelenti, hogy Erdélyi Károly, Bundala Mihály, Zelinka János, Kelemen Szaniszló és Grexa Lóránt egyletünk rendes tagjai közé léptek.
Örvendetes tudomásul szolgál.

LXI. Cséplő Péter muzeum-igazgató úr jelenti, hogy Plathy Miklós földbirtokos úr a földjén talált nagyértékű ártándi aranyeletet a többi ott talált tárgyakkal együtt egyletünk gyűjteményének ajándékozta.

A választmány a becses ajándékot hálás szívvel fogadja s Plathy Miklós úrnak jegyzőkönyvileg forró köszönetet szavaz.

LXII. A pénztárnok jelenti, hogy egyletünknek a kézi pénztárban 126 frtja, a n.váradai takarékpénztárban 800 frtja s kölcsönvett 11100 frtja van.
Tudomásul szolgál.

LXIII. Az elnök jelenti, hogy az építő bizottság Rimanóczy Kálmán építőmesterrel a végleges leszámolást előkészítette. Ezzel kapcsolatosan a titkár jelenti, hogy a tető beázott és a házfeügyelő lakása nedves lett.

A választmány az építőbizottságot fölhatalmazza, hogy az építés költségéből még hátralevő összeget (a 10% biztosíték levonásával) nemkülönben a bizottságból elrendelt pótmunkálatok költségeit a bizottságból észlelt és a most bejelentett hiányok orvoslása után Rimanóczy Kálmán úrnak kiutalványozza. Rimanóczy Kálmán urat pedig jegyzőkönyvileg is fölkéri a hiányok és bajok kiigazítására.

LIV. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Des Echerolles Károly urakat kérvén, az ülést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítik:

Des Echerolles Kruspér Károly, Dr. Bozóky Alajos

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának
1896 okt. 25-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beöthy László elnök, Gyalóky Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Kruspér Károly, Géczy Lajos, Baróthy Pál, Középesi Gyula, dr. Némethy Gyula, Ritoók Zsigmond és Vidovich György választmányi tagok.

LXV. szám. Az elnök a gyűlést megnyitván fölolvastatja a múlt gyűlés jegyzőkönyvét.

Észrevétel nélkül hitelesítettik.

LXVI. Az alelnök a jegyzőkönyv kapcsán jelenti, hogy a szakértő bizottságból a végleges leszámolás adatait még nem kapta kézhez s ekként a Rimanóczy Kálmán építőmestert illető pénzüsszeget mind ki nem utalványozhatta, de, mivel kétségtelen, hogy Rimanóczy urat több mint 12000 frt megilleti, 9000 frtot ideiglenesen kiutalványozott számára.

Tudomásúl szolgál.

LXVII. Az elnök felolvastatja Pápay István ács abbeli ajánlatát, hogy a muzeumi kertnek a Schlauch-parkra néző falát az ebben levő téglákért lebontja s annak helyébe a muzeum-homlokzat előtt levőhöz hasonló kerítést készíti.

Többek hozzászólása után a választmány az ajánlatot, oly kikötéssel, hogy a vállalkozó a czölöpöket téglá törmelékkal megerősíteni s az alap eltávolítása után támadt gödröt egyenesre betölteni tartozik, elfogadja. Fölkéri ennél fogva Géczy Lajos urat, hogy a vállalkozóval ily értelemben végleges szerződést készíttessen.

LXVIII. A titkár indítványozza, hogy a könyvtárból az egyesület tagjai könyveket kölcsönözthessenek ki. A választmány fölkéri a titkárt, hogy előbb e czélból szabály-tervezetet készítsen.

LXIX. A muzeum-kert elrendezése végéhez közeledvén, arra, hogy e kert fentartás és gondozás végett Nagy-Várad városának átadassék.

id. Gálbory Sámuel, Géczy Lajos és dr. Karácsonyi János urakból álló bizottságot kéri föl a választmány.

LXX. A pénztárnok beterjeszti a tervezetet, mely szerint az egyesület muzeuma tűzkár ellen biztosítandó lenne. E szerint az Ipolyi gyűjtemény 16000 frtra, az épület 8000 frtra, az egyesület saját gyűjteménye 6000 frtra azaz összesen 30000 frtra lenne biztosítandó s minden 100 frt után 8 kr. fizetendő.

A választmány a szükséges lajstromok elkészítése után megbízza a pénztárnokot, hogy az első magyar általános biztosító társulattal a szerződést megkösse.

LXXI. Baróthy Pál figyelmezteti az egyesületet, hogy mind a képzőművészeti társulat, mid a vallás- és közoktatásügyi miniszter műtárgyakat vásárolt oly czéllal, hogy azokat részben vidéki muzeumok közt szétossza.

A választmány megbízza az elnökséget, hogy a szükséges lépéseket tegye meg.

LXXII. A titkár jelenti, hogy Makkay József káplán az egyesület tagjai közé lépett. Öröndetes tudomásúl szolgál.

LXXIII. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Des Echerolles Károly urakat kérvén föl, a gyűlést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyesületi titkár

Hitelesítik:

Des Echerolles Kruspér Károly, Dr. Bozóky Alajos

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának 1896 november 29-én tartott gyűléséről fölvetett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Baróthy Pál, Géczy Lajos, Mezey Mihály, dr. Némethy Gyula és Középesi Gyula vál. tagok.

LXXIV. szám. Az elnök a gyűlést megnyitja s mult gyűlés jegyzőkönyvét fölolvastatja.

Észrevétel nélkül hitelesítettik.

LXXV. szám. A jegyzőkönyv kapcsán Géczy Lajos v. tag úr jelenti, hogy a Schlauch-térre néző téglakerítést a vállalkozó már lebontotta, az oszlopokat felállította s a vaspántokat nemsokára fölrakatja.

Tudomásúl szolgál. Géczy Lajos vál. tag urat a választmány fölkeri, hogy ez ügyet továbbra is figyelemmel kísérni s jövő tavasszal a kerítés befestésének végrehajtásáról gondoskodni sziveskedjék.

LXXXVI. A titkár jelenti, hogy a muzeumi kert elkészült s körülbelül 77 forinttal kevesebbe került az előirányozottnál.

Tudomásúl szolgál. A pénztárnok megbízatik, hogy Barényi Lajos püspöki főkertésznek egyletünk nevében némi ajándékot nyújtson. A titkár pedig megbízatik, hogy a kert átadását, mihelyt az idő engedi, végrehajtsa.

LXVII. A pénztárnok jelenti, hogy a muzeum-épületet s a bennelevő gyűjteményeket kedvezőleg biztosította az első magyar általános biztosító társulatnál.

Tudomásúl szolgál s a pénztárnok úrnak szíves fáradozásáért a választmány köszönetet mond.

LXXVIII. A titkár jelenti, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszteriumtól továbbá a képzőművészeti társulattól vásárolt s a vidéki muzeumok közt kiosztandó műtárgyak ügyében még semmi biztosat meg nem tudhatott s így lépéseket sem tehetett; de nem sokára ez ügyben Szmeccsányi Miklós úrtól a képzőművészeti társulat titkárától fog felvilágosítást kérni.

Tudomásúl szolgál.

LXXIX. A titkár fölolvassa a tőle készített könyvtári szabályzatot.

Több módosítás után elfogadtatik. A kijavított könyvtári szabályzat leírandó s a muzeumban a könyvtár lajstromával együtt kifüggesztendő. Könyvtárnoknak az egylet Tarnay Károly karkáplán urat választja meg s a könyv- és levéltár átadására Középesi Gyula és dr. Némethy Gyula urakat kéri föl.

LXXX. A muzeum tárgyainak megvédésére függönyök okvetlenül szükségesek lévén,

azok készíttetésével id. Gálbory Sámuel és Középesi Gyula urakat bizza meg a választmány.

LXXXI. Felmerült azon indítvány, hogy a megterhelt egyleti pénztárunk fölségítésére ismét czélszerű volna muzeumi bálát rendezni.

A választmány Mezey Mihály urat kéri föl, hogy figyelemmel kísérve a körülményeket e tárgyban tapasztalt buzgósága szerint intézkedjék, s ha a bál rendezése csakugyan czélszerűnek ígérkezik, a választmányt erre azonnal hívja föl.

LXXXII. Beállván a tél, s a muzeum fűtésére költség nem lévén a muzeum

A jövő tavaszig csukva lesz. Rendkívüli időben azonban a szokott feltételek mellett továbbra is megtekinthető.

LXXXIII. Az elnökhöz intézett átiratok szerint Biharmegye törvényhatósága az Ipolyi-gyűjtemény felügyelőbizottságába Tóth Dezső tisztí főügyész és Hegyesi Márton urakat, Nagy-Várad város törvényhatósága pedig Dús László és dr. Molnár Imre urakat küldte ki.

A választmány egyletünk részéről ugyane bizottságba Gyalókey Lajos és Géczy Lajos urakat választja be, s utasítja az elnökséget, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat immár a nevezett bizottság elnökének kinevezésére kérje föl.

LXXXIV. Középesi Gyula helyettes ör jelentést tesz az egylet gyűjteménye számára beérkezett ajándékokról.

Örvendetes tudomásul szolgál. Az ajándékozónak köszönő iratok küldendőek.

LXXXV. Több tárgy nem lévén az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Géczy Lajos és Mezey Mihály urakat kéri föl s a gyűlést berekeszti.

K. m. f.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Géczy Lajos

- A biharvármegyei és n.váradí régészeti és történelmi egylet választmányának 1897. február 2-án tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: dr. Beóthy László elnök, Gyalókey Lajos alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Kruspér Károly, Nemeskey Andor, dr. Némethy Gyula, Középesi Gyula, Baróthy Pál, Géczy Lajos tagok.

I. szám. Az elnök a gyűlést megnyitja s a mult gyűlés jegyzőkönyvét felolvastatja. Észrevétel nélkül hitelesíttetik.

II. szám. A mult gyűlés jegyzőkönyve 75-ik számára vonatkozólag Géczy Lajos jelenti, hogy a muzeumi-teleknek a Schlauch-térre néző részén a kerítés vaspántjait fölrakták, s a befestés pedig tavasszal fog megtörténni.

Tudomásul szolgál.

III. szám. A mult gyűlés jkv. 76. számára vonatkozólag a pénztárnok jelenti, hogy Barényi Lajos püspöki főkertésznek 17 frtnyi ajándékot vett.

Tudomásul szolgál.

IV. szám. A mult gyűlés jkv. 78 sz. vonatkozólag a titkár jelenti, hogy a vidéki muzeumok közt szétosztandó műtárgyak ügyében az országos muzeum- és könyvtár-bizottsághoz fordult, de eddig nem nyert választ.

A választmány a titkárt az ügy sürgetésével bizza meg.

V. szám. A mult gyűlés jkv. 79. sz. vonatkozólag Középesi Gyula jelenti, hogy a könyvtár átadása a hideg időjárás miatt csak tavasszal történhetik meg.

Tudomásúl szolgál.

VI. szám. A muzeumban szükséges függönyökre nézve Középesi Gyula jelenti, hogy készen vannak s nem sokára elhelyezteti őket.

Tudomásúl szolgál.

VII. szám. A mult gyűlés jkv. 83 sz. vonatkozólag a titkár jelenti, hogy az Ipolyi-gyűjteményre felügyelő bizottság elnökének kineveztetése végett az elnökség a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat megkereste, de még választ nem kapott.

Tudomásúl szolgál.

VIII. A muzeumi-kert átadása ügyében a titkár jelenti, hogy ez ügyben N.Várad város gazdasági tanácsosát már megkereste, de tőle a szükséges iratok hiánya miatt még határidőt nem nyert.

Tudomásúl szolgál.

IX. szám. Az elnök jelenti, hogy a belügyminiszter Biharmegye évi 200 frt adományát jóváhagyta s azt a megyei hatóság immár kiutalványozta.

A választmány megbizza a pénztárnok urat a 200 frt fölvételével.

X. szám. Az elnök jelenti, hogy mivel a szerződés szerint Rimanóczy Kálmán építőmester az egy évi jótállást biztosító óvadékot óvadékképes papírban is leteheti, s a nevezett építőmester 1600 frt értékű és így a biztosítékot némileg meghaladó értékpapírt tett le az egylet pénztárába, ő számára az óvadéknak megfelelő készpénzt 1569 frtot és 28 krt kiutalványozta s a pénztárnok azt kifizette.

Tudomásúl szolgál.

XI. szám. A pénztárnok beterjeszti jelentését, melyszerint az egyletnek jelenleg 2513 frtja és 40 krja van.

Tudomásúl szolgál.

XII. szám. Az alelnök mint az építető-bizottság elnöke előterjeszti a muzeum-építés ügyében állását és felolvastatja az említett építető-bizottság 1896 jul. 12-én tartott gyűléséről fölvett s a muzeum-épület megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyvet. A mint ezekből kitűnik az egész épület az elrendelt pótmunkákkal, emléktábla-keretekkel és czimerekkel együtt 31 305 frt. 54 krba került. Ebből az építető-bizottság elnökének utalványára 1897 okt. 17.éig kifizettetett 27 600 frt. Az óvadéknak letett regale-kötvények fejében az elnök úr utalványára kifizettetett 1565 frt. 28 kr. Összesen 29 163 frt 28 kr. Az ekként kifizetett 29 165 frt 28 krt a

vállalkozó követeléséből 31 305 frt. 54 krból levonva marad még Rimanóczy Kálmán vállalkozó építőmesternek tiszta követelése: 2140 frt. 26 kr.

A válaszmány az előterjesztést tudomásul vévén megbizza az építető-bizottságot, hogy az ezen bizottság 1896 jul. 12.iki jegyzőkönyvében a szakértőktől még fennállóknak jelzett hiányokról új jegyzőkönyvet vétessen föl s ha Rimanóczy Kálmán építőmester ennek aláírásában kötelezi magát a még fennállóknak jelzett hiányok 1897. évi május 1-re való pótlására, fölhatalmazza az építető bizottság elnökét a hátralevő 2140 frt és 26 kr. kiutalására. Ez utolsó részlet kifizetésekor Rimanóczy Kálmán építő-vállalkozó fölhivandó, hogy magát egyletünkkel szemben végkép kielégítettettnak jelentse ki.

XIII. szám. Azon kérdésre nézve, hogy mely időponttól számítandó az építőmester szavatossága, kimondja a válaszmány, hogy

ezt az épület tetteges birtokba vételétől 1896 máj. 15-től számítja s az elnököt fölhatalmazza, hogy 1897. máj. 15-én a letett óvadékat kiutalhassa.

XIV. szám. Az elnök fölolvastatja Rimanóczy Kálmán építő-mester előterjesztését, mely szerint 1895 decz. 31. – 1896 decz. 31.-ig követeléseinek 6% kamatait is követeli összesen 591 frt 90 krt.

Mivel az 1894-ben kötött építkezési-szerződés szerint a vállalkozó csak akkor követelhet kamatokat, ha egyletünk az építető-bizottságból kiutalt kereseti kimutatásokat 1897. január 1-re ki nem fizeti s akkor is csak takarékpénztári kamatokat, azonban pénztárnokunk kimutatása szerint egyletünk a kiutalt kereseti kimutatásokat mindig pontosan kifizette, kimondja a válaszmány, hogy Rimanóczy Kálmán vállalkozó követelését nem teljesítheti.

XV. szám. Középesi Gyula helyettes őr jelenti, hogy öccse egy bronz-régiséget, Sal Ferencné ő Nagysága pedig egy régi olasz művű fakeresztet ajándékozott gyűjteményünknek.

A kegyes ajándékozónak köszönő-iratok küldendők.

XVI. szám. A helyettes-őr jelenti, hogy Juricskay Dezső úr (lh. Örvénd) a Juricskay-család negybecsű családi-könyvtárát egyletünknek ajándékozta, de egyszersmind a véletlenül a könyvek közé került családi iratokat visszakéri.

A válaszmány Juricskay Dezső úrnak nemeslelkű adományáért forró köszönetet mond s utasítja a könyvtárnokot az említett iratok kiválogatására és visszaküldésére.

XVII. szám. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Des Echerolles Károly urakat kéri föl s a gyűlést berekeszti.

K. m. F
Hitelesítik:

Dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Kr. Károly

Jegyzette Dr. Karácsonyi János

- A biharmegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának
1897 ápril 4-én tartott gyűléséről fölvevett jegyzőkönyv

Jelenvoltak: Beöthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeum-igazgató, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Des Echerolles Károly, Kotunovics Sándor, Középesy Gyula, Nemeskey Andor és dr. Némethy Gyula tagok.

XVIII. szám. Az elnök gyűlést megnyitja s a mult gyűlés jegyzőkönyvét fölolvastatja.

Észrevétel nélkül hitelesítettik.

XIX. szám. A mult gyűlés II. számára vonatkozólag a titkár jelenti, hogy a muzeumkert Schlauch-térre néző kerítésének befestése megtörtént.

Tudomásúl szolgál.

XX. szám. A mult gyűlés VII. számára vonatkozólag a titkár jelenti, hogy az Ipolyi-gyűjteményre fölügyelő bizottság elnökét a Nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr még nem nevezte ki.

A választmány megbízza az elnökséget, hogy az ügyet sürgesse meg.

XXI. szám. A mult gyűlés VIII. számára vonatkozólag a titkár jelenti, hogy a muzeum-kert gondozást N.Várad városa tetteg átvette.

Tudomásúl szolgál.

XXII. szám. A mult gyűlés XII. és XIV. számaira vonatkozólag id. Gálbory Sámuel pénztárnok jelenti, hogy a muzeum-építő bizottság elnökének utalványára Rimanóczy Kálmán építőmesternek még hátralevő követelését 2140 frt 26 krajczárt, kifizette és ez alkalommal Rimanóczy Kálmán építőmester úr egyletünk részéről magát írásbelileg végkép kielégítettnek jelentette ki.

Egyletünk választmányára örömmel értesült e jelentésből arról, hogy Rimanóczy Kálmán építőmester úr 591 frt 90 krra rugó, időközi kamatként fölszámított követelését egyletünkkel szemben elejtette. Mivel pedig ezáltal nemcsak az esetleges pör kellemetlenségeitől mentette meg egyletünket, hanem még egyletünk iránt való jóindulatáról is fényes bizonyosságot adott, a választmány neki jegyzőkönyvileg forró köszönetet szavaz.

XXIII. szám. Ezzel kapcsolatosan újra fölkeri a választmány a muzeum-építő bizottságot és Rimanóczy Kálmán építőmestert, hogy az 1896 jul. 12. felülvizsgálatnál talált hiányok pótlását megvizsgálni s a pótlások megtörténtéről a választmányt érteíteni s megnyugtani szíveskedjenek.

XXIV. szám. A muzeum megnyitására a választmány

f. é. ápril 11-ét tüzi ki. A mult évi szabályok most is érvényesek. A muzeum-látogatás szabályairól hirdetmények (plakátok) készítenők s ezek elkészíttetésére és kiosztására a választmány Középesy Gyula urat kéri föl.

XXV. szám. A muzeum-építésről és az 1895/6, 1896/7 egyleti évekről szóló pénztári számadások megvizsgálására és jelentéstételre a választmány Hegyesi Márton és Nemeskey Andor urakat kéri föl.

XXVI. Az egylet rendes évi, s ez évben tisztújítással egybekapcsolt közgyűlésének idejét a választmány

f. évi május hó második felére tűzi ki. A nap, hely és egyéb körülmények meghatározásával az elnökséget bízva meg.

XXVII. Schlauch Lőrincz Bíboros-Püspök arany-miséje közelegvén a választmány őt mint egyletünk kiváló jótevőjét

Üdvözölni óhajtja s fölkéri az elnököt, hogy magához vevén a választmány tagjait ő Eminenciája előtt egyletünk jókívánatát és hódolatát tolmácsolja.

XXVIII. A pénztárnok beterjeszti jelentését az egyleti pénztár állapotáról. E szerint az egyletnek jelenleg 564 frt 41 krajczárja van. A hátralékosok tagdíjai 324 frtra, a benemfizetett alapítványi összegek 150 frtra rugnak. Az egylet tagjai közül kiléptek: Bellág Etele, Brösztel Lajos, Kaufman József, Papszász Károly és Náményi Lajos. Ellenben az 1897/8 évre beléptek Gyalóky János és Makucz Ernő.

Tudomásúl szolgál. A kiléptetteknek törlését a választmány elrendeli.

XXIX. Az elnök jelenti, hogy Szabó József úr 6 darab régi érmet adott az egyleti gyűjteménynek, továbbá Középesi Gyula helyettesőr jelentése szerint Held Ferencz 2 régi pénzt, Bereczky Géza a „Politikai újdonságok” cz. lapot, Pap Ede Rulikovszky Kázmér megöletését ábrázoló fényképet és adriai tengeri moszatokat ajándékoztak egyleti gyűjteményünknek.

Az ajándékozókna köszönő iratok küldendők, a tengeri moszatok gyűjteményünkben helyt nem foglalhatván a választmány azokat a helybeli főgimnázium természetrajzi gyűjteményének adja át.

XXX. A muzeum-igazgató és a helyettesőr indítványozzák, hogy az érmek és a régi pénzek többes darabjait cserébe más hiányzó darabokért oda adhassák.

Hogy az ajándékozók meg ne sértsenek esetről-esetre fölhatalmazás kérendő ez ügy állás előterjesztésével a választmánytól.

XXXI. Az elnök a gyűlést berekeszti és a jegyzőkönyv hitelesítésére Des Echerolles Kruspér Károly és Kotunovics Sándor urakat kéri föl.

Kelt Nagy-Váradon 1897 ápril 5-én Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítik:

Kotunovics Sándor, Des Echerolles Kruspér Károly

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egylet választmányának
1897 május 30-án a muzeum-épület nagytermében tartott gyűléséről
fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: Beóthy László elnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeum-igazgató, id. Gálbory Sámuel pénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, dr.

Bozóky Alajos, Baróthy Pál, des Echerolles Károly, Géczy Lajos, Kotunovics Sándor, Középesi Gyula, Mezey Mihály, Nátafalussy Kornél, Nemeskey Andor, dr. Némethy Gyula, Ritoók Zsigmond, Vulcanu József vál. tagok.

XXXII szám. Az elnök a gyűlést megnyitván a mult gyűlés jegyzőkönyvét felolvastatja.

Észrevétel nélkül hitelesíttetik.

XXXIII. szám. A mult gyűlés jegyzőkönyvében foglalt ügyek foganatosításával, a mennyiben még nem volnának foganatosítva
a választmány az elnökséget bizza meg.

XXXIV. szám. Hegyesi Márton fölolvassa a számvizsgáló bizottság jelentését id. Gálbory Sámuel egyleti pénztárnoknak a muzeum-épület építéséről, továbbá az 1895/6-iki és 1896/7-iki egyleti évekről szóló számadásainál. A jelentés kiemeli, hogy az 1895/6-iki számadásban a bevétel és kiadás több tétele okirattal igazolva nincs, s hogy a kiadás tételeinél a számadó pénztárnok 10 frttal kevesebbet számított föl, mint a mennyit tetteleg kiadott, ellenben a muzeum-építésről szóló számadásban 11 frttal kevesebbet számított föl, mint a mennyit tetteleg fölvetett; s indítványozza, hogy az 1895/6 és 1896/7 évekről való számadás terhe alól a pénztárnokot a választmány a szokott óvások fentartásával mentse föl, a muzeum építésről való számadásról adssék-e fölmentés, arra nézve, noha a számadó pénztárnok tisztakezűségéről meg van győződve, nem tesz indítványt, mert a bevételek legnagyobb része okirattal nincs.

A választmány többek hozzászólása után, kivált, miután az egylet jegyzőkönyvei szerint a muzeum-építésre begyűlt pénz valóban nem volt több, mint a mennyit a számadó pénztárnok fölmentet, s az ajánlatok legnagyobb része pl. Bihar vármegyéé, a Király Ő Felségéé a nélkül is köztudomású vala, elhatározza, hogy a közgyűlés előtt mind az 1895/6 és 1896/7. évi mind a muzeum-építésről való számadásokat illetőleg a fölmentést fogja indítványozni.

XXXV: szám. A pénztárnok betérjeszti az egyleti vagyon kimutatását. E szerint a muzeum-telek értéke 9789 frt. a muzeum-épület felszerelésestül 33 000 frt, készpénzben van az egyletnek 1120 fr 41 kr-ja, alapítványi követelése 150 frt, tagsági-díjhátralék követelése 273 frt összesen 44 332 frt 41 kr. E vagyont 12000 frtos törlesztéses kölcsön terheli s így tiszta vagyon 32 332 frt 41 kr.

Tudomsúl szolgál.

XXXVI. Az elnök jelenti, hogy Bereczky Géza, Glatz Antal és Román József urak egyletünk rendes tagjai sorába léptek.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

XXXVII. az ügyész jelenti, hogy Müller Salamon úr egy régi vándor-könyvet ajándékozott egyletünk gyűjteményének.

Az ajándékozónak köszönő irat küldendő.

XXXVIII. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Géczy Lajos urakat kéri föl s gyűlést berekeszti.

Kelt N.Váradon 1897 május 30-án. Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Dr Bozóky Alajos, Géczy Lajos

- A biharvármegyei és n.váradai régészeti és történelmi egyesület választmányának
1897 június 12-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: id. Gálbory Sámuel alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter régiségtár-igazgató, dr. Bozóky Alajos, Ritoók Zsigmond, Sipos Orbán, Középesi Gyula tagok.

XXXIX. szám. Az alelnök bejelenti, hogy a mai gyűlés vezetésével az elnök őt bizta meg. Köszönetet mond megválasztásáért, kéri a tagok támogatását, a jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Bozóky Alajos és Sipos Orbán urakat kéri föl, s fölolvastatja a múlt gyűlés jegyzőkönyvét.

Némi kibővítés után hitelesítettik.

XL. szám. A pénztárnak az új pénztárnok kezeihez való átadására a választmány Nemeskey Andor és dr. Karácsonyi János urakat küldi ki.

XLI. szám. A titkár indítványozza, hogy ez év őszén az egyesület évkönyvet adjon ki.

A választmány az indítványt elfogadja, az összes teendővel a titkárt bizza meg, s őt felhatalmazza, hogy a választmányi jegyzőkönyveket rövidítve közölje.

XLII. szám. A muzeum-épület vakolatlanul maradt falainak bevakoltatásával s a házmester lakásának czémentezésével a választmány

Id. Gálbory Sámuel és Karácsonyi János urakat bizza meg s a szükséges költségeket kiutalványozza.

XLIII. szám. A titkár előterjeszti dr. Nogáll János püspök abbeli ajánlatát, hogy a Biboros-megyés püspök dr. Schlauch Lőrincz aranymiséjére érkezett ajándéktárgyakat a muzeum-épület nagy termében állíttatja ki.

A választmány az ajánlatot nagy köszönettel fogadja, a belépti díjat az ajándéktárgyak kiállításának ideje alatt általában 10 kr-ra teszi és a rendezéssel dr. Némethy Gyula helyettes-őrt bizza meg.

XLIV. szám. Forgó Lajos házmester folyamodványára a választmány neki

40 frt fizetést szavaz meg az 1897-ik évre s utasítja a pénztárnokot annak kifizetésére.

XLV. szám. Az alelnök jelenti, hogy Nagy-Szalonta város az alapítványi tőkét befizette.

Tudomásúl szolgál s az 50 frt a pénztárba beutaltatik.

XLVI. szám. Cséplő Péter régiségtár őr úr bemutatja Szauri Leo aranypénzét s a Jákó-Hodoson veletalált ruhadíszát.

Bartos Gyula birtokos úr fölkérendő, hogy e tárgyakat muzeumunk számára átengedje.

XLVII. Ugyanő jelenti, hogy Nadányi Miklós bronzkori régiségeket, Középesi Gyula helyettes őr pedig jelenti, hogy Szabó József úr 70 darab emlékérmét, Guttman Emil 12, Rómer Magdolna 14, özv. Békefiné pedig 6 darab régi pénzt és érmet ajándékoztak egyletünknek.

Az ajándékozóknak köszönő iratok küldendők.

XLVIII. A helyettesőr jelenti, hogy Sal Ferencz kir. tanácsos úr egyletünk gyűjteményének ajándékozta Nagy-Várad város azon pomás térképét, mely az ő polgármesterségének 20 éves ünnepségére készült, s egyuttal 3 darab bankjegyet és 3 rézpénzt is küldött gyűjteményünknek.

A választmány a nemesszívű ajándékozónak főleg az annyira becses s idővel kútforrásként szolgáló térképért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

XLIX. A régiségtárőr jelenti, hogy a nagy-várad Szent-István hegyen (Promontoron) középkori ércöntő műhelyre akadt.

Tudomásúl szolgál.

Több tárgy nem lévén az alelnök a gyűlést berekeszti.

Kelt N.Váradon 1897 jun. 14-én   Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár
Hitelesítésül:

Dr. Bozóky Alajos kir. tanácsos v. tag, Sipos Orbán

- A Biharvármegyei és n.várad régészeti és történelmi egylet választmányának 1897 október 17-én tartott gyűléséről fölvett jegyzőkönyv.

Jelenvoltak: id. Gálbory Sámuel alelnök, dr. Karácsonyi János titkár, Cséplő Péter muzeum-igazgató, Bereczky Géza pénztárnok, dr. Bozóky Alajos, Des Echerolles Kruspér Károly, Baróthy Pál, Középesi Gyula és dr. Némethy Gyula választmányi tagok.

L. szám. Az alelnök jelenti, hogy az elnök a gyűlés vezetésével őt bizta meg; a gyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Némethy Gyula és Baróthy Pál urakat kéri föl.

LI. Az alelnök fölolvastatja a mult gyűlés jegyzőkönyvét.

Némi észrevétel után tudomásúl szolgál.

LII. A mult gyűlés jegyzőkönyve kapcsán a titkár jelenti, hogy az egyleti pénztár átadása megtörtént s fölolvassa az erről két darabban fölvett jegyzőkönyvet.

Tudomásúl szolgál. A jegyzőkönyv egyik darabja Bereczky Géza egyleti pénztárnoknak adatik át, a másik az egyleti levéltárba tétetik le.

LIII. A titkár jelenti, hogy Tarnay Károly úr áthelyeztetése miatt könyvtárnoki állásáról lemondott.

A választmány a lemondást tudomásul veszi s könyvtárnokul Makkay József egyleti tag urat választja meg.

LIV. A pénztárnok beterjeszti jelentését az egyleti pénztár állásáról 1897 okt. 4-én. E szerint eddig bevétel volt 2399 frt 22 kr kiadás 452 frt 15 kr s így pénztármaradvány 1947 frt 07 kr.

Tudomásul szolgál.

LV. A pénztárnok úr jelenti, hogy egyletünk elnöke a n.váradai takarékpénztártól ötvenéves fennállásának ünnepe alkalmából egyletünk javára tett 1000 frtos alapítványát hozzá áttette.

Egyletünk választmánya e fejedelmi ajándék alkalmából mély hálával emlékezik arról, hogy a n.váradai takarékpénztár mindenkor egyletünk kiváló pártfogói közé tartozott, de most az ajándékával legelső jótevői közé kemelkedett. Meghatott szívvvel köszöni meg tehát egyletünk a n.váradai takarékpénztár e nagyszerű adományát s elrendeli az 1000 frtnak mint a nagyváradai takarékpénztár alapítványának állandó, törlesztésre nem fordítandó alapítványként való kezelését.

LVI. sz. A pénztárnok jelenti, hogy egyletünk elnöke Rimanóczy Kálmán építőmester óvadékát kiutalta.

Tudomásul szolgál.

LVII. A titkár jelenti, hogy Naményi Lajos úr „A váradai színészet története” cz. művének kiadása végett segílyt kér, s egyszemind ajánlkozik, hogy 1898-ban a váradai színészet százéves ünnepe alkalmából egyletünk muzeumában színészeti ereklyékből kiállítást rendez.

A választmány többsége a mű kiadására, ha az a titkár véleménye szerint irodalmi színvonalon áll 20 frtot szavaz meg az ajánlatot pedig elfogadja.

LVIII. Pallai György muzeumi szolga fizetés-javítást kér. A választmány 6 hónapra fizetését 2 frtt fölemeli.

LIX. Pallai György muzeumi szolga lakószobájába kályhát kér.

A választmány id. Gálbory Sámuel urat kéri föl, hogy a kiskönyvtár szobában lévő kályhát a muzeumi szolga szobájába áthelyeztesse s szükséges költségeket utalványozza.

LX. A tetőjavításnak házilag végzendő elintézésére a választmány id. Gálbory Sámuel urat kéri föl s a szükséges költségeket utalványozza.

LXI. A titkár jelenti, hogy az évkönyv kibővitendő lenne az 1892-97-iki biharmegyei régészeti leletek ismertetésével.

A választmány felhatalmazza a titkárt, hogy az évkönyvet kibővíthesse, de a költség 100 frtnál többre ne rugjon.

LXII. Dr. Némethy Gyula helyettes-őr jelenti, hogy a Főmagasságú dr. Schlauch Lőrincz kardinális-püspök aranymiséjére készült emléktárgyaknak muzeumunkban

való kiállítása várakozáson felül sikerült s egyletünk pénztárának 118 frtot jövedelmezett.

Egyletünk választmánya örömmel veszi tudomásul ezen erkölcsi és anyagi sikert s egyszersmind Fetser Antal püspöki titkár és Mayer Antal püspöki könyvtárnok uraknak, a kik e kiállítás létrejötte és látogatottsága körül annyi érdemeket szereztek maguknak, jegyzőkönyvileg hálás köszönetet mond.

LXIII. Dr. Némethy Gyula helyettes őr jelenti, hogy a váradi régi székesegyház köveinek egyletünk muzeumába való átszállítása megtörtént.

Tudomásul szolgál.

LXIV. Dr. Némethy Gyula kéri, hogy az Ipolyi gyűjteményben levő oklevelek alkalmas szekrényben okulás végett kiállíttassanak.

A választmány dr. Némethy Gyulát a szekrények elkészítésével megbizza s a költségeket utalványozza.

LXV. Középesi Gyula helyettes őr jelenti, hogy Molnár János gyógyszerész, Popovics György megyei főorvos, továbbá Náményi Lajos és Zollner Béla urak az egyletbe léptek.

Örvendetes tudomásul szolgál.

LXVI. Középesi Gyula jelenti, hogy a muzeum-látogatásra vonatkozó plakátokat azért nem készítette el, mert elébb meg kellene kísérteni a bélyeg és hirdetés díjak elengedésének kérelmezését.

A választmány fölkeri Hegyesi Márton ügyész urat, hogy e tekintetben a m. k. adóhivatalhoz folyamodjék egyletünk nevében, továbbá, hogy kérelmezze a jogtalanul kivetett útdó és egyéb adó elengedését.

LXVII. Középesi Gyula bejelenti a gyűjteményünk számára beérkezett ajándéktárgyakat.

Az ajándékozónak köszönőiratok küldendők.

Több tárgy nem lévén az alelnök a gyűlést berekeszti.

Kelt Nagyváradon 1897 október 17-én.

Jegyzette Dr. Karácsonyi János egyleti titkár

Hitelesítették:

Baróthy Pál, Dr. Némethy Gyula